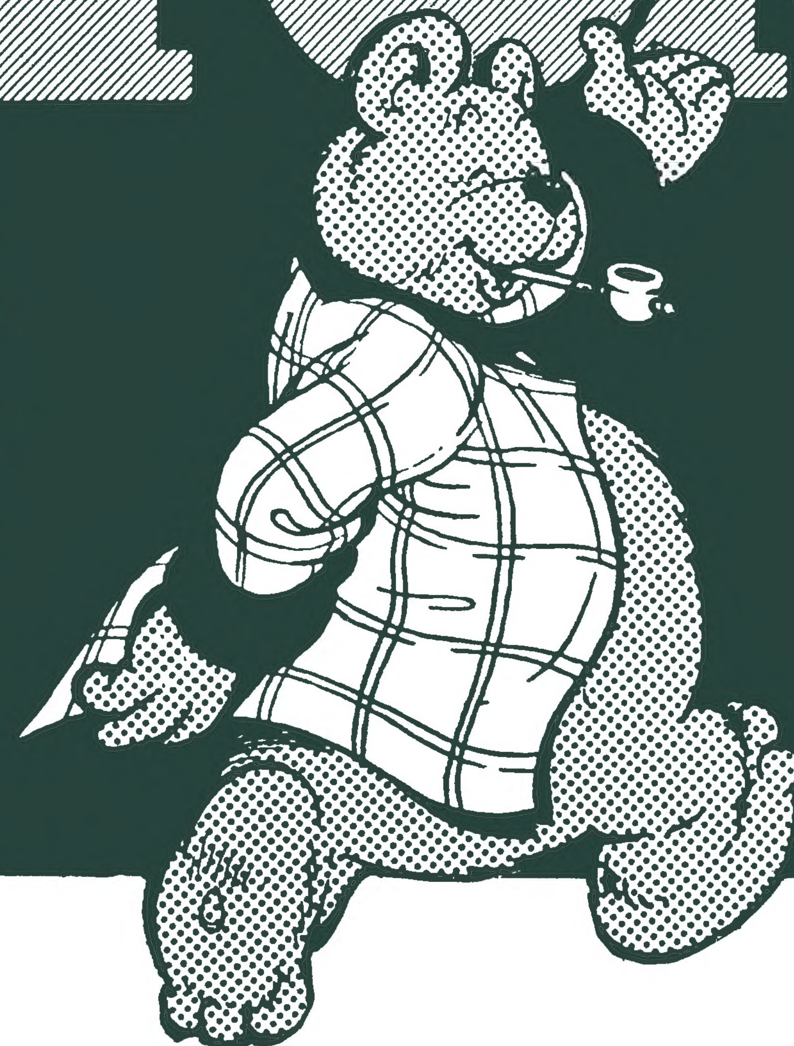
AVONTUREN VAN TOM POES

DOOR

MARTEN TOONDER

MV **45**	1373 - 1423	De kneep van Knipmenis

AVONTUREN VAN
TOM POES

DOOR

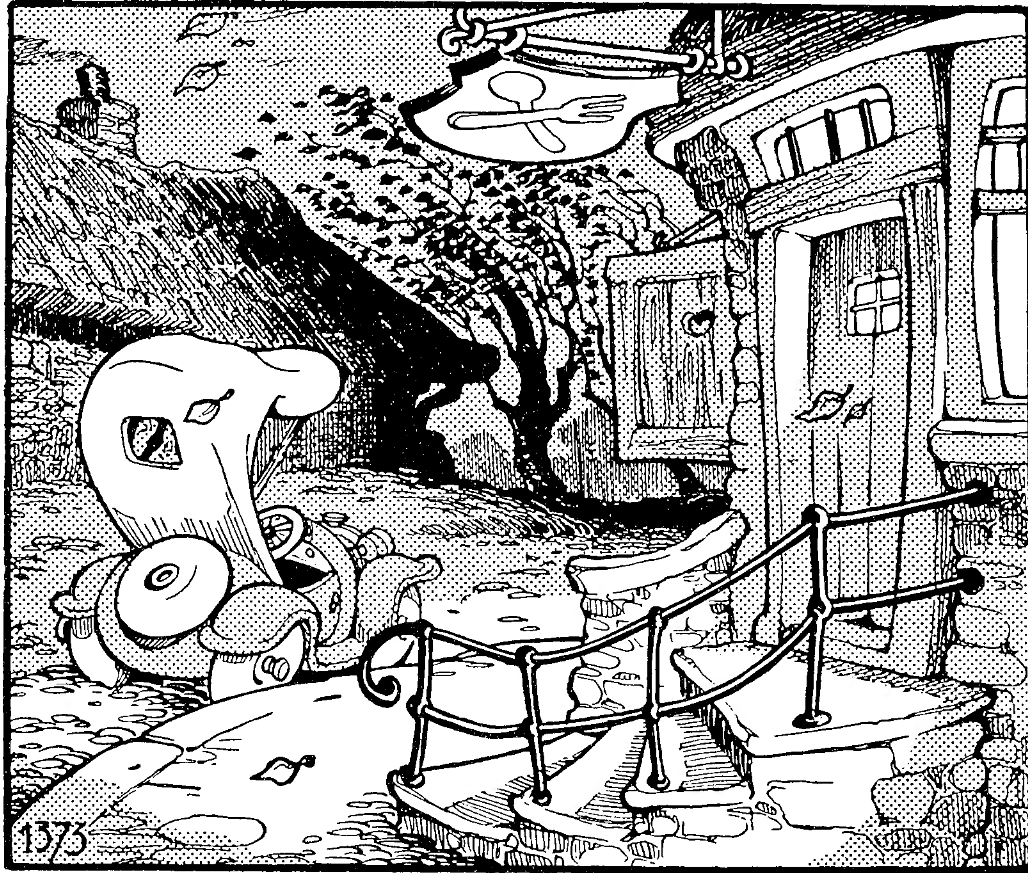
MARTEN TOONDER

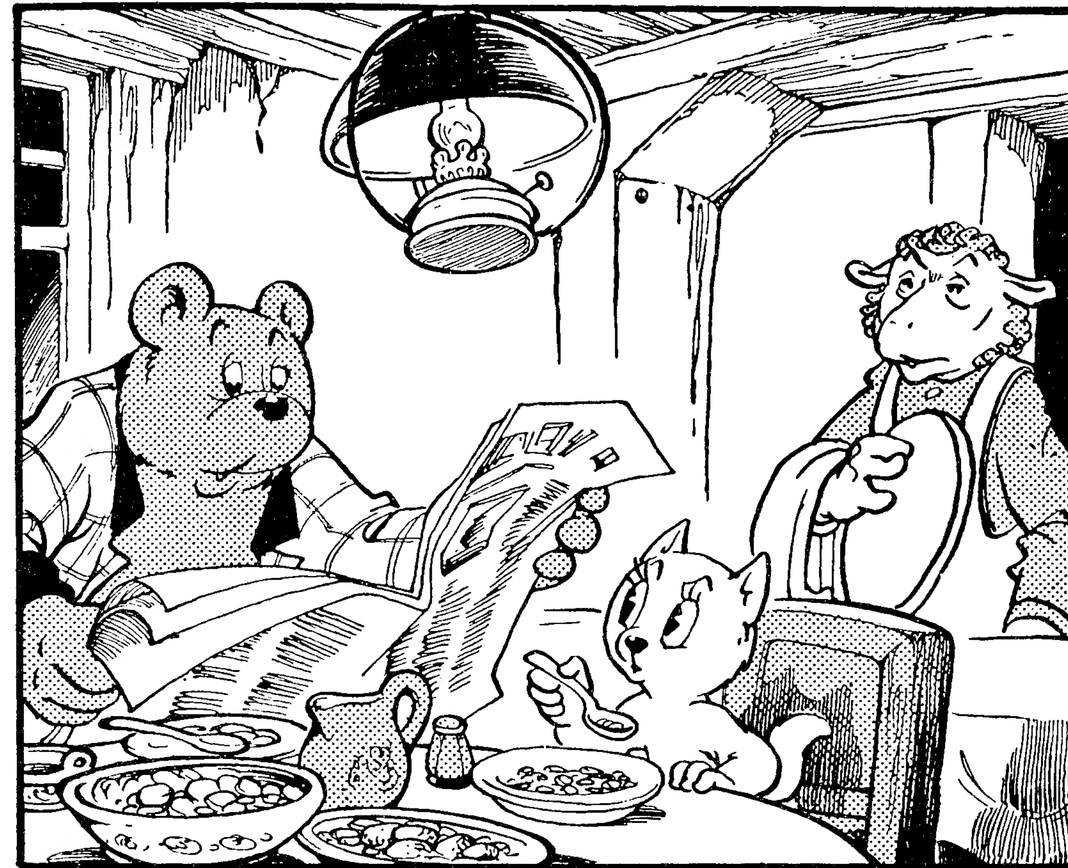
MV **45**	1373 - 1423	De kneep van Knipmenis

1977 De Bezige Bij Amsterdam in samenwerking met Het Stripschap

MV 45 De kneep van Knipmenis 1951, Eerste krantestrippublikatie, dagbladen NRC en De Volkskrant.

Druk van Boekhoven-Bosch bv, Utrecht
ISBN 90 234 5232 1
Delen 36 & 45 ISBN 90 234 5235 6

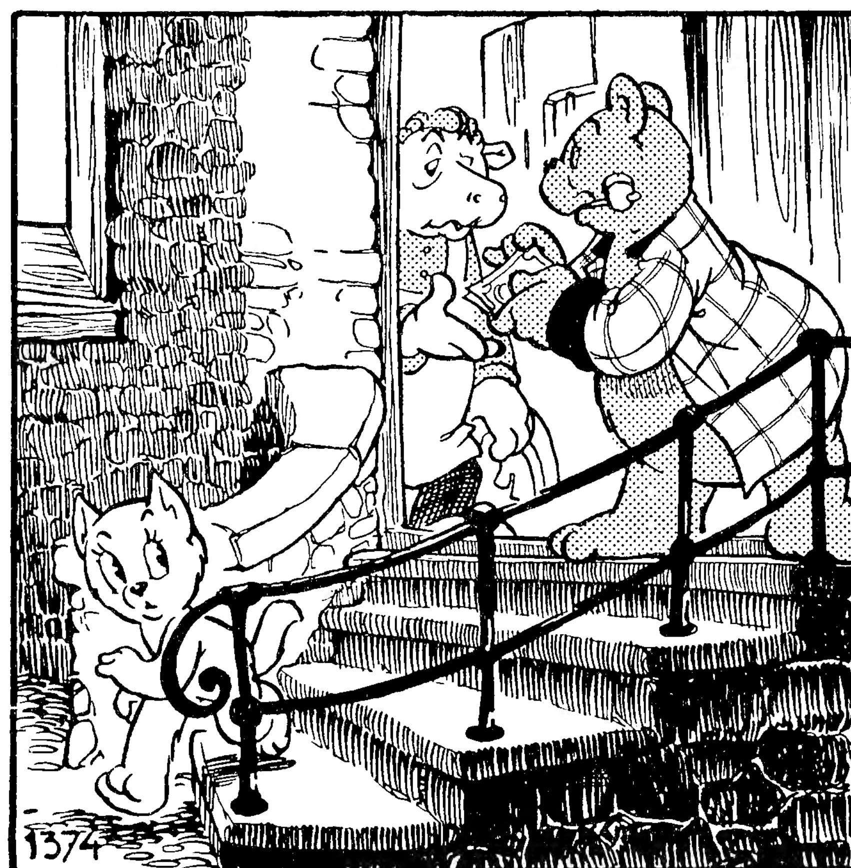
Op een winderige herfstdag waren heer Bommel en Tom Poes een tochtje gaan maken in de Oude Schicht. De krasse auto had behoefte aan een weinig beweging, zoals heer Bommel zei en bovendien werd hij zelf altijd onrustig van het najaar. Maar na een hele dag rijden was hij toch blij, dat hij een vriendelijke herberg zag, waar hij de inwendige heer kon versterken.

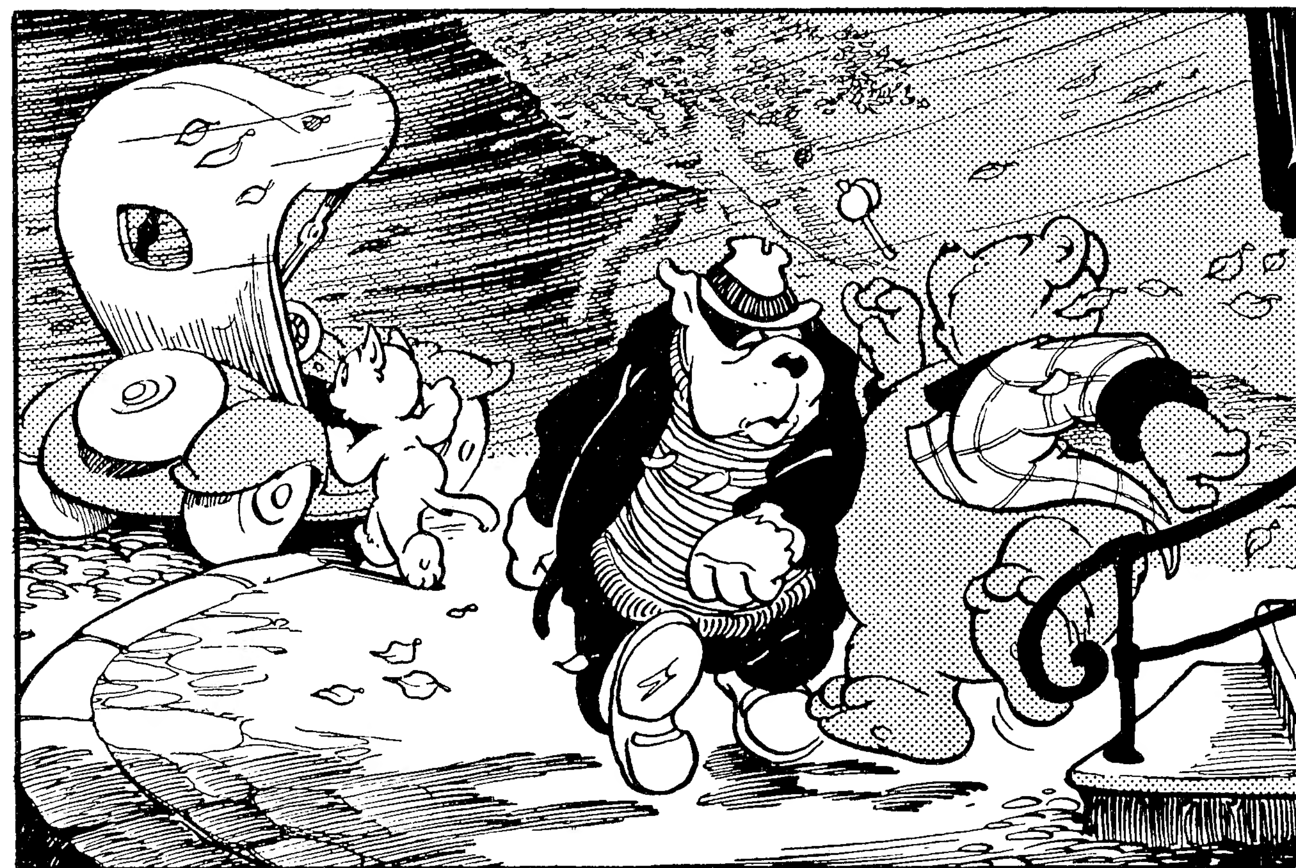
Zo zaten Tom Poes en heer Bommel dus op de avond, dat deze ware geschiedenis begint, in de eenvoudige gelagkamer van café 'De Dorstige Karper' een maaltijd te nuttigen onder het licht van een petroleumlamp. Het was zeer stil, want de vriendelijke waard had heer Ollie een avondblad gegeven, dat hij nu al etende las. Maar na enige tijd legde hij de krant neer en keek Tom Poes ernstig aan. 'Het zijn me tijden, jonge vriend!' sprak hij. 'Misschien niet voor jou. Jij leeft er maar op los; zorgeloos en luchtig pluk je de dagen zonder om je heen te blikken. Maar voor een Bommel, die een open oog heeft voor de noden van de tijd is het bestaan zorglijk, als je begrijpt, wat ik bedoel!'

'Nee,' zei Tom Poes, 'wat is er aan de hand?'

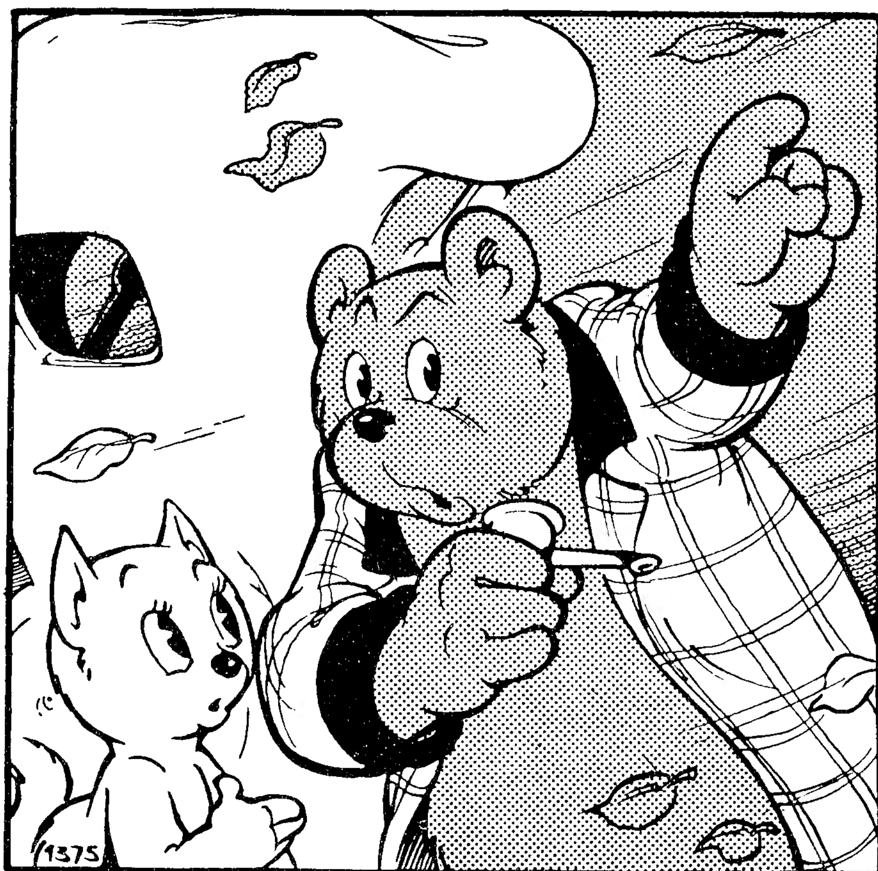
'Rovers!' zei heer Bommel met holle stem. 'Het achterland wordt onveilig gemaakt door opdringende roverbendes, die zó brutaal zijn, dat ze zich niet storen aan de ernstige vermaningen van de regering en de berispingen van de politie. Ze roven maar door! Treurig! Indroevig, Tom Poes! Er bestaat geen ontzag meer voor het gezag!'

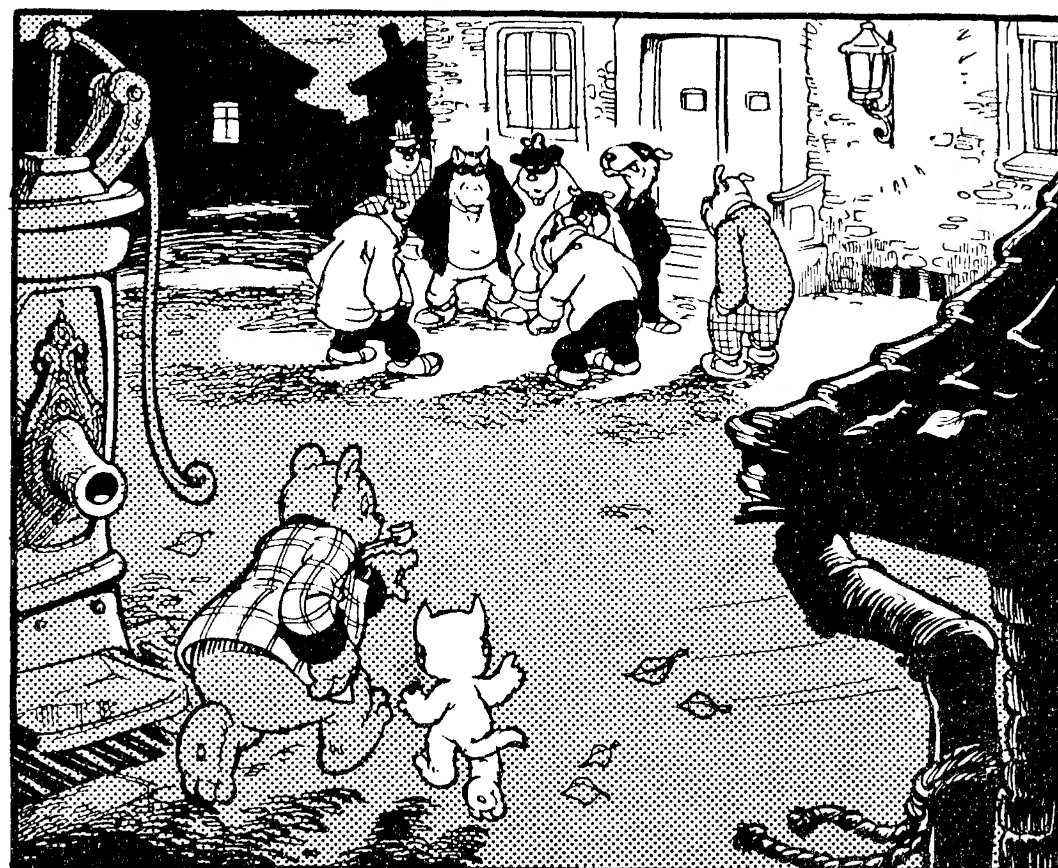
'Zeg dat wel!' zei de waard die naderbij getreden was. 'En het gevaar is groter dan u zou denken, heren! De boeven zitten hier al in de omgeving, als u mij vraagt!'

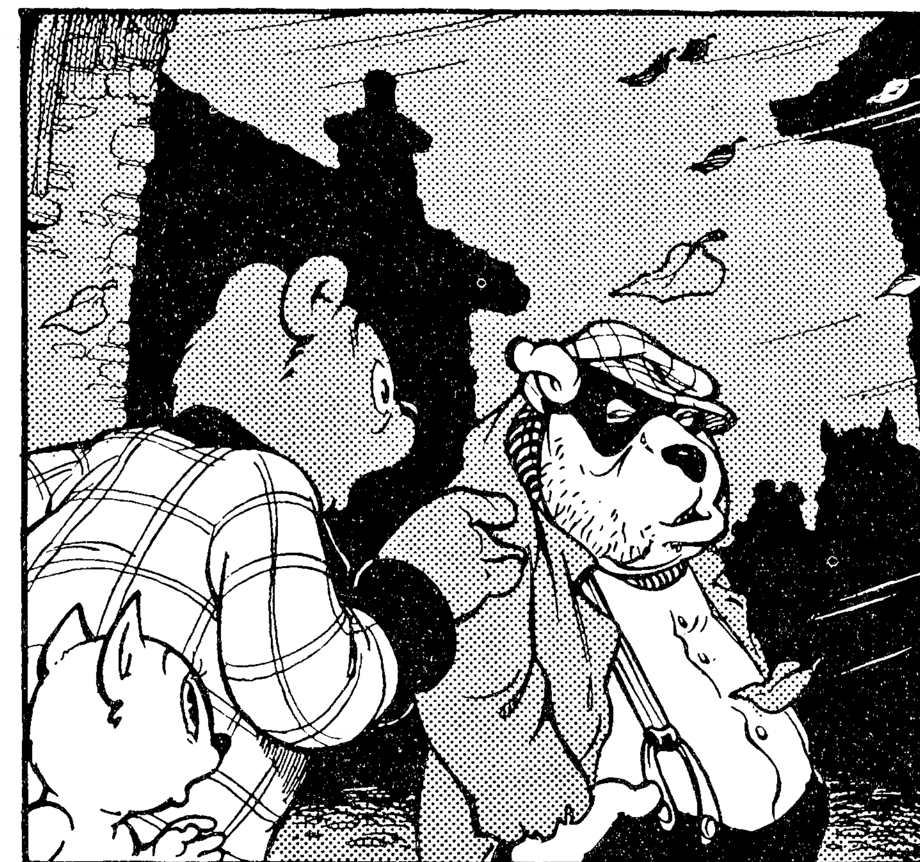

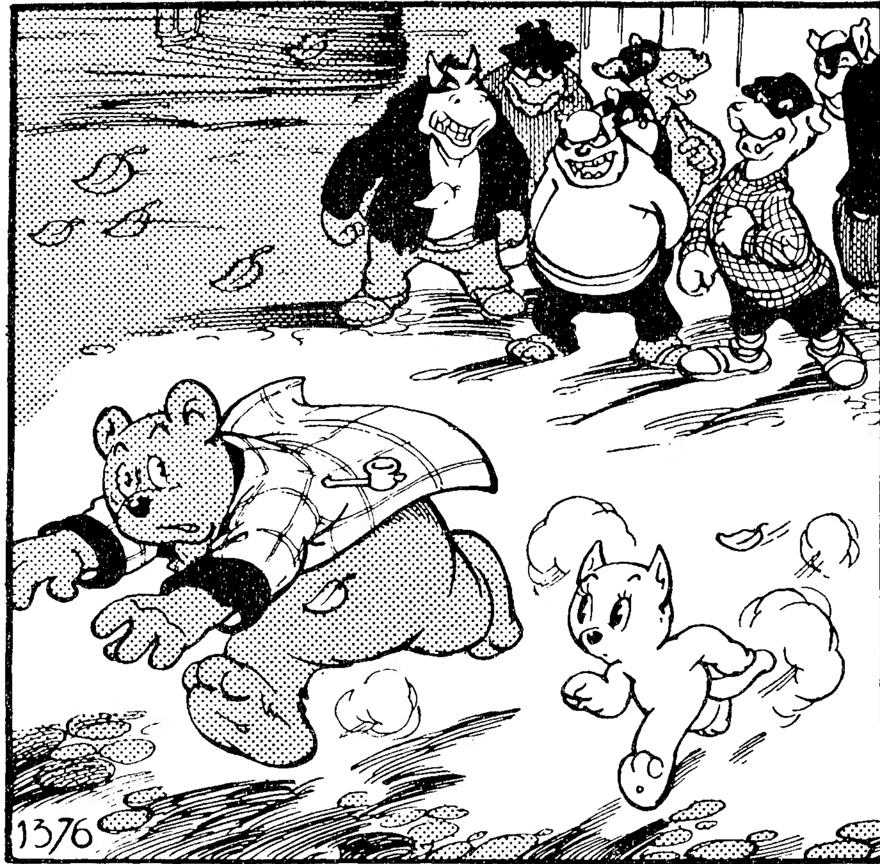

Heer Bommel rekende af met de herbergier, terwijl Tom Poes naar de Oude Schicht liep.
'Kom, kom, goede vriend!' zei heer Ollie monter. 'Je overdrijft! Ik geloof niet, dat die rovers hier in de buurt zijn. Dat kan niet! Zoiets komt hier bij ons niet voor! En bovendien moet men niet altijd alles geloven wat in de kranten staat!'
'U hebt gemakkelijk praten!' zei de waard. 'U gaat weer naar de kant van Rommeldam, maar ik blijf hier in dit dorp zitten – en als u alles wist, wat ik weet, zou u ook anders praten!'
'Oho!' zei heer Ollie uit de hoogte. Ik weet héél wat, jonge vriend! Ik weet misschien wel méér dan jij weet, want tenslotte ben ik een Bommel en een heer. Goeden avond!'
Zo sprekende verliet hij de herberg en hij haastte zich achter Tom Poes aan naar zijn auto.
'Dit soort lieden schept altijd graag op!' mompelde hij. 'Maar ik heb het hem even fijntjes laten voelen! En dat gepraat over die rovers is eigenlijk zeer bedenkelijk, nu ik er over nadenk. Men maakt er maar een angstige stemming mee, zonder dat er iets aan de hand is! Maar er is meer nodig om een Bommel het hoofd te doen verliezen. 'Nuchter blijven, Ollie, jongen!' zei mijn vader altijd – en daar houd ik mij aan.'
Zo mompelende liep heer Bommel voort en keek niet goed uit. En daardoor botste hij tamelijk onzacht tegen een voorbijganger op.
'Pardon!' zei hij beleefd. 'Dat komt van de schemering, denk ik, het wordt al weer zo vroeg donker, nietwaar?'
De voorbijganger mompelde iets en liep verder en heer Ollie klopte zich het jasje af en glimlachte welwillend. Maar plotseling werden zijn ogen groot. Hij wendde zich met een ruk om en staarde de vreemdeling na. 'H-hij d-dr-droeg een mas-masker!' stamelde heer Bommel piepend. 'D-dat is niet gewoon! D-dat was een rover!'

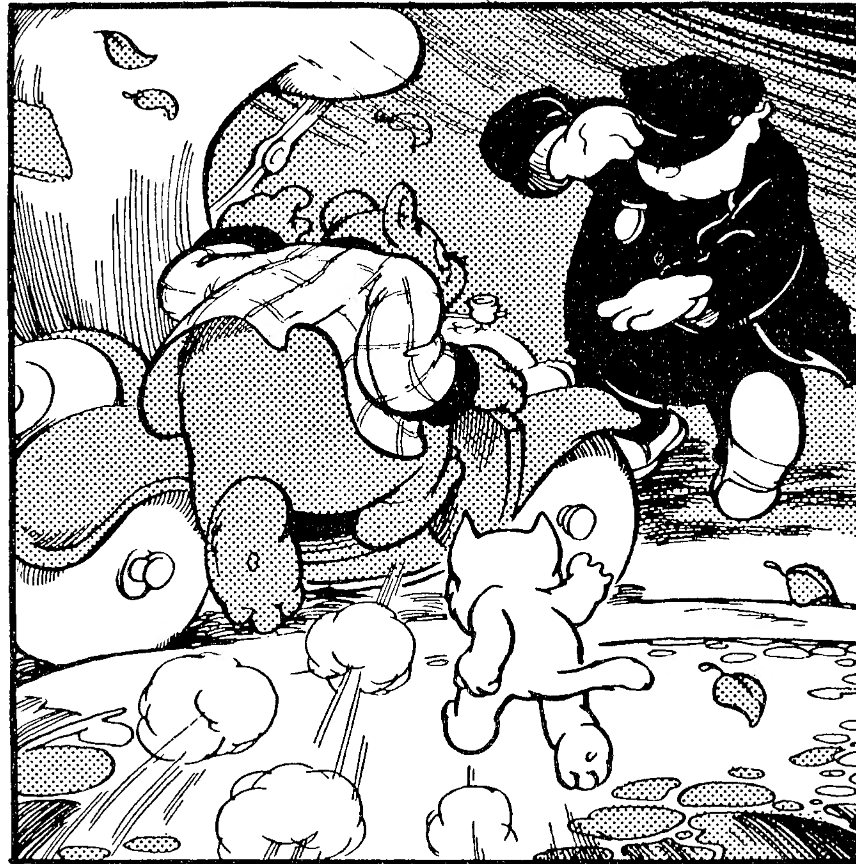
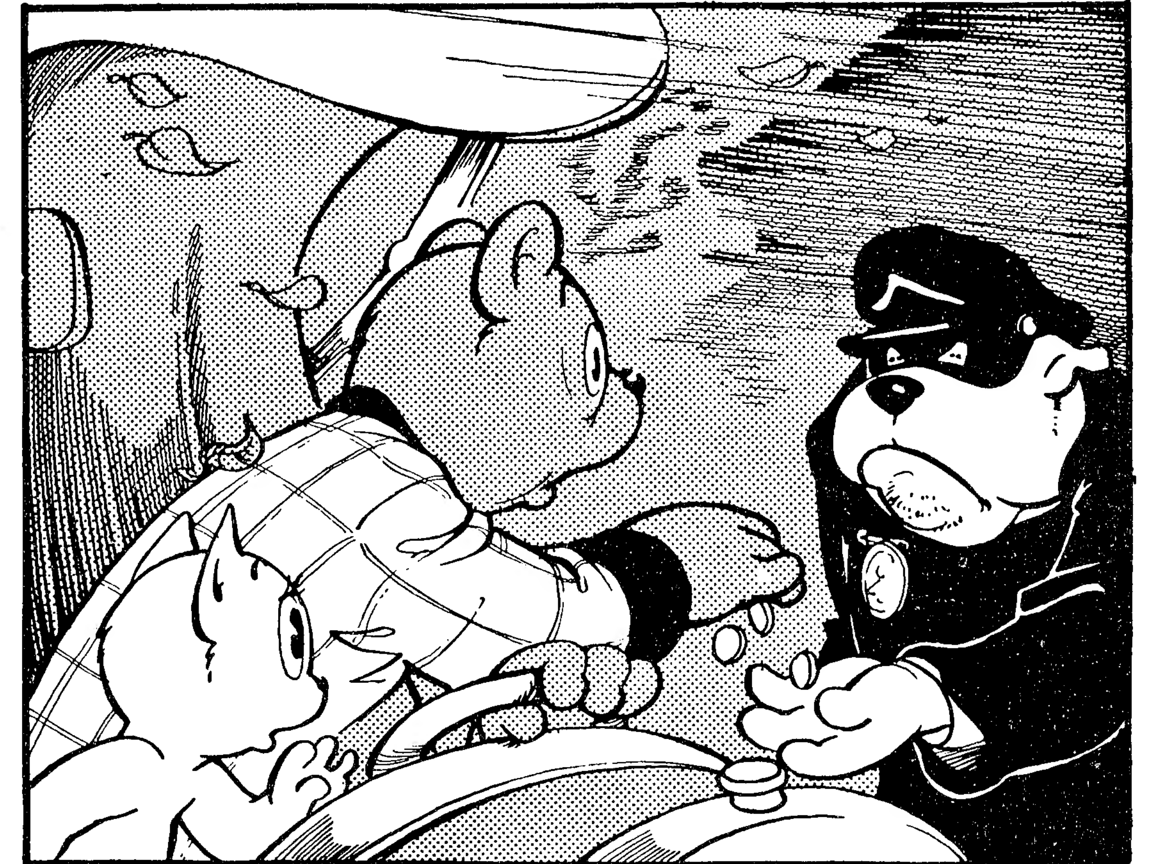

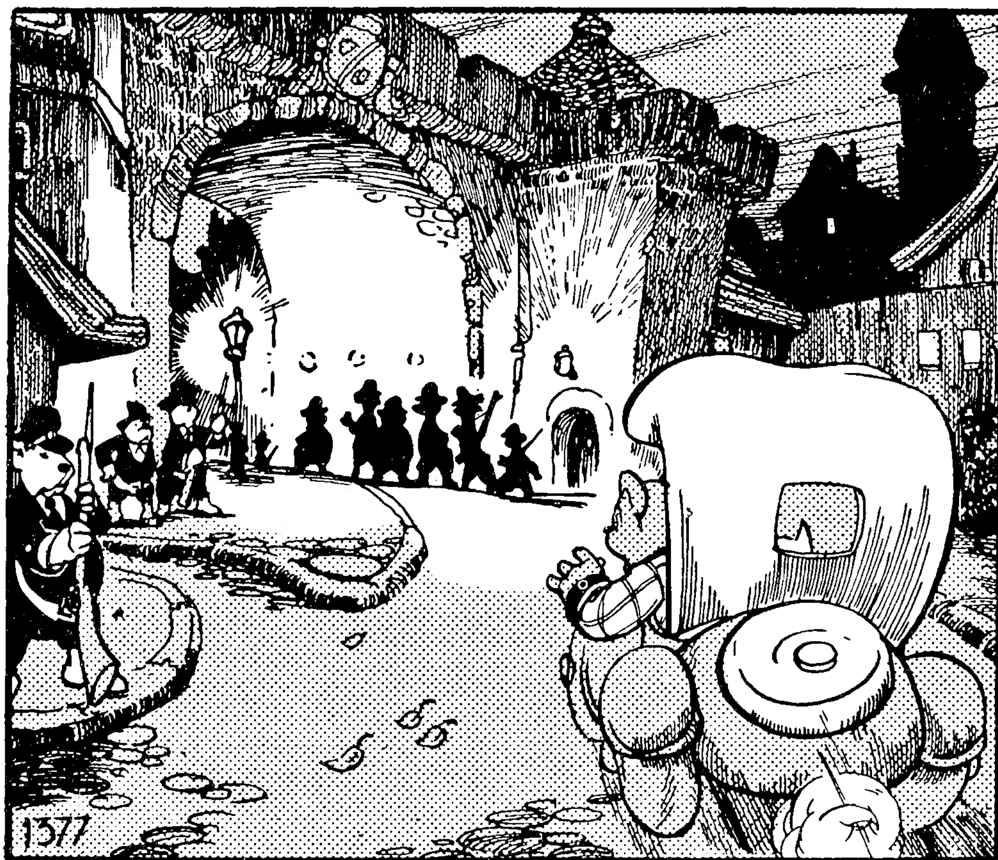
Tom Poes was onderweg naar de Oude Schicht en hij liep kalm van de winderige herfstavond te genieten, toen hij werd ingehaald door dravende voetstappen.
'T-tom-P-poes!' riep heer Bommel achter hem, 'ik b-ben overvallen d-door een rover! Een g-grote rover, met een woest m-masker voor!'
'Kom heer Bommel!' zei Tom Poes ongelovig, 'dat zult u zich verbeeld hebben! Het was natuurlijk een gewone voorbijganger, die tegen u aanliep – en in de schemering dacht u dat hij een masker droeg!'
'Onzin!' riep heer Ollie op hoge toon. 'Hij droeg een masker! En als ik zeg: Masker, dan bedoel ik: Masker, als je begrijpt, wat ik bedoel! Het was een rover!'
'Laten we naar het politiebureau gaan!' stelde Tom Poes voor, 'die moeten het daar weten!'
Het bureau was niet moeilijk te vinden. Het fraaie gebouwtje werd op opvallende wijze door een lantaarn verlicht en een groepje leeglopers slenterde er voor heen en weer. Maar omdat zeker zeker is, hield heer Ollie één van deze slenteraars staande.
'Goeden avond!' zei hij vriendelijk. 'Kunt u me ook zeggen of dit het plaatselijke politiebureel is? Ik moet onmiddellijk de dienstdoende inspecteur spreken, ziet u? Ik heb een rover gezien! Hij droeg een masker!'
Maar wanneer heer Bommel nu verwacht had, dat de ander zou schrikken, had hij misgerekend. De duistere klant gluurde hem aan door een paar spleetjes, die hij in een masker geknipt had en gromde. 'Nou, wat zou dat? Is dat zo gek?'

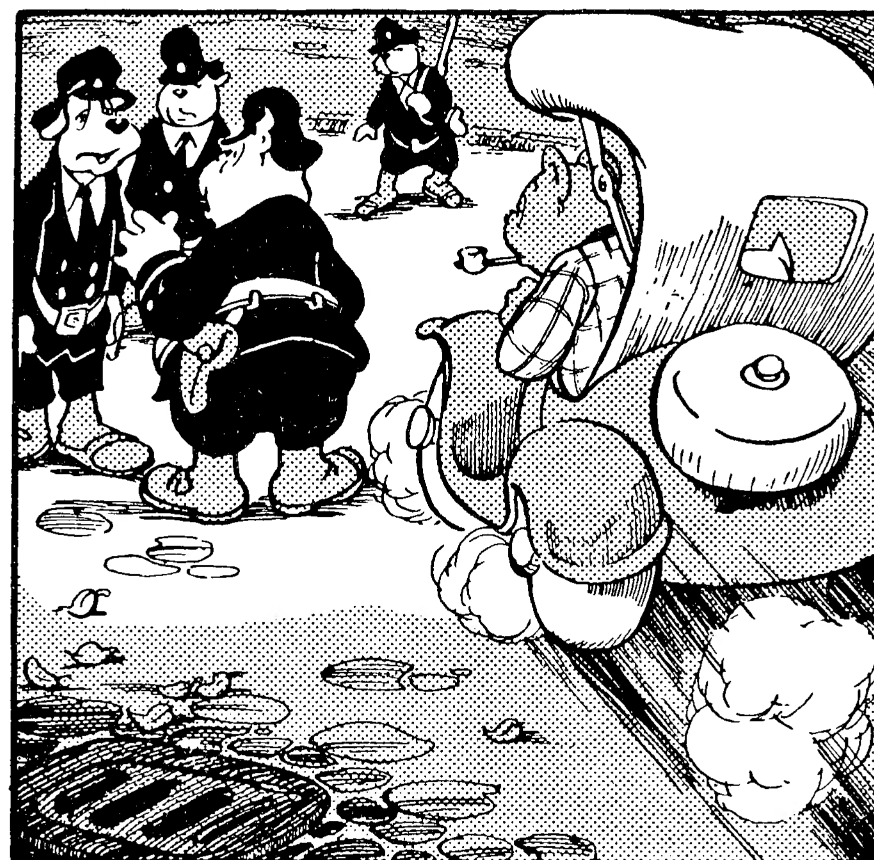
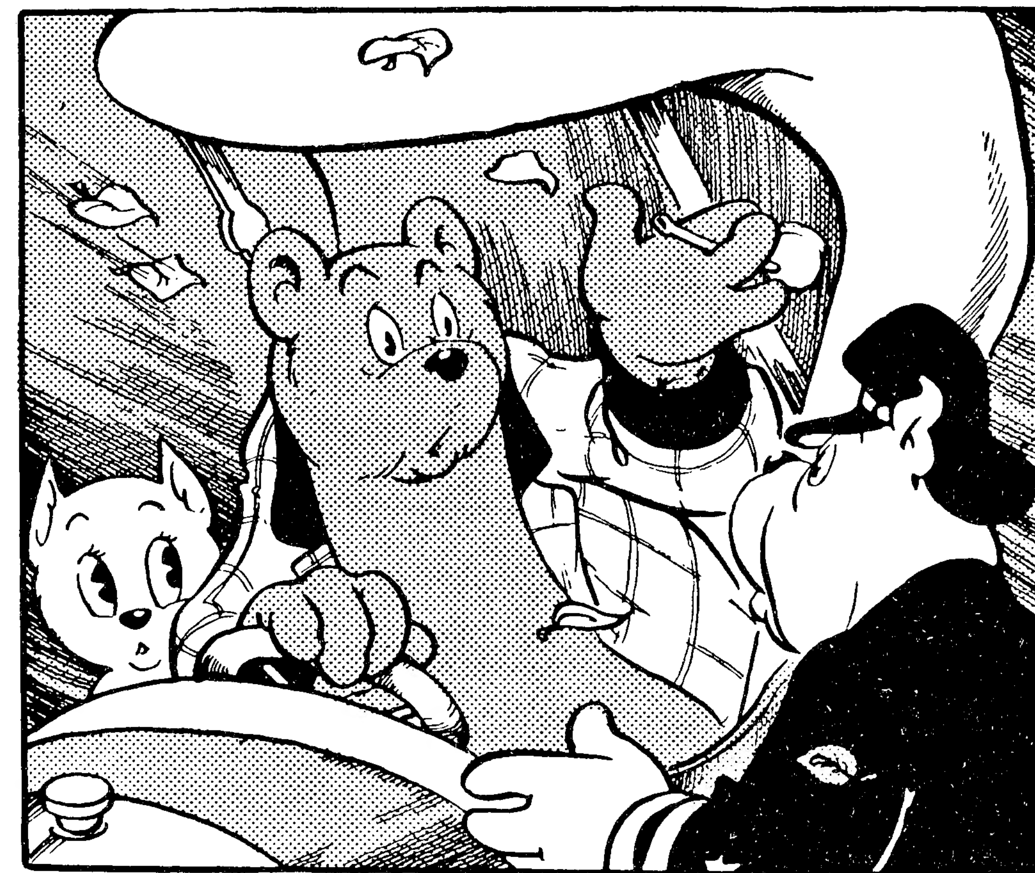

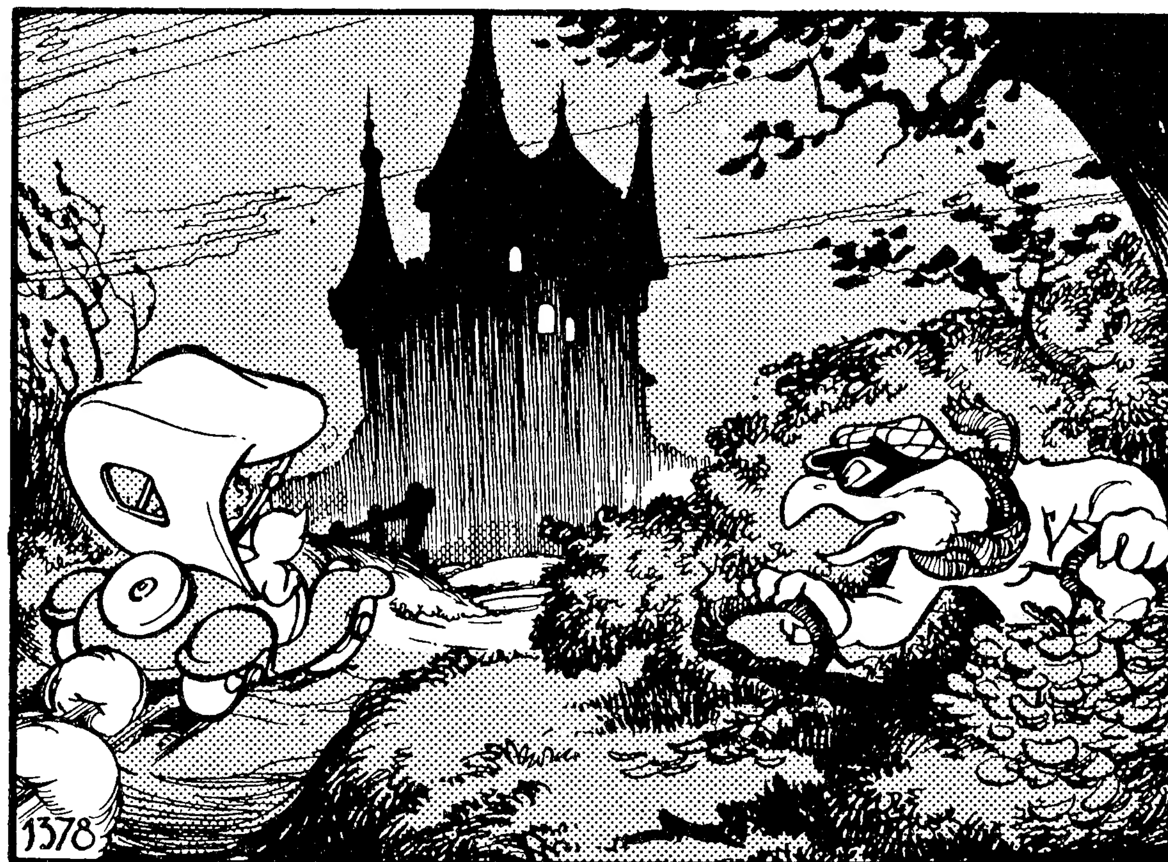
Heer Bommel staarde de vreemdeling met uitpuilende ogen in het gemaskerde gelaat en slaakte een kreet: 'Tom Poes!' riep hij. 'Help! Tom Poes! Een ro-rover!'
Op het geluid van dit angstgeroep wendde iedereen zich om; niet alleen Tom Poes, maar ook het groepje wandelaars, dat zich voor het bureau ophield.
En toen ontdekten heer Ollie en Tom Poes tot hun verbijstering, dat al deze lieden maskers droegen!
'Rovers!' jammerde heer Bommel. Hij greep Tom Poes bij een arm en rende met hem naar de Oude Schicht. 'We zijn midden in een roverbende terechtgekomen!' hijgde hij. 'Lopen, jonge vriend! Het gaat om ons leven!'
Nu was dat misschien wat overdreven. De gemaskerde groep maakte geen aanstalten om hen te volgen. Men bleef staan en staarde hen ruw lachend na onder het roepen van grove en ongepaste opmerkingen.

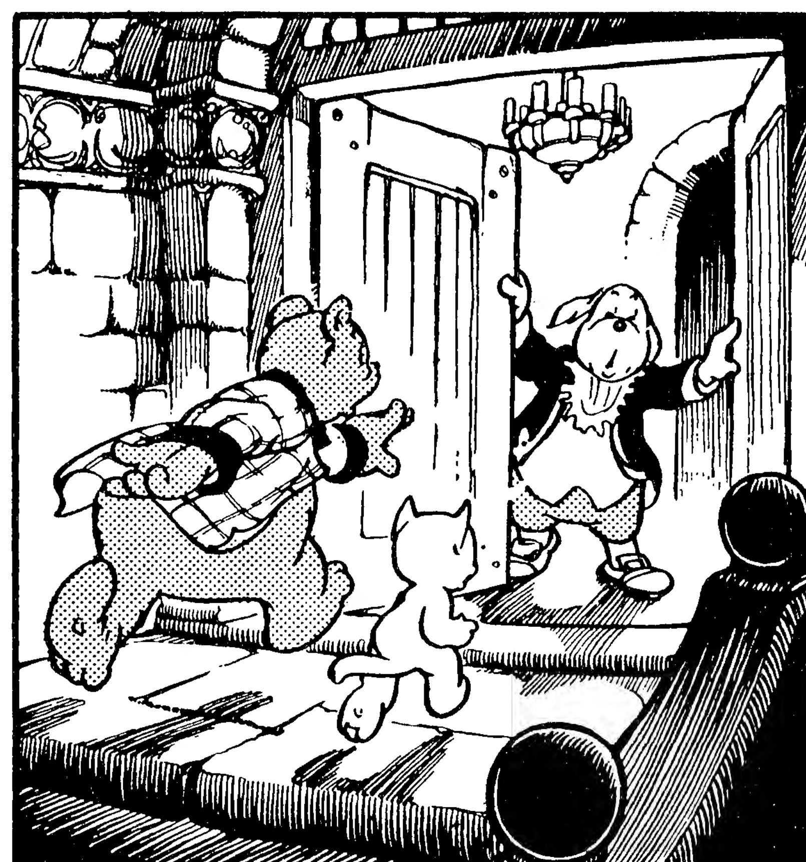
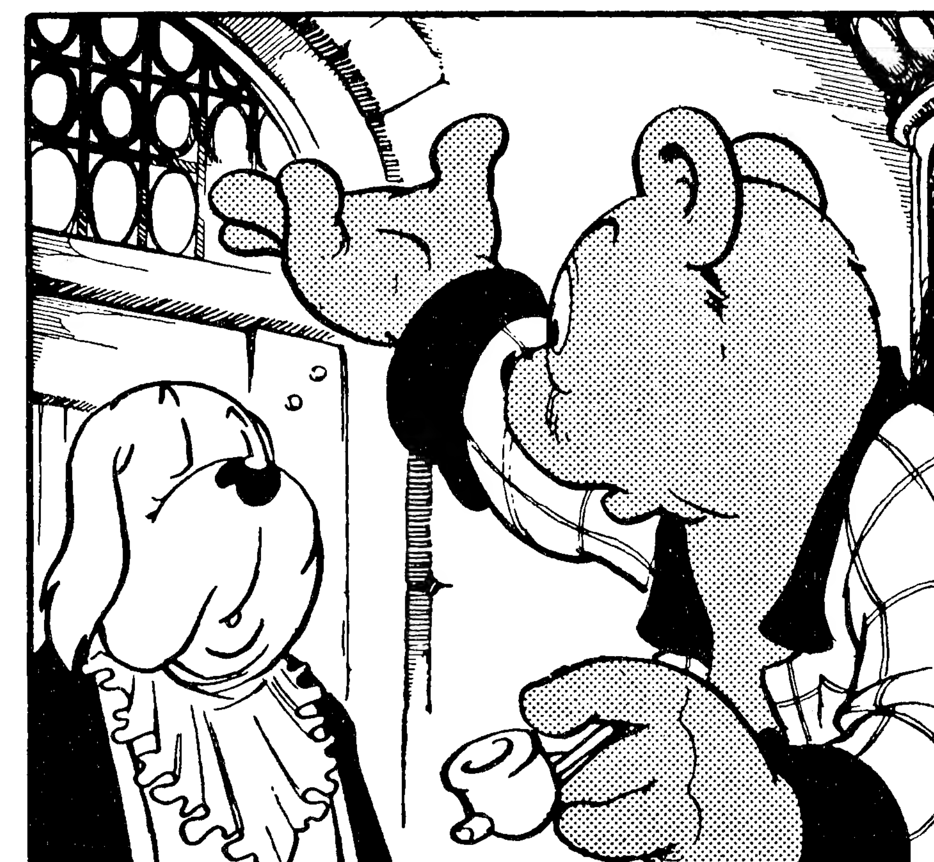
Dat verdroot heer Ollie natuurlijk. Toen ze buiten adem in de oude automobiel waren gesprongen, droogde hij zich 't voorhoofd en haalde eens diep adem. 'Zag je, hoe bang ze voor me waren?' vroeg hij op dreigende toon. 'Ze durfden me niets doen! Het was, dat jij zo hard wegliep, Tom Poes, maar anders zou ik ze eens even de waarheid hebben gezegd, begrijp je!'
'Hm!' zei Tom Poes, 'het was vreemd, dat ze ons niets deden. Misschien waren het geen echte rovers! Misschien is hier een gemaskerd bal of zo iets!'
De autobewaker, die inmiddels naderbij was gekomen en heer Ollie's betaling opstreek, maakte op deze woorden een grommend geluid. 'Niks gemaskerd bal!' bromde hij. 'Het is allemaal echt jochie! De rovers van de Zwarte Bergen hebben dit dorp bezet!' En hij wierp Tom Poes een dreigende blik toe door de oogspleten van een masker...

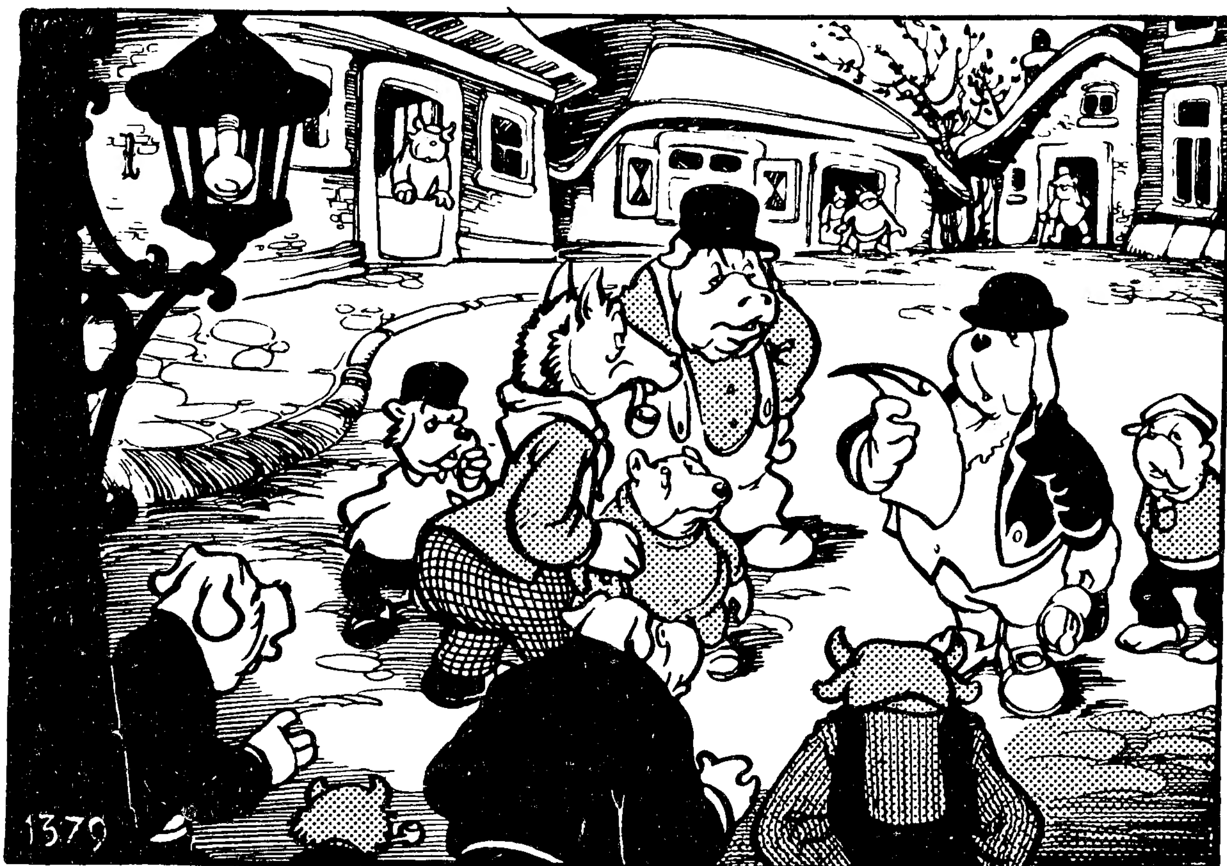

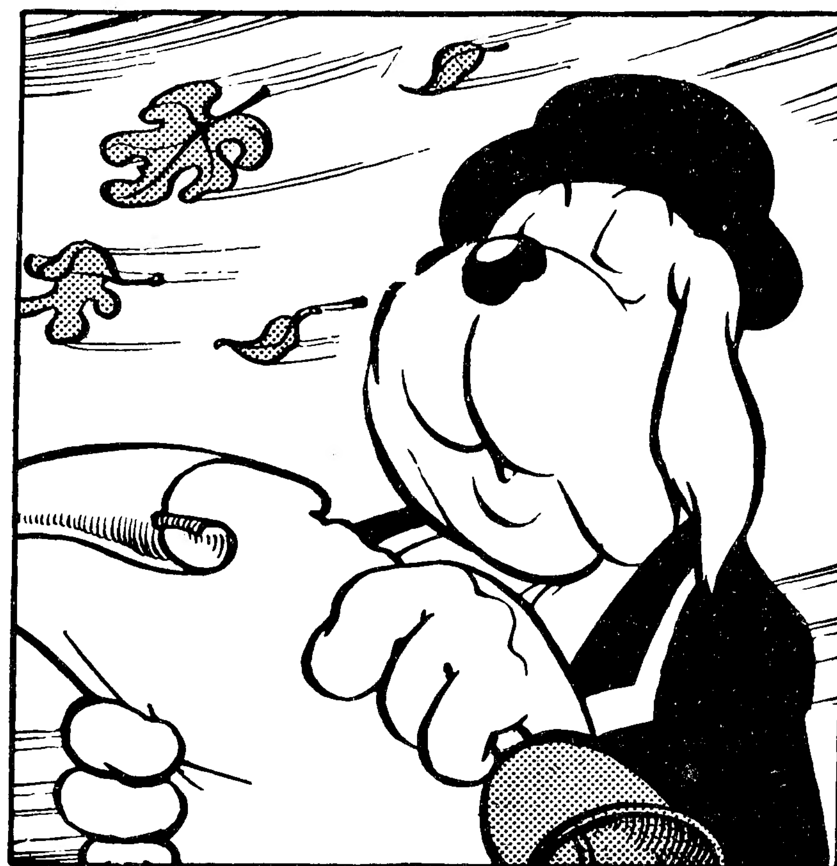
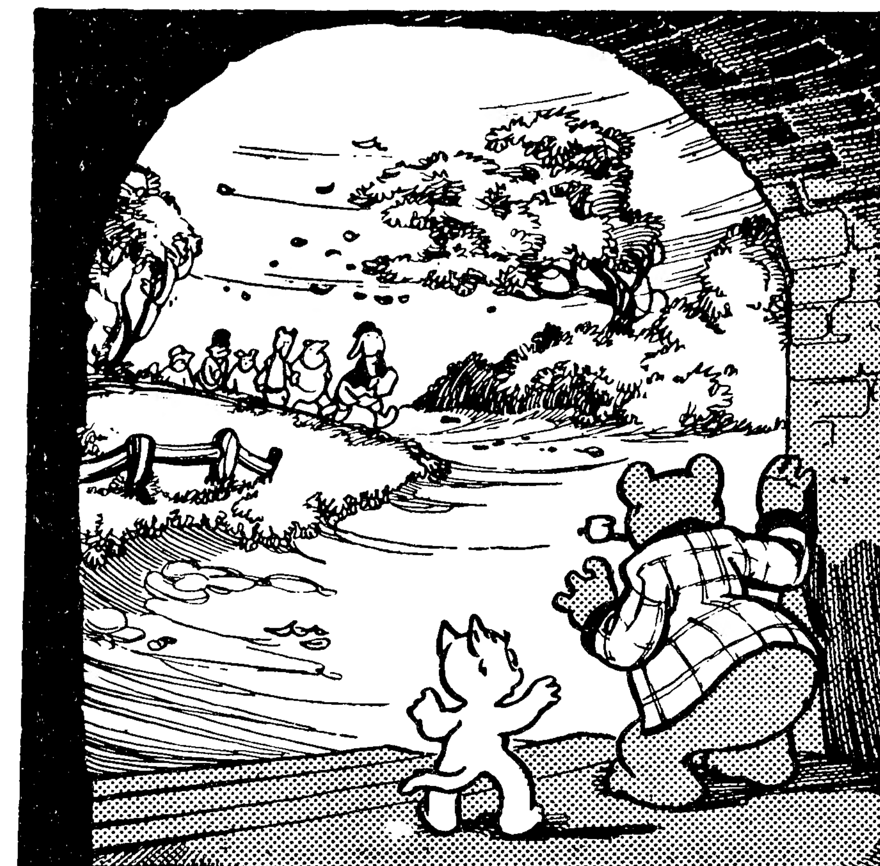
Na een wilde rit bereikte de Oude Schicht de stadspoort van Rommeldam. Daar werd het voertuig aangehouden door een groep ernstige politie-agenten. Commissaris Bulle Bas, die persoonlijk de leiding bleek te hebben, trad naar voren en monsterde de inzittenden met strenge blik.
'Namen?' informeerde hij kort.
'Onzin!' riep heer Bommel kwaad. 'U weet best wie, ik... eh... wie wij zijn, heer Bas. Ik ben Olivier B. Bommel en dat is Tom Poes en ik begrijp niet...'
'Mooi!' onderbrak de politiechef hem. 'En wat is het doel van uw komst hier?'
'Nu nog mooier!' riep heer Ollie met overslaande stem. 'Wij wonen toch hier? Wat betekent dit allemaal? U gaat te ver, commissaris!'
'Hm!' sprak Bulle Bas, na een weinig nadenken. 'Ik kan niet voorzichtig genoeg zijn! Het is best mogelijk dat u hier woont, maar dan moet ik toch weten waarom u weg bent gegaan en waarom u weer terug komt!'
Nu werd het de heer Bommel te machtig. Op hoge toon vertelde hij de commissaris dat hij onderweg door een troep rovers was overvallen en dat hij slechts door grote moed en snelheid had kunnen ontsnappen en dat hij nu verwachtte, dat de politie hem zou beschermen in plaats van domme vragen te stellen.
'Juist!' zei Bulle Bas. 'Dat verandert de zaak! Ik heb gehoord, dat een grote roverbende enige dorpen bezet heeft en daarom bewaken we deze stad tot de laatste agent! Want de schurken zijn op weg hierheen, naar ik vernomen heb!'
Heer Bommel verbleekte en startte zijn motor. 'Laat m-me d-door!' riep hij dringend. 'Ik wil naar huis!'

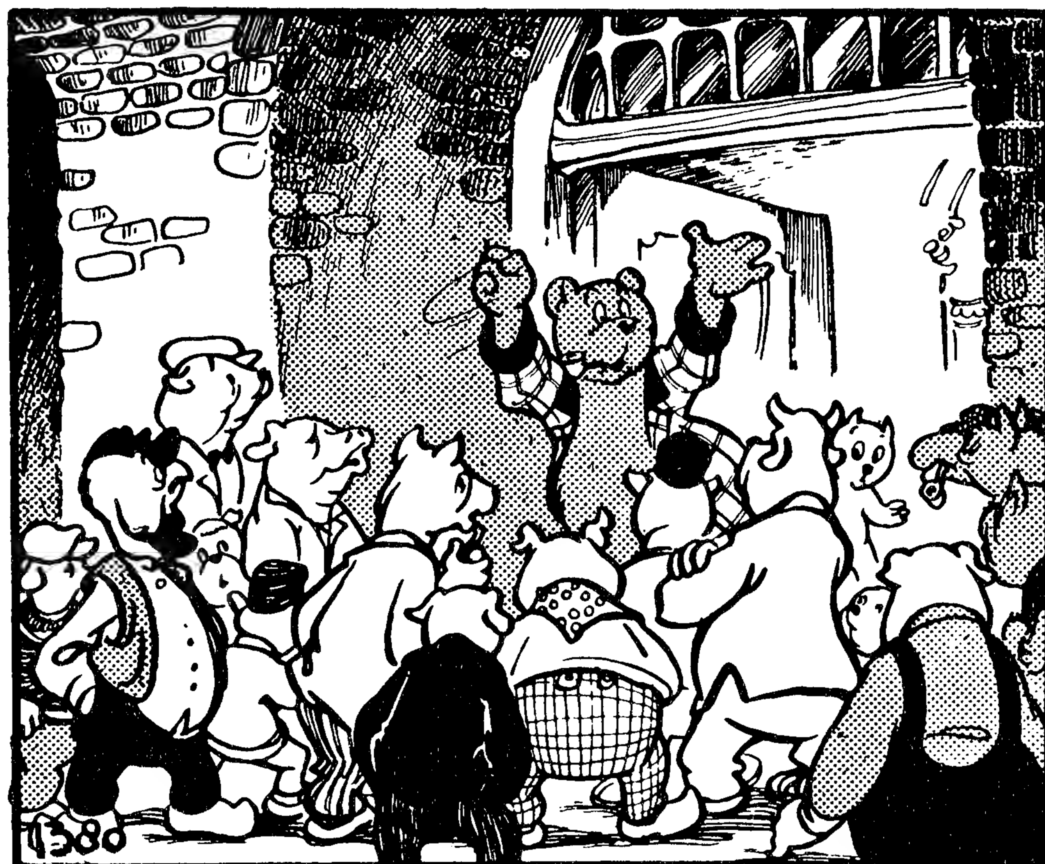

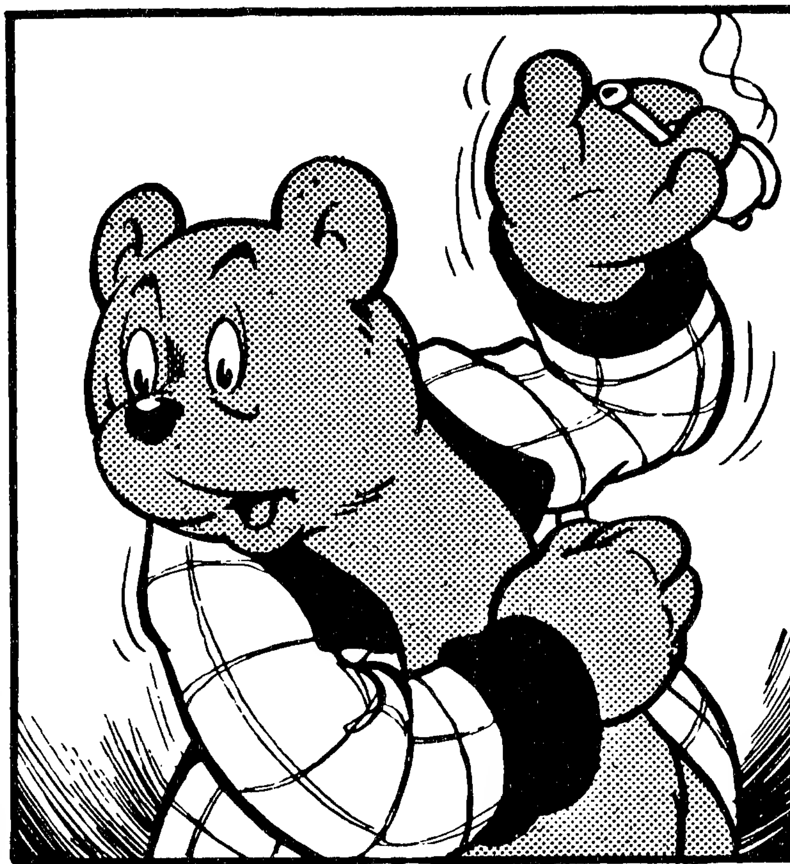
Heer Bommel dreef de Oude Schicht met grote snelheid naar Slot Bommelstein en sprak intussen op zorglijke toon tot Tom Poes.
'We verkeren in gevaar!' zei hij. 'Die roverbende uit de Zwarte Bergen dringt op en er is grote kans, dat de schurken zich zelfs niet zullen ontzien om mijn fraaie stamslot te overvallen! Ik moet maatregelen nemen, dat begrijp je! Niet, dat ik geloof, dat er direct gevaar dreigt, maar het zou kunnen veranderen, als je begrijpt, wat ik bedoel! Commissaris Bulle Bas was tenslotte ook al in de weer, nietwaar?'
'Ja, ja!' zei Tom Poes. 'Maar u moet zich niet zo bang maken, heer Ollie! Misschien valt het wel mee!'
'Bah!' riep heer Bommel ontstemd. 'Hoe kan zoiets nu meevallen! Stel je voor, dat de schurken mijn slot zouden stelen! Waar blijf ik dan? Wat is een Bommel zonder kasteel? O!'
Zo sprekende waren ze voor de ingang van Bommelstein aangekomen en de bediende Joost opende de deur.
'Welkom thuis, heer Olivier!' sprak de trouwe knecht. 'Het doet me genoegen, dat u er weer bent, want de tijden zijn onrustig! Zelfs vanmiddag deed zich iets verdachts voor!'
'W-wat deed zich voor?' vroeg heer Bommel gejaagd.
'Een koopman in knoopjes en punaises vervoegde zich bij de achterdeur!' zei Joost ernstig.
'Nu, wat zou dat?' vroeg heer Ollie verbaasd. 'Is dat zó verdacht?'
'Nee, dat niet!' hernam Joost, 'Maar deze koopman droeg een masker, als u mij toestaat!'
Heer Bommel slaakte een doffe kreet. 'Een masker!' riep hij. 'Dat is te veel!'
'Roep onmiddellijk alle boeren en pachters bij elkaar, Joost! We moeten een sterke wacht vormen om Bommelstein te verdedigen!'

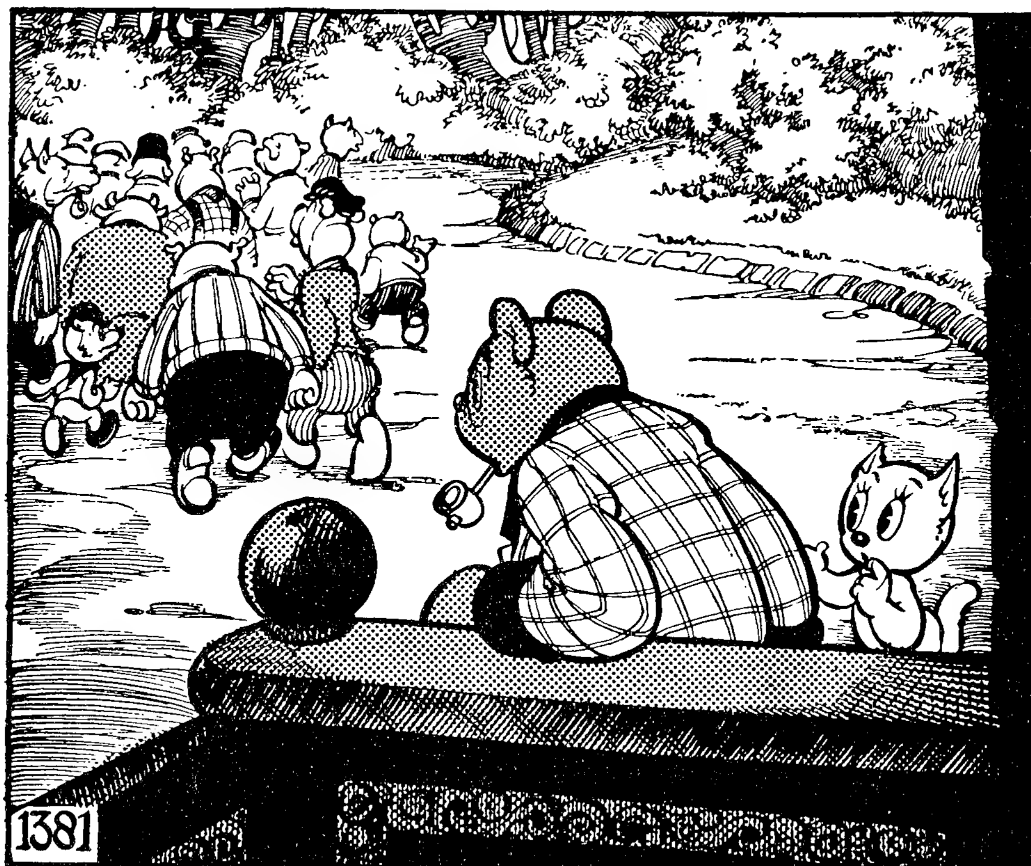
De volgende morgen stak de trouwe bediende Joost zich in zijn dophoed, vatte een tafelbel in de ene en een door heer Bommel vol geschreven papier in de andere hand en begaf zich naar het dorp Bommelwaard.
Hij stelde zich midden op het marktplein op, luidde enkele malen krachtig zijn bel en nam toen een afwachtende houding aan. Nu, de gevolgen van het bellen lieten niet lang op zich wachten. Voorbijgangers bleven staan, deuren en ramen werden geopend en al spoedig schoolde er een groepje eenvoudige boeren en burgers samen om te horen wat er aan de hand was. Toen Joost meende, dat er genoeg publiek aanwezig was ontrolde hij zijn papier en kuchte.
'Excuseert!' sprak hij, 'ik heb hier, met uw aller welnemen, een boodschap van heer Olivier van Bommelstein, die u allen uitnodigt om op het kasteel te komen. Hij wenst u te spreken over het gevaar van de naderende roverbenden. Weest zo goed, thans te luisteren! Ahum!'
En hier begon de brave knecht heer Bommel's boodschap voor te lezen. Dat duurde een half uur, zodat ik tot mijn spijt wegens plaatsgebrek hier niet kan vertellen wat er in stond.
Maar het gevolg van Joost's werk was, dat een kleine optocht van pachters en leveranciers naar Bommelstein toog om heer Bommel te gaan bezoeken.
Deze stond met Tom Poes op het bordes en sloeg de nadering geroerd gade.
'Mijn trouwe boeren haasten zich om hun heer bij te staan in de ure des gevaars!' merkte hij op. 'Een mooi gezicht, Tom Poes!'
'Hm,' zei Tom Poes.

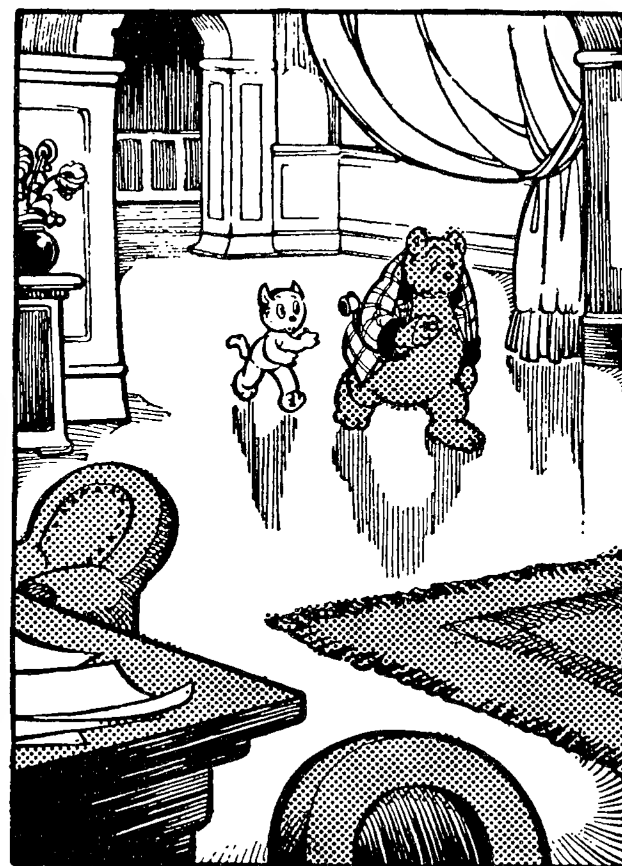
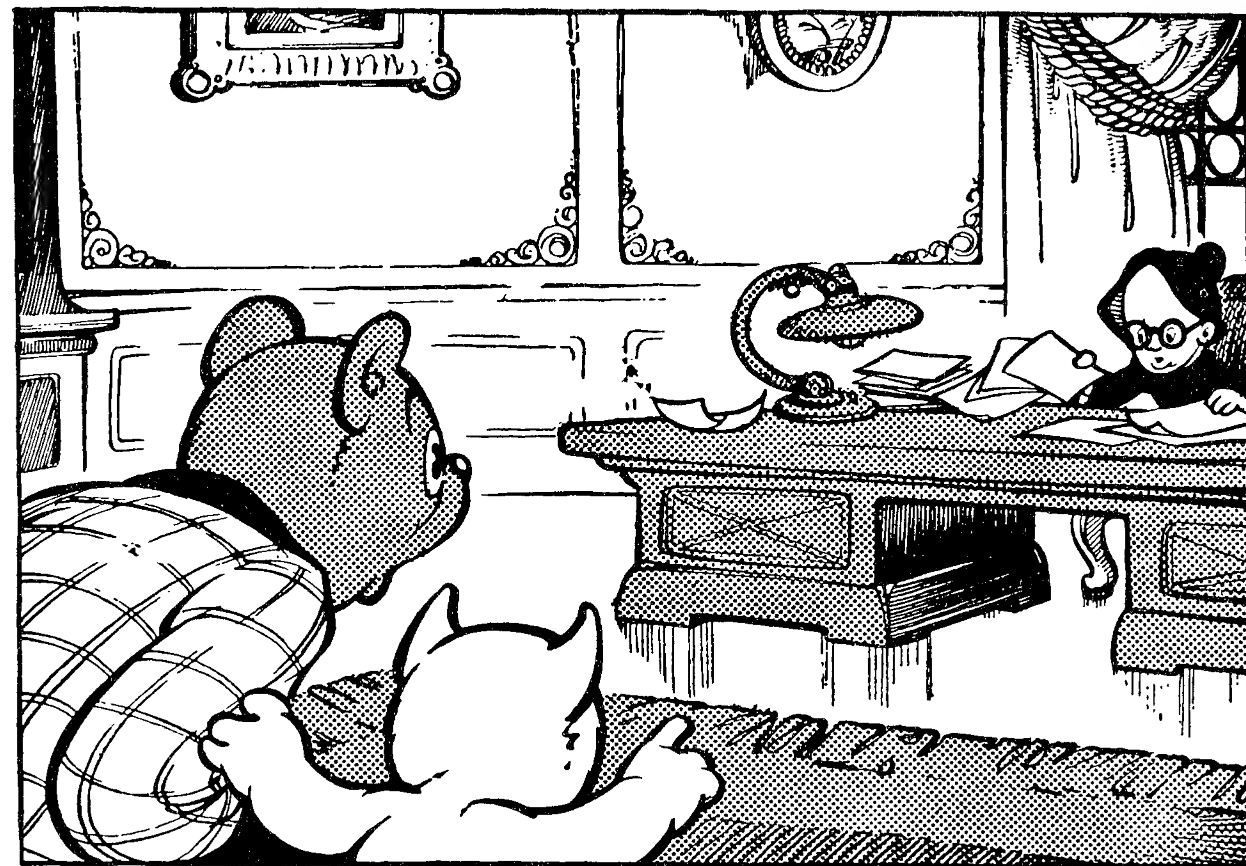

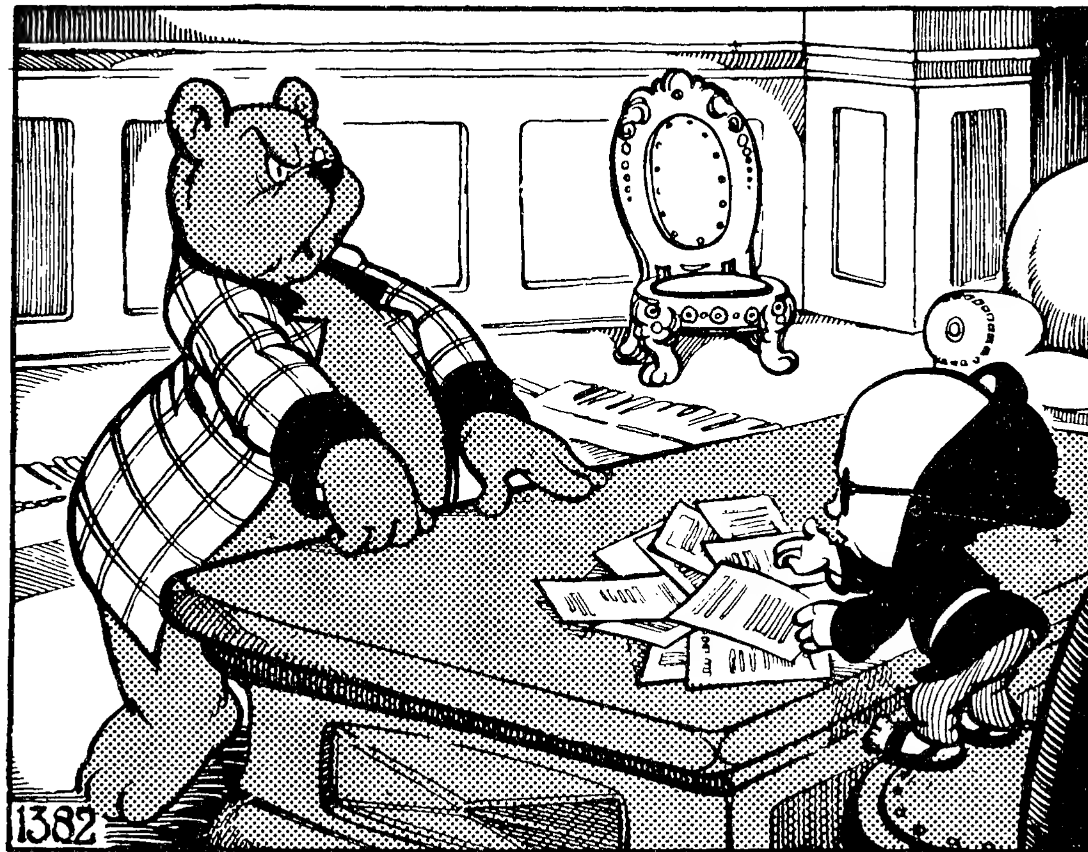

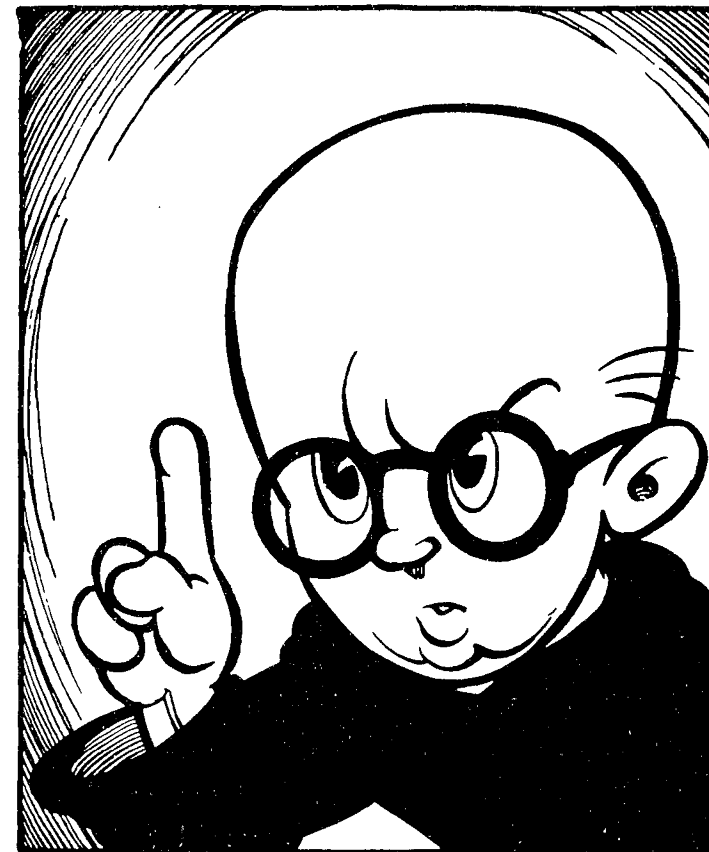
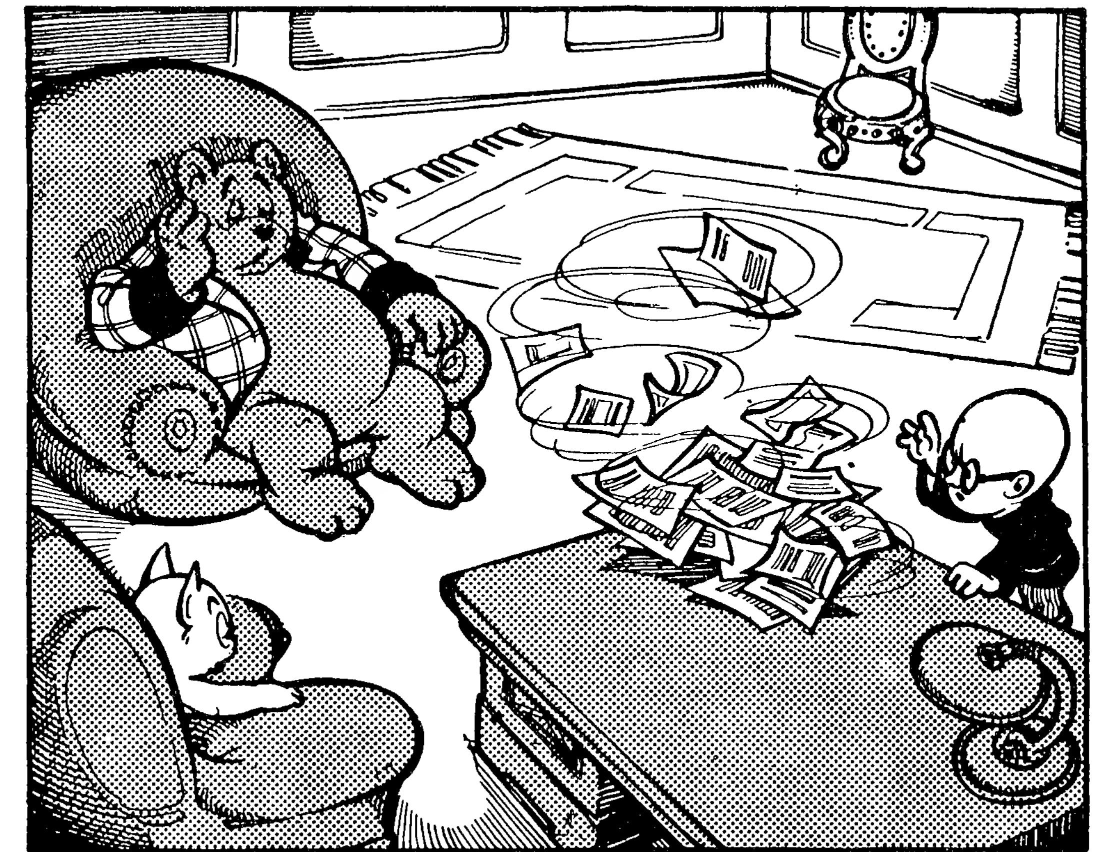
De boeren en burgers van het dorp Bommelwaard schoolden samen op het slotplein en staarden met afwachtende gezichten naar heer Ollie om te horen waarom deze hen had laten roepen.
Nu, heer Bommel vatte onmiddellijk het woord en heette iedereen welkom. In eenvoudige woorden vertelde hij hoe hij met levensgevaar en heldenmoed een grote bende rovers onschadelijk had gemaakt en daarna met zijn laatste krachten zich zelf en Tom Poes naar Bommelstein had gesleept.
'En hier staan we nu!' riep hij. 'Op de grond van onze vaderen! Er dreigt gevaar om ons heen! Rovers loeren op onze bezittingen en het is zelfs mogelijk, dat ze het op slot Bommelstein hebben voorzien. 'Ollie, jongen!' zei mijn vader altijd, 'wat er ook gebeurt, zorg dat niemand aan je huis komt! Je huis is je kasteel', zei mijn vader, en daar houd ik mij aan. Maar omdat zelfs een heer en een Bommel niets kan beginnen tegen een troep woeste schurken, heb ik jullie hulp nodig! We moeten de handen ineén slaan en een sterke wacht vormen tegen de naderstormende horden! Onder mijn beproefde leiding zullen we dan onze bezittingen verdedigen en die rovers een lesje geven, dat hun heugen zal! Wie van jullie doet er mee?' Er ontstond een drukkend zwijgen, dat slechts verbroken werd door wat voetgeschuifel en zwak gekuch.
'Welaan!' hernam heer Bommel, 'ik begrijp, dat jullie te geroerd zijn om iets te zeggen. Maar overwin uw schroom, brave lieden. Wie van jullie doet mee aan het vormen van een sterke wacht? Komaan, treedt nu als een man voorwaarts!'

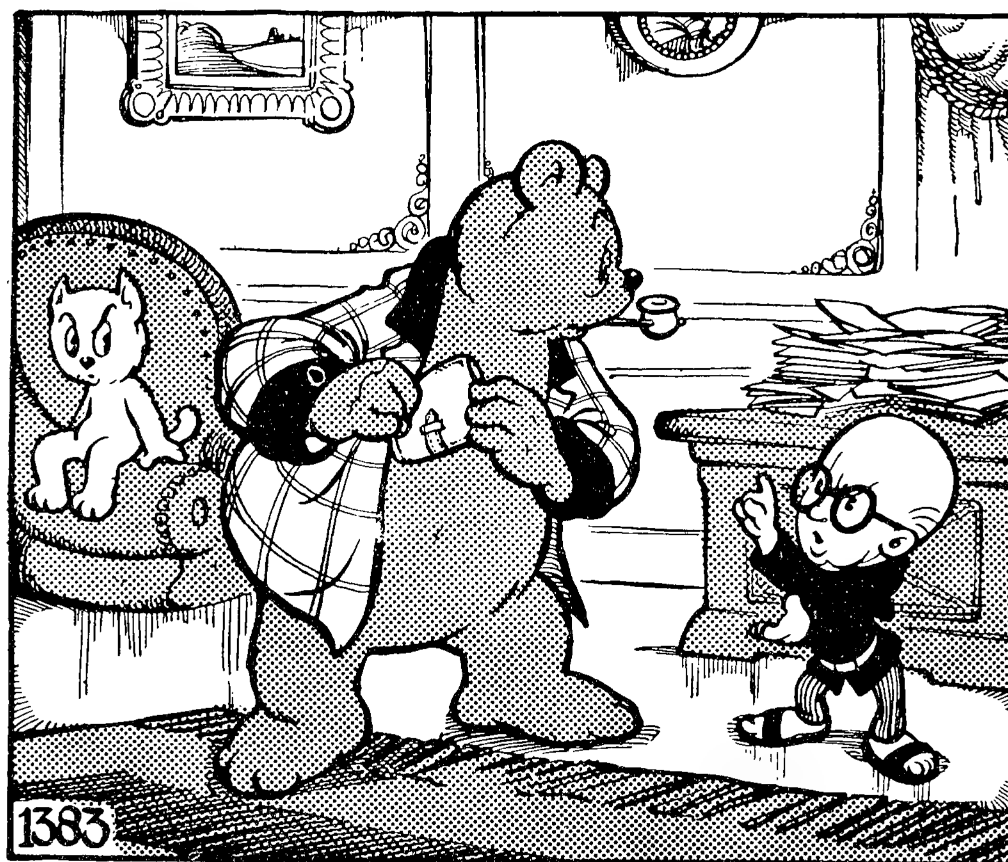

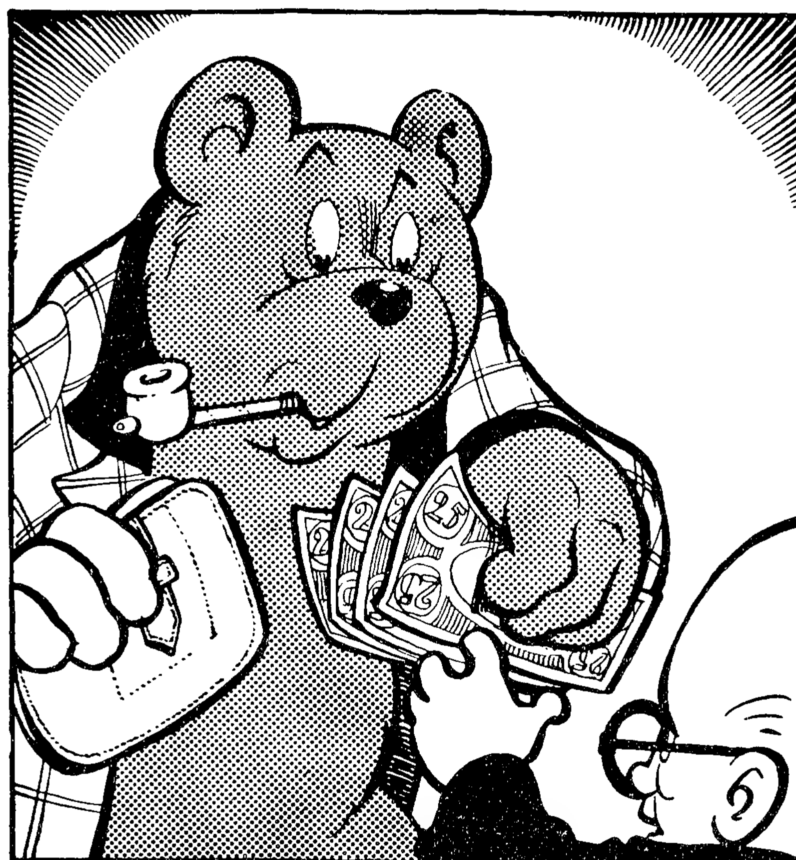
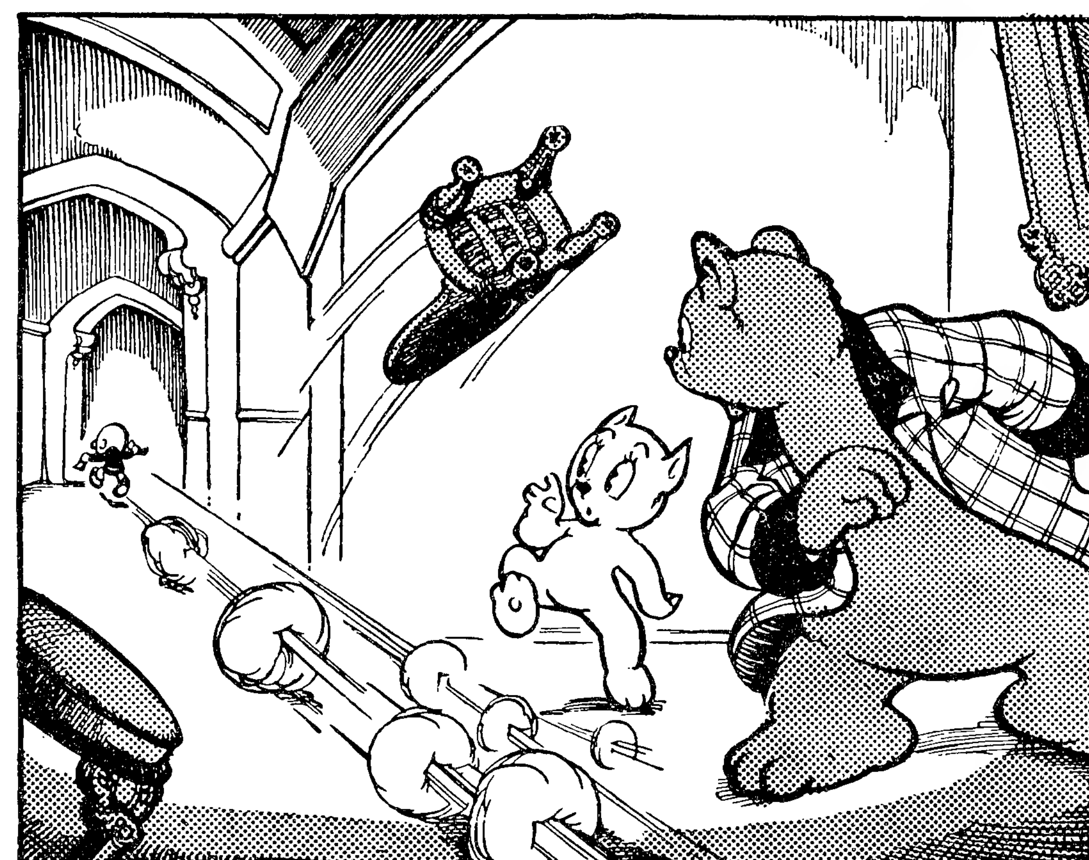
Heer Bommel verhief zijn stem en zwaaide zijn arm in een indrukwekkend gebaar omhoog. 'Komaan!' riep hij, 'niet langer gewacht! Het gaat om ons bezit, jonge vrienden! Ik reken er op, dat iedereen zijn plicht zal doen! Het gaat erom een sterke wacht tegen de rovers te vormen! Vooruit! Vrijwilligers vóór!'
Daarop keerden alle boeren zich als één man om en begonnen sloffend naar hun haardsteden terug te keren. Heer Bommel bleef ontdaan achter.
'Daar gaan ze!' sprak hij bitter tot Tom Poes. 'Wat leven we toch in een verschrikkelijke wereld! Wat een tijd! Iedereen denkt alleen maar aan zichzelf en zelfs mijn eigen, trouwe pachters begrijpen niet, dat het burgerplicht is om een Heer te verdedigen! Hier sta ik nu eenzaam en door iedereen verlaten, als je begrijpt, wat ik bedoel!'
'Kom, heer Ollie,' zei Tom Poes sussend. 'Zó somber is het nu ook weer niet! Ik ben er toch nog!'
Heer Bommel keek hem droevig aan en schudde zorgelijk het hoofd. 'Ik geloof niet, dat je de ernst van de toestand begrijpt!' zei hij. 'Je bent nog te jong, te onbezonnen en zo! Wat ik nodig heb, is de steun van een rijp en ervaren iemand zo als ik zelf ben!'
Zo sprekend waren ze weer naar binnen gegaan en traden nu het studeervertrek binnen. En daar wachtte hen een verrassing. Achter heer Ollie's fraai bureau zat een klein bleek ventje door een zware bril heer Bommel's papieren te lezen. 'Wie... wat...' stamelde heer Ollie verblekend, '... heb ik ooit!! Een... rover! Zie je wel, dat ze voor niets staan, Tom Poes!'

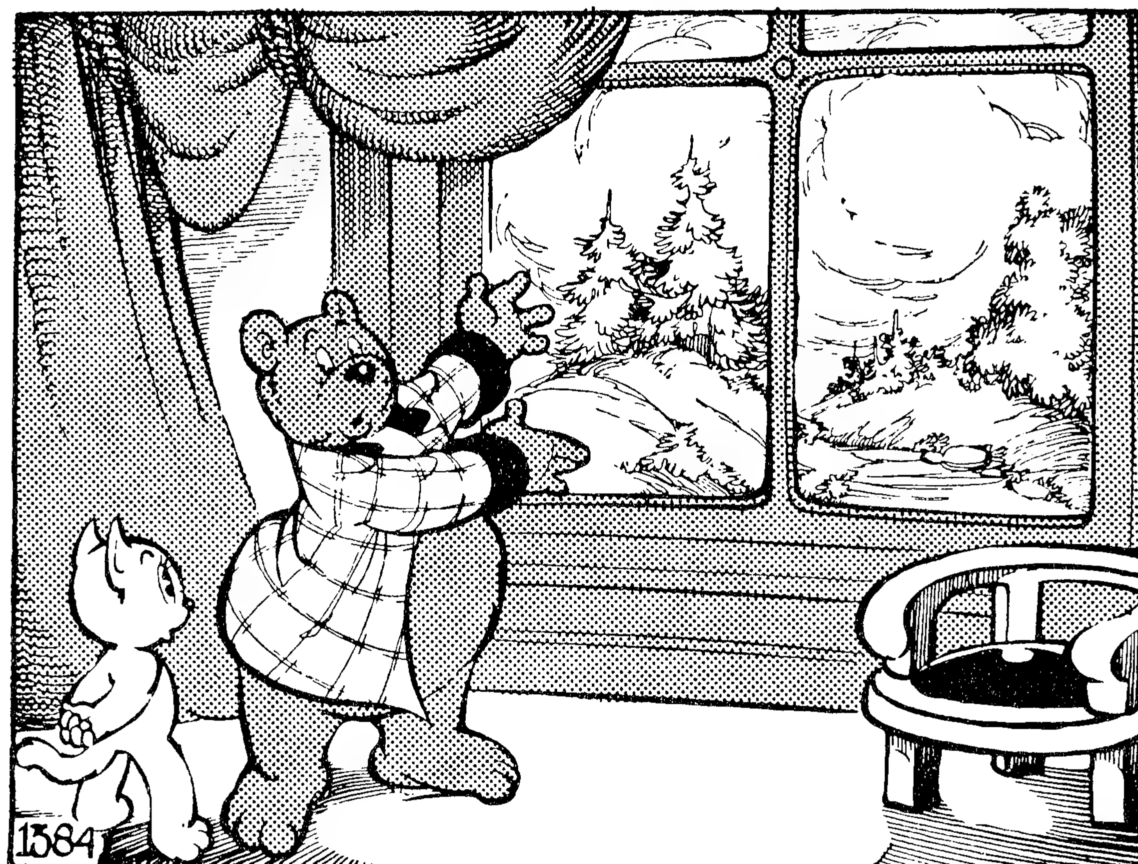

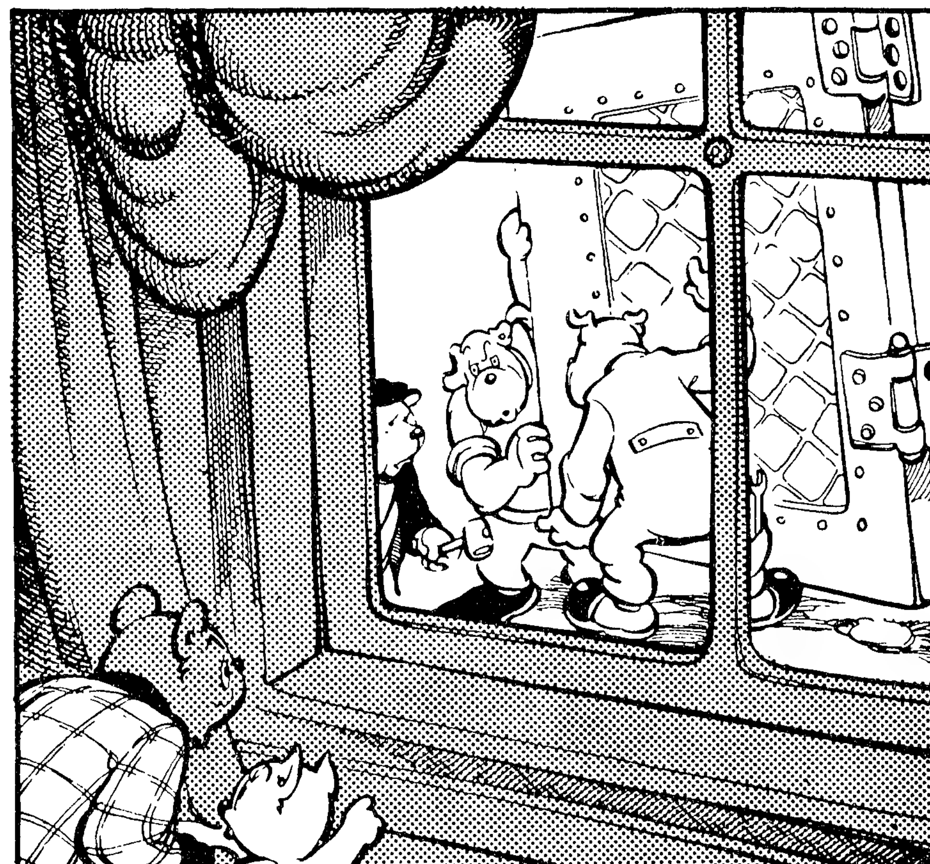
Na een poosje drong het tot heer Bommel door, dat de indringer alleen was en hij vermande zich. Aarzelend deed hij een pasje naar voren en staarde de vreemde met een verpletterende blik aan.
'En wat heeft dit te betekenen?' vroeg hij op hoge toon. 'Als je denkt, dat ik hier rovers toelaat zonder me tot de laatste heer te verdedigen, vergis je je verschrikkelijk!'
'Ik ben geen rover, waarde heer!' zei de ander gekwetst. 'Integendeel! Ik ben een helper! Ik regel alle zaken en als de nood het hoogst is, ben ik nabij! Daar zit 'm de kneep!'
'Oh!' zei heer Ollie wat flauwtjes. 'Oh, een helper, zei u? Hm, die kan ik gebruiken! De rovers loeren op mijn slot en ik sta overal alleen voor, nietwaar Tom Poes? Eh... maar wie bent u dan?'
'Mijn naam is Knipmenis!' sprak de vreemdeling. 'Lieven Knipmenis! Aangenaam!'
'Aangenaam!' mompelde heer Bommel. 'Hm. Knipmenis! Nooit van gehoord, jij wel, Tom Poes?'
'Jawel!' zei Tom Poes. 'Kent u dat spelletje niet? U weet wel: Knipmenis en Knijpmenis zaten in een bootje – Knipmenis viel er uit – Wie bleef er toen nog over?'
'Ik zou zo zeggen: Knijpmenis!' zei heer Bommel.
'Eh... hm... o... eh... ja, ja ik begrijp het al! Haha, héél aardig!'
'Juist!' hernam de indringer, 'héél aardig, niet waar? Haha! Ja, ik houd van een grapje, zoals u ziet! Maar nu ter zake! Ik ben gekomen om u te helpen, waarde heer! En als bewijs daarvan kan ik u mededelen, dat ik uit uw papieren ontdekt heb, dat u al meer dan twaalf jaren bankroet bent. Uw gehele bestaan berust op een fout in uw administratie! Daar zit 'm de kneep: Maar daarom niet getreurd – ik zal u helpen! Ik zal u wel door deze zware tijden heenloodsen!'

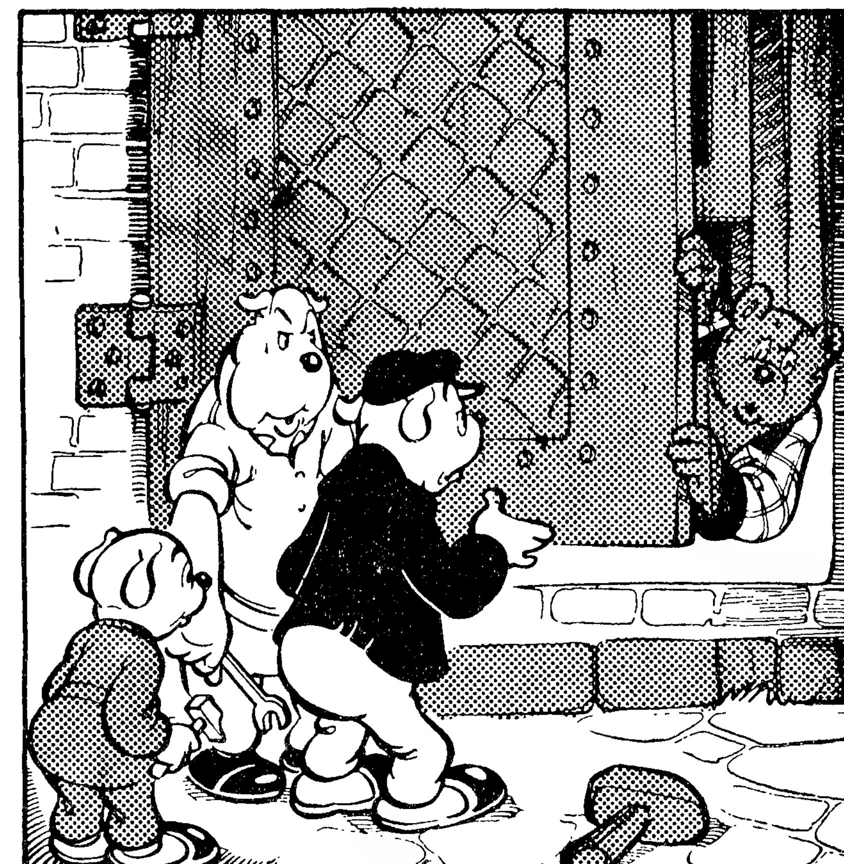

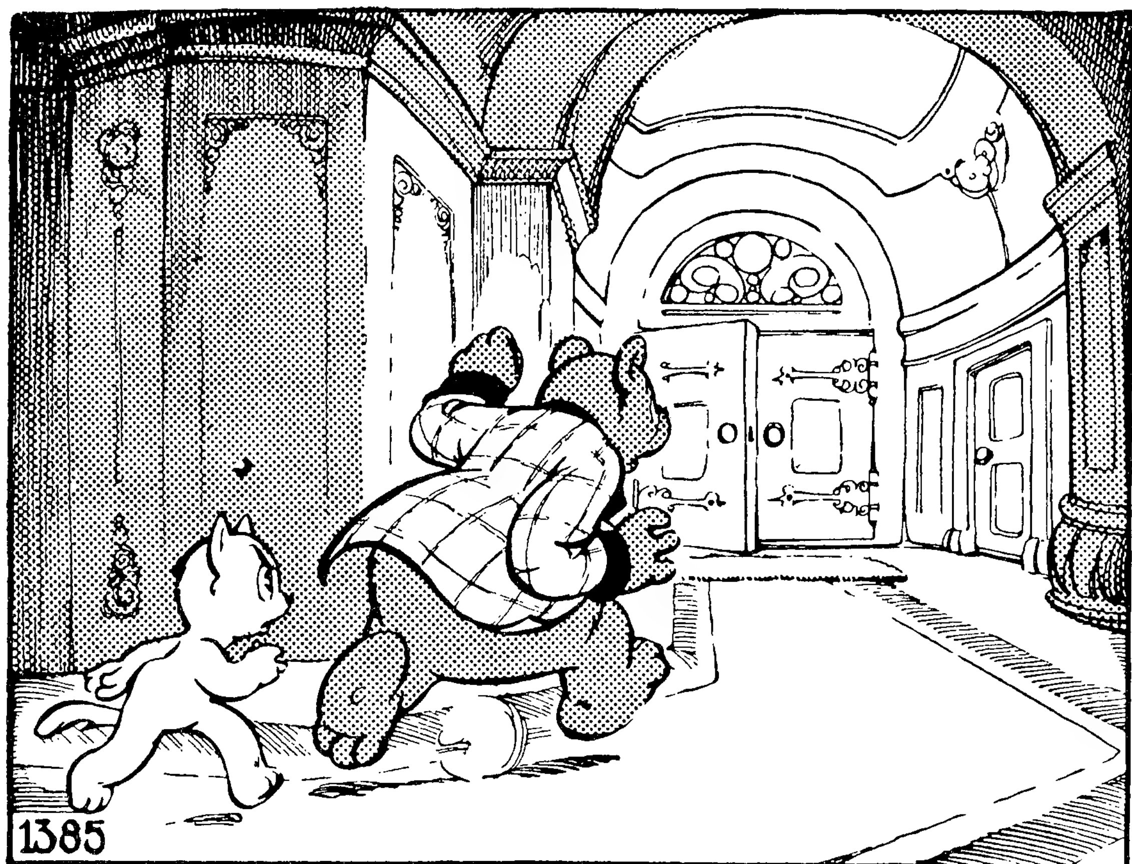
Heer Bommel staarde verwezen naar het vreemde ventje, dat beweerde L. Knipmenis te heten.
'Wat zegt u daar?' stamelde hij eindelijk. 'Ben ik failliet? Daar ben ik toch echt even kapot van! Hoe moet dat nu? Overal zijn rovers en dreigt akeligheid. En niemand begrijpt hoe alleen een heer staat in deze verworden tijden!'
'Ha, juist!' riep Knipmenis. 'Dáár zit 'm de kneep! Maar met orde en spaarzaamheid kan er nog héél wat gered worden! Wat u nodig hebt is een degelijk en administratief onderlegd persoon die u terzijde staat. En als u aandringt zou ik wel die persoon willen zijn. Want met al die rovers overal wordt er van iedereen verwacht, dat hij zich helemáál geeft, nietwaar?'
'Dat is deksels mooi van u!' riep heer Bommel ontroerd. 'En dat is dan afgesproken! Ik stel u aan als mijn rentmeester!'
'Goed,' hernam de ander ernstig. 'Geef me dan de inhoud van uw portefeuille, waarde heer! Zonder geld kan er niet gewerkt worden, dáár zit 'm de kneep!'
Heer Bommel trok zijn geldbuidel en ledigde die zonder tegenstribbelen. 'Wat gaat u daar nu mee doen?' vroeg hij.
'Een sterke wacht samenstellen om de burcht te verdedigen!' zei Knipmenis. Hij frommelde de papieren bijeen en snelde toen met zo'n vaart het vertrek uit, dat de kleedjes hem nadwarrelden.
'Een voortvarend persoon!' merkte heer Ollie prijzend op. 'Maar dat van die wacht, begrijp ik niet. Dat heb ik zélf toch al geprobeerd?'
'Ik denk, dat hij een andere manier heeft!' zei Tom Poes. 'Maar dat geld bent u kwijt, heer Ollie!'
'Bah!' zei heer Bommel, 'geld speelt geen rol wanneer men zijn bezittingen moet verdedigen!'

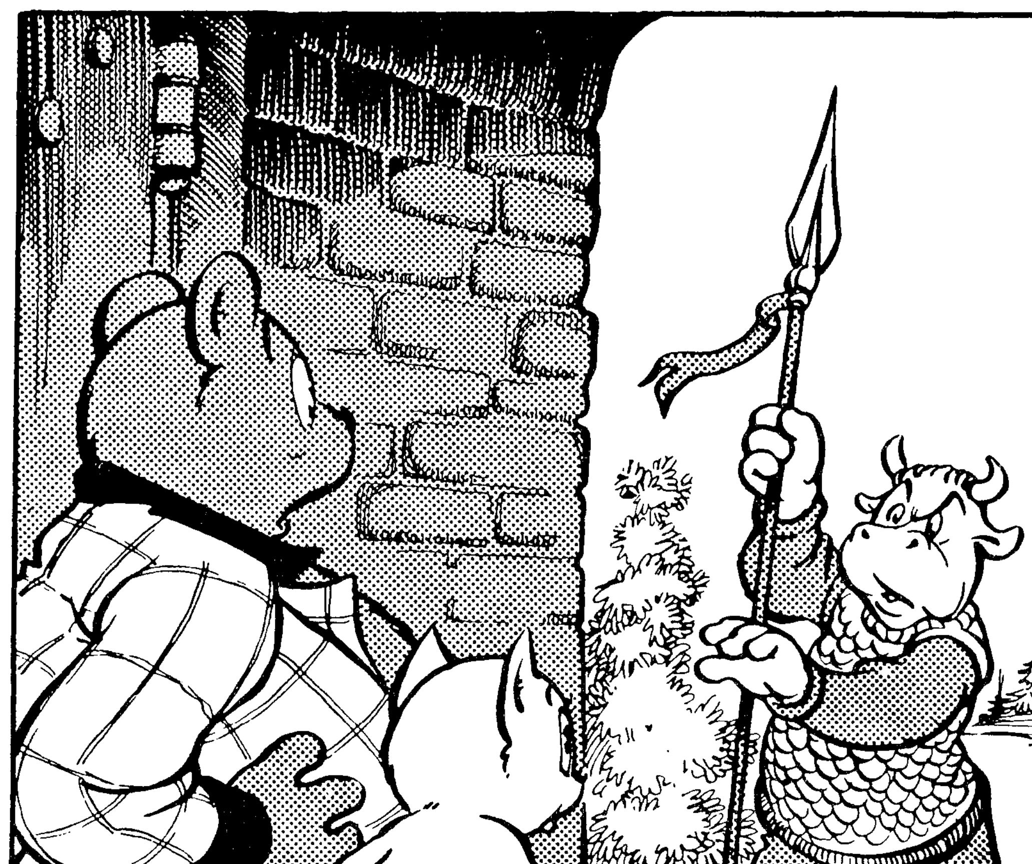
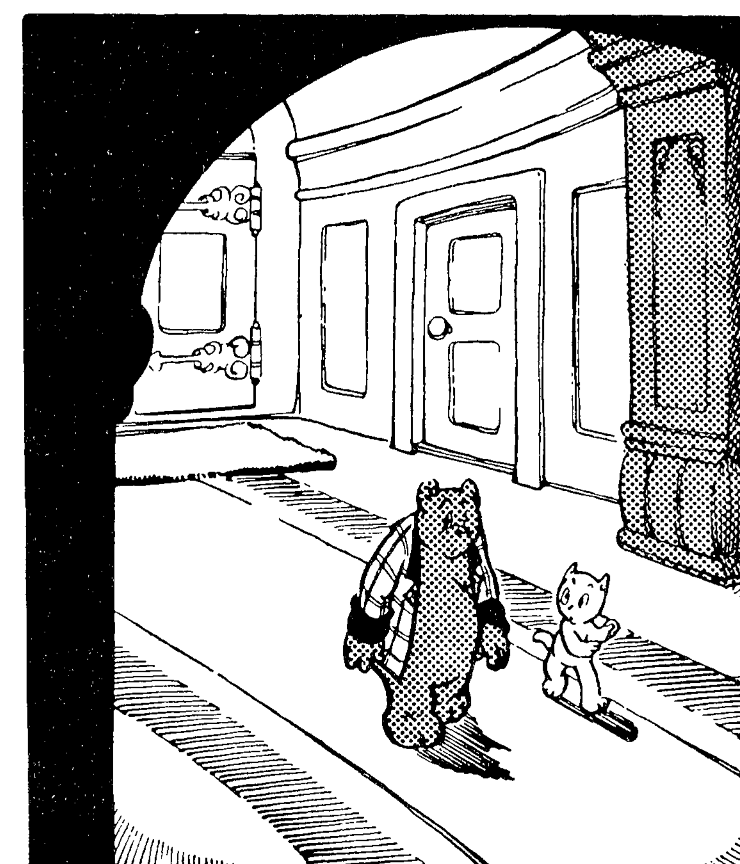

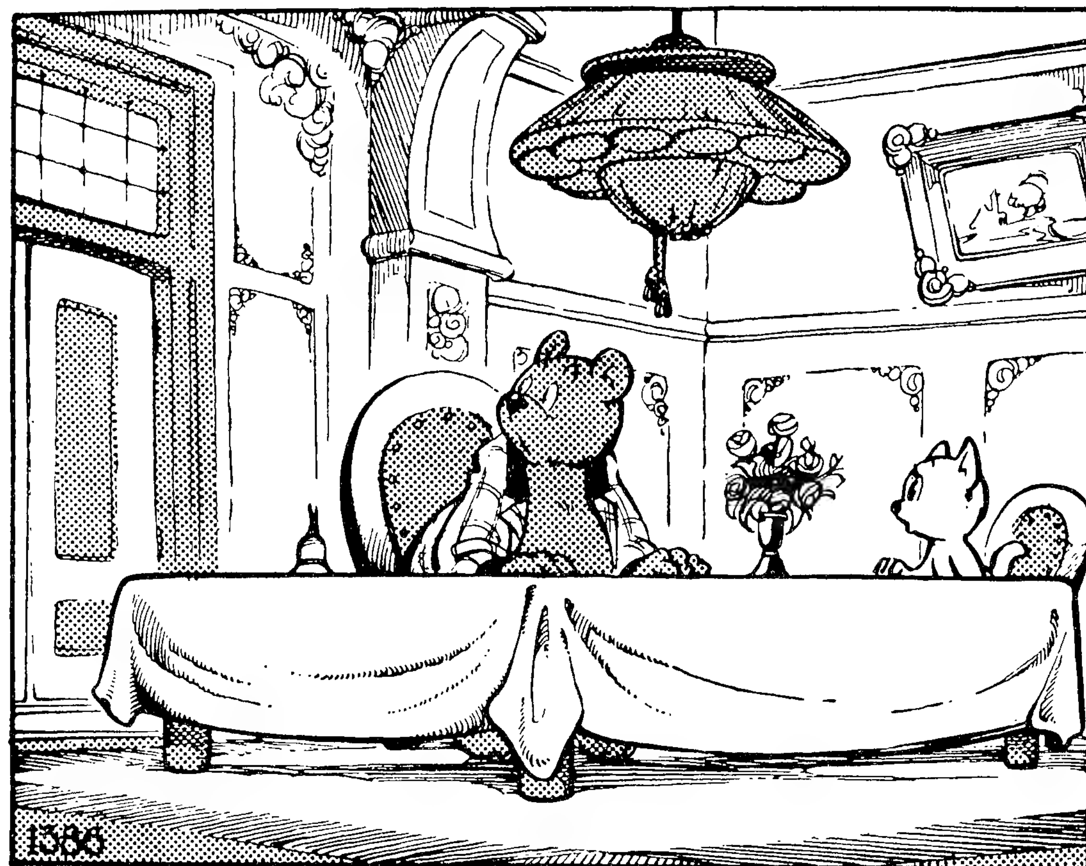

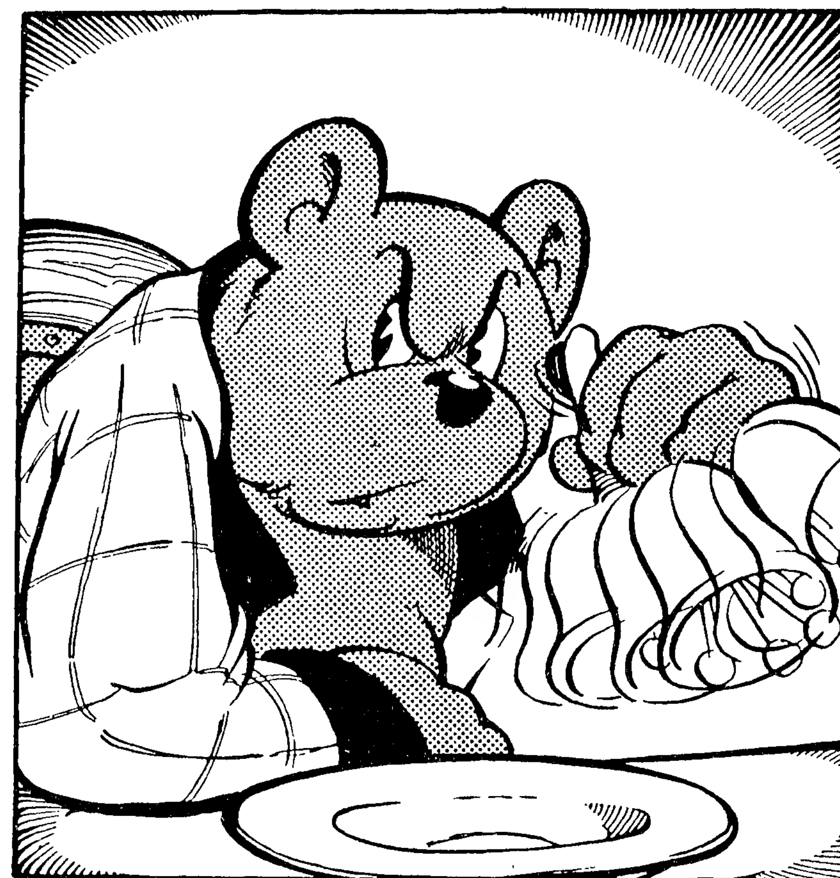
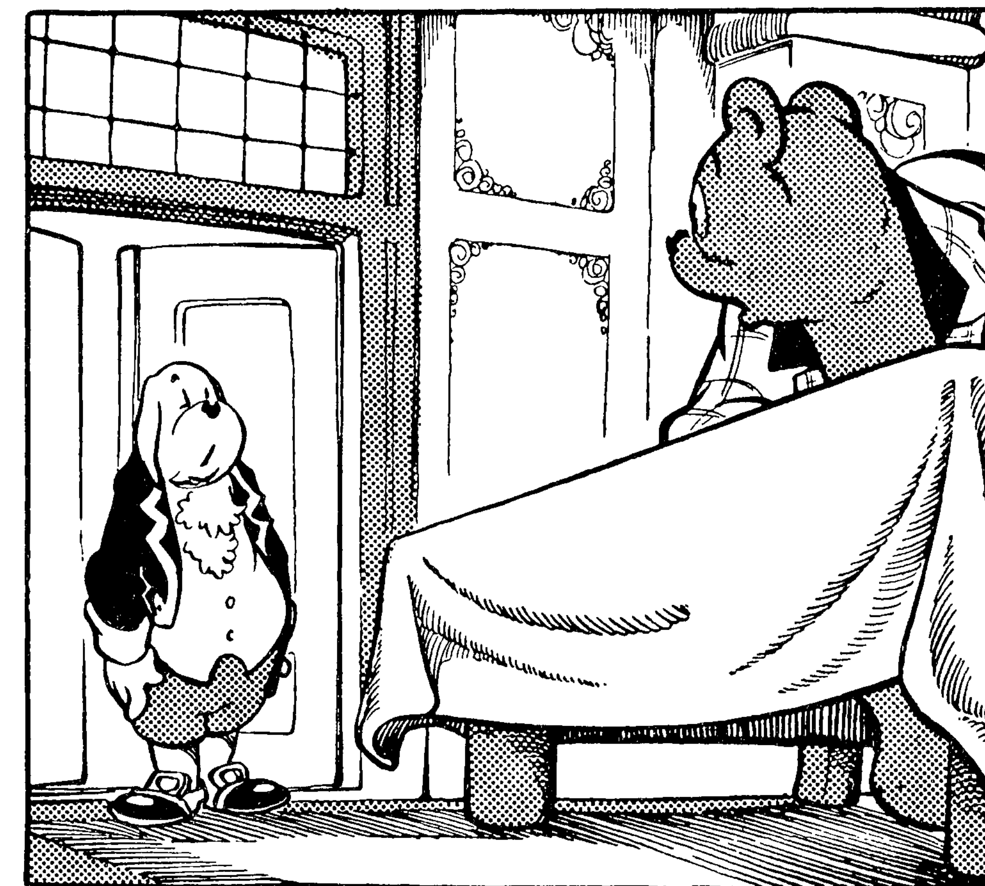
Heer Bommel liep naar het grote raam, dat uitzicht gaf op het park, dat Slot Bommelstein omringde en staarde naar buiten.
'Kijk eens, hoe mooi alles is!' zei hij dromerig. 'Wat een genot voor een heer, die vanuit zijn kamer naar de natuur kan kijken en zijn geest tot rust kan laten komen, als je begrijpt, wat ik bedoel! Wat een uitzicht! Ah! Welk een gedachten kan men hier ontwikkelen! De vogels zingen, de bladeren ruisen in de herfstwind, de zon schijnt vriendelijk in het rustige vertrek en men zit en kijkt en wordt een beter heer! Het is de moeite waard om dit alles te verdedigen en te beschermen, Tom Poes! Dit is het ware leven!'
Op dat moment klonk er buiten een geschuifel en geroep en toen schoof er een zwaar, groot luik voor het venster, zodat het vertrek in een schemerig duister werd gehuld.
'Wat betekent dát?' riep heer Bommel onthutst. Hij opende het raam en duwde het luik een weinig terzijde, zodat hij zijn gelaat naar buiten kon brengen. Toen ontwaarde hij een groepje werklieden, die met grote handigheid enkele steunpunten in de muur bevestigden.
'Wat moet dat?' riep heer Ollie vertoornd. 'Hoe komen jullie er bij om een luik voor het mooiste uitzicht van Slot Bommelstein te timmeren? Wie heeft dat besteld?'
'Dat heeft je rentmeester besteld, baas!' legde een van de werkers uit. 'Knipmenis heet-ie, geloof ik. We moeten luiken voor al je ramen maken, anders kan de zaak niet goed tegen de rovers verdedigd worden, zei hij!'
'Oh!' zei heer Ollie zwakjes, zijn hoofd terugtrekkend, 'ja, ja, natuurlijk! Het uitzicht moet beschermd worden, als je begrijpt, wat ik bedoel!'

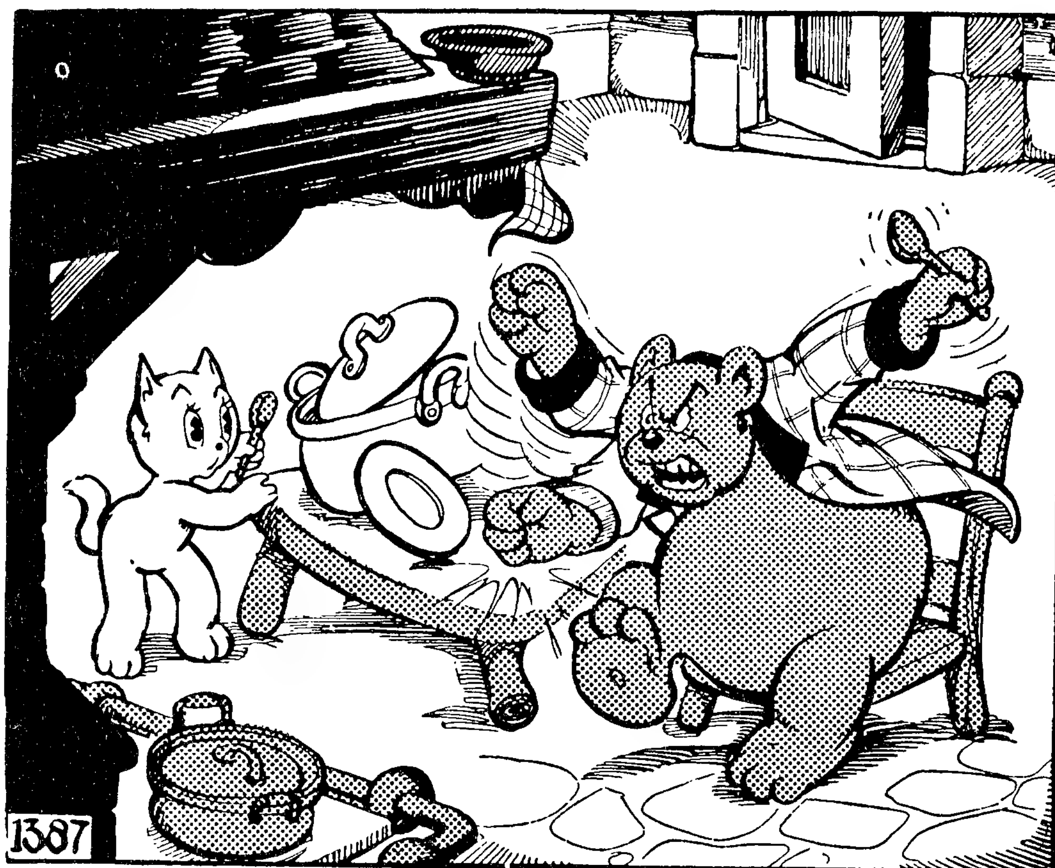

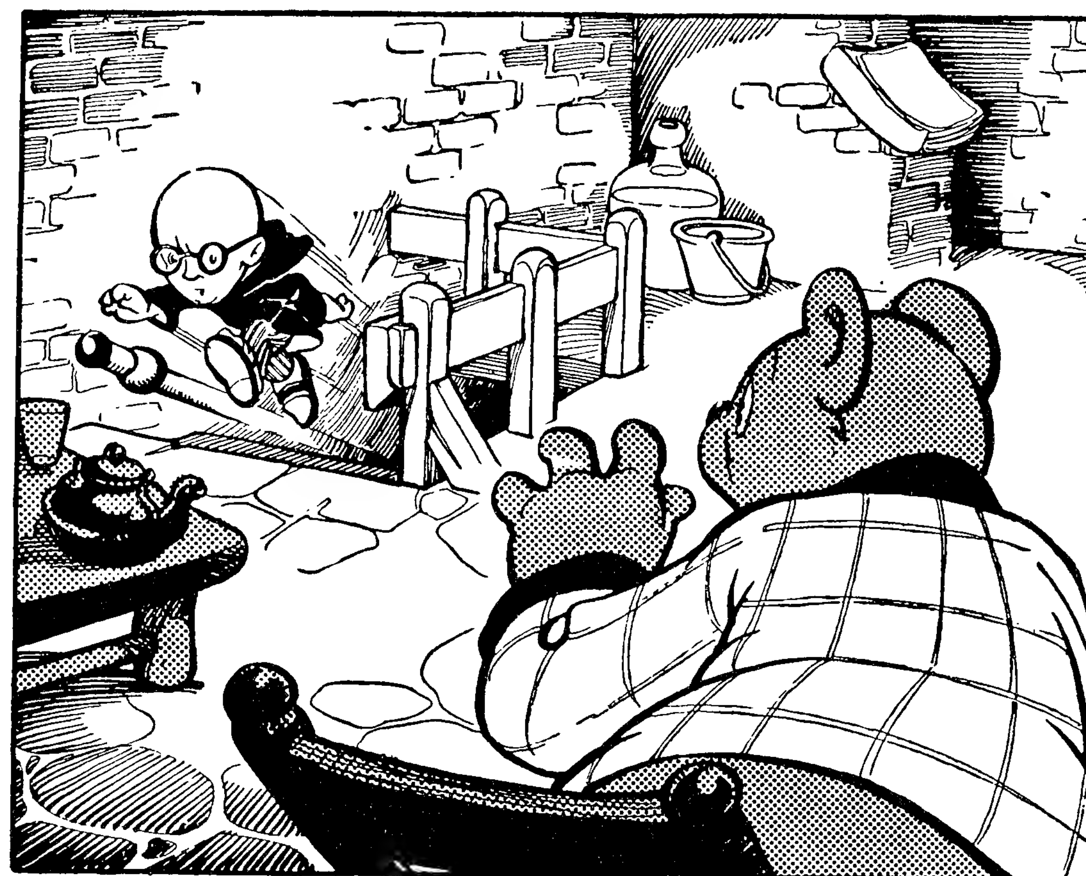
Toen heer Bommel enige tijd naar het luik gestaard had, dat hem alle uitzicht door het raam benam, vatte hij een besluit.
'Dit gaat te ver, Tom Poes!' stelde hij vast. 'Het is goed en wel om een flinke rentmeester te hebben in de ure des gevaars, maar dit lijkt me overdreven. Zo'n man moet bovendien niet te eigenwijs worden, als je begrijpt, wat ik bedoel!'
'Hm!' zei Tom Poes, 'als u mij vraagt, had u nooit met zo iemand moeten beginnen!'
'En die rovers dan?' vroeg heer Ollie, de deur uitstappend. 'Een heer moet doen wat hij kan om het gevaar te keren, niet waar? Nu dan!'
'Ik weet nog niet wat gevaarlijker is' zei Tom Poes, 'zo'n rentmeester of de rovers!'
'Bah!' zei heer Ollie, 'jij hebt ook altijd wat! Maar wacht maar, ik zal maatregelen nemen om die heer Knipmenis in toom te houden!' En hij opende de voordeur om naar buiten te treden. Maar daar werd hij tegengehouden door een zwaar gewapende bewaker, die hem een speer voorhield.
'Niemand de deur uit!' sprak de wachter. 'Hier buiten moet gewerkt worden en al dat geloop stoort de werklieden. Order van Meneer Knipmenis!'
Heer Bommel verbleekte en deinsde terug. 'Hm! Oh!' zei hij. 'Waar blijft u nu?' vroeg Tom Poes, toen ze verdrietig weer door de gang terug liepen. 'U zou toch maatregelen nemen?'
'Vooruit! Toe maar!' mompelde heer Ollie bitter. 'Alles is tegen mij en jij weet niets beter te doen dan te sarren! Het staat je mooi, Tom Poes!'

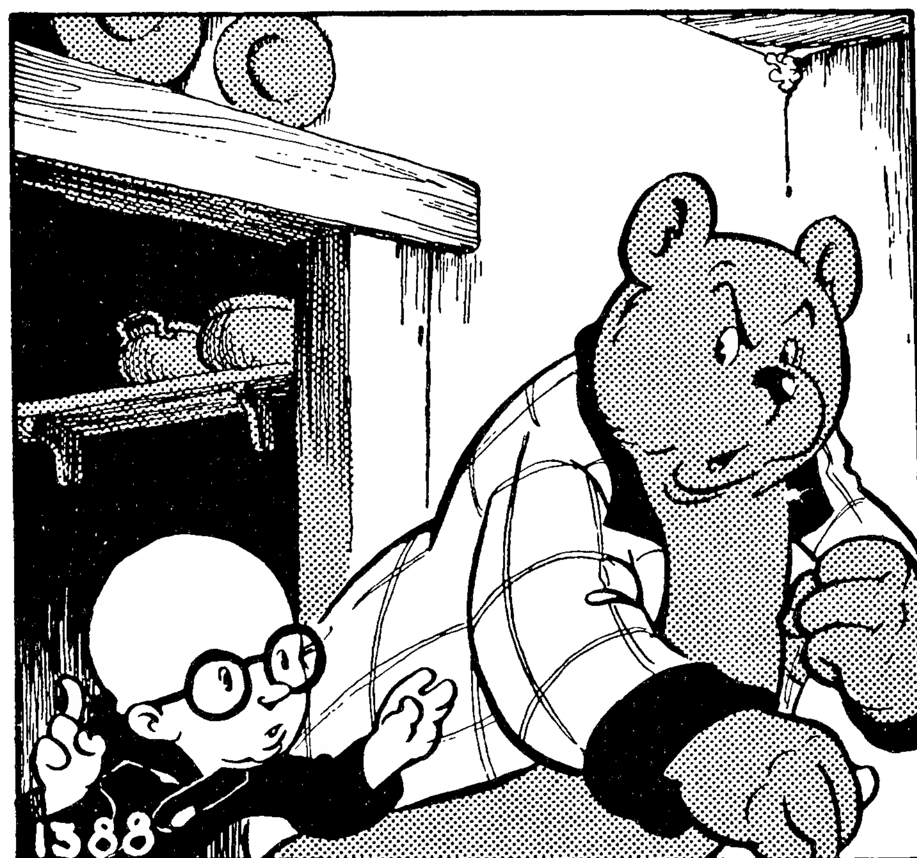
'Laten we maar gaan eten!' zei heer Bommel. 'Het is zowat tijd en Joost zal zo wel opdoen! Nu ik er over nadenk, zit er trouwens wel iets moois in om een huiselijk leven te leiden. Binnen de muren van Slot Bommelstein kan mij niets gebeuren – een trouwe rentmeester zorgt voor mijn belangen en beschermt mijn bezittingen – een toegewijde bediende kookt mij de lekkerste hapjes en mooie boeken staan gereed om mij de tijd te korten. Fraaie schilderijen versieren mijn wanden en zijn mooier dan het mooiste uitzicht, gemakkelijke stoelen en warme kachels veraangenamen mijn leven en geen rover kan mij iets doen. Van nu af aan ga ik mijn dagen anders indelen. Ik ga weer een huiselijk, innerlijk leven leiden, als je begrijpt, wat ik bedoel!'
'Ja,' zei Tom Poes, 'dat is mooi gezegd!'
'Dat vind ik ook!' gaf heer Ollie toe. 'Ik vraag me overigens af, waar de maaltijd blijft. Ik heb trek in wat wildbraad en het komt me voor, dat Joost laat is!'
Zo sprekende greep hij een tafelbel en luidde met grote kracht.
'Waar blijft het eten?' vroeg hij de toeschietende knecht. 'Je laat me wachten en dat ben ik niet van je gewend, Joost!'
'Excuseer, heer Olivier!' sprak de trouwe bediende, 'in verband met het grote aantal werklieden en wachtposten, dat uw rentmeester in dienst heeft genomen, is de keuken veranderd in een soort cantine, met uw welnemen!'
'Wat betekent dat?' riep heer Ollie verbolgen.
'Dat betekent, dat er in het vervolg in de keuken gegeten moet worden!' legde Joost uit. 'Tot acht uur wordt daar hutspot geserveerd, als u mij toestaat mij zo uit te drukken. Iets anders is er nie

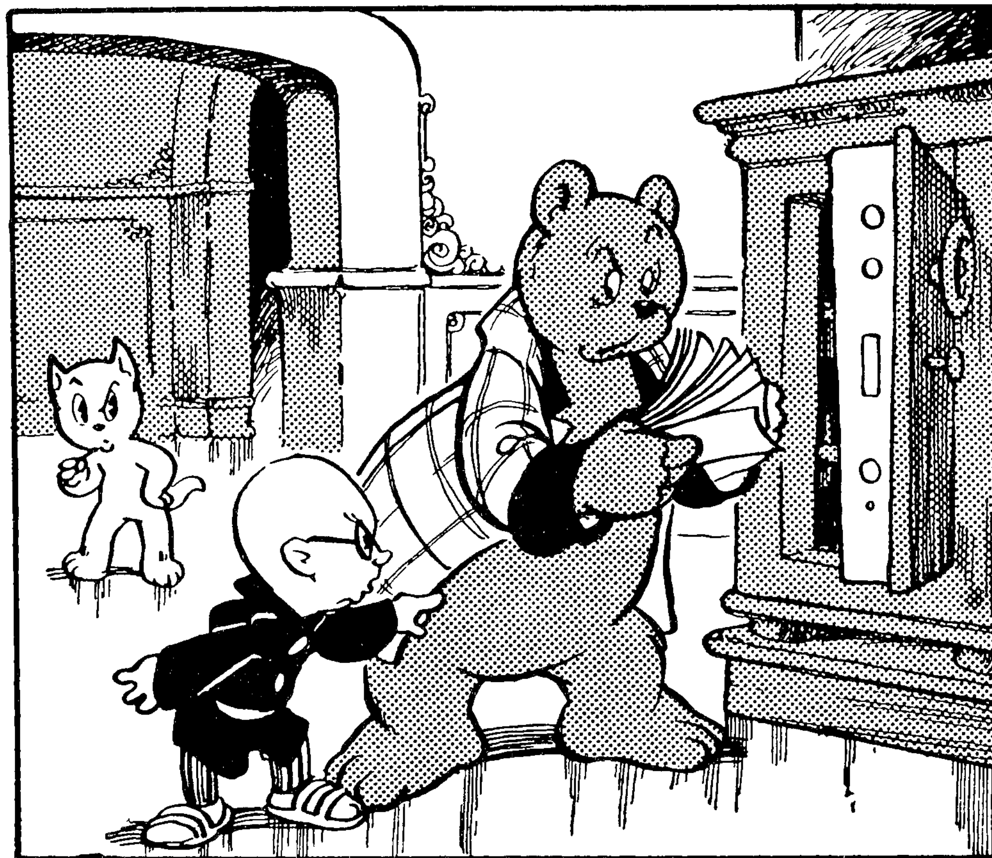
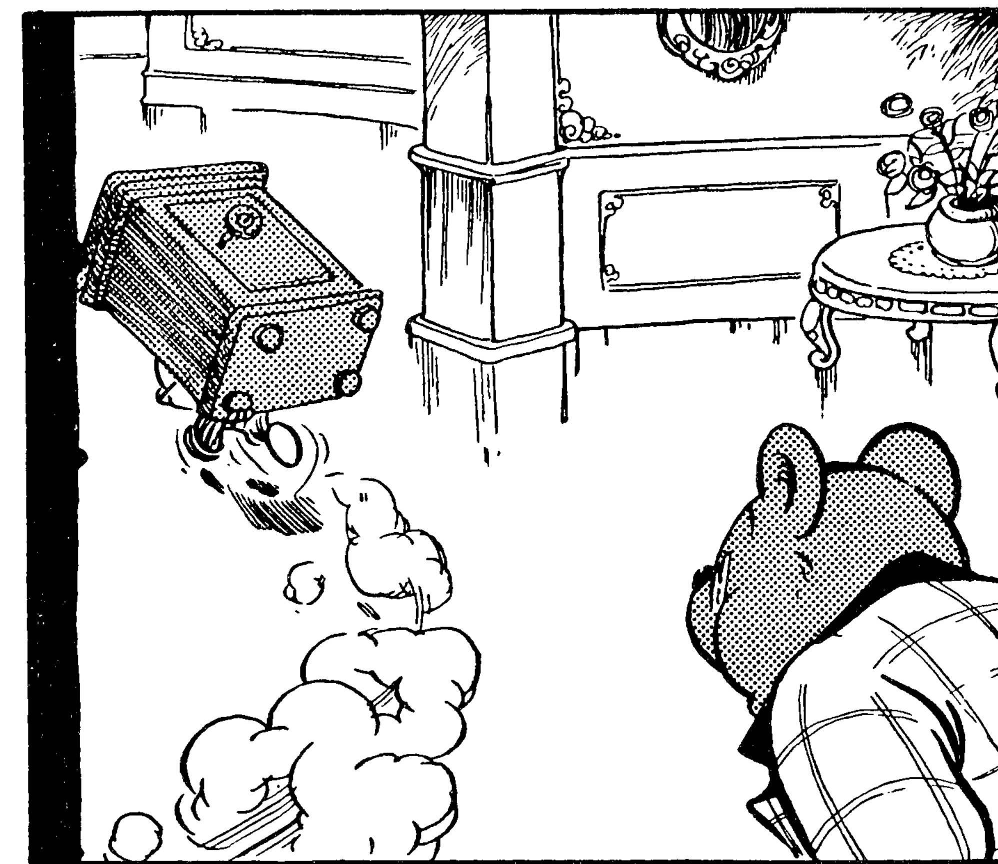

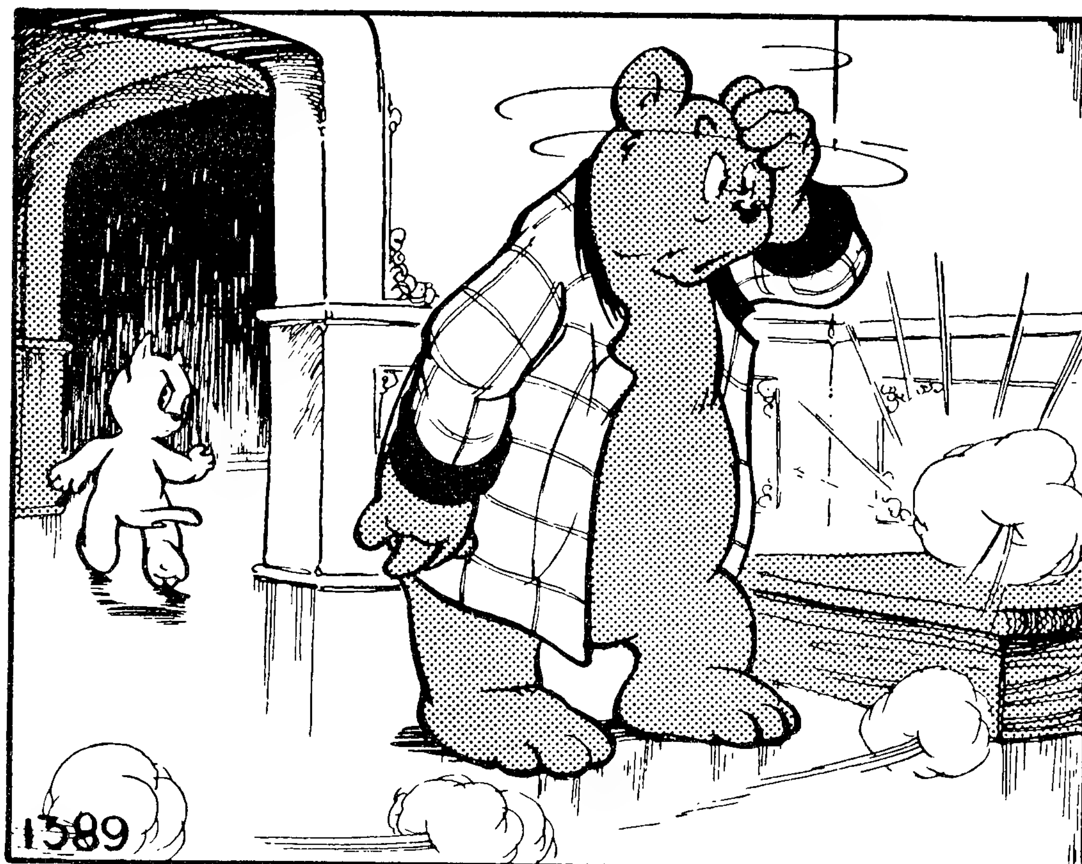

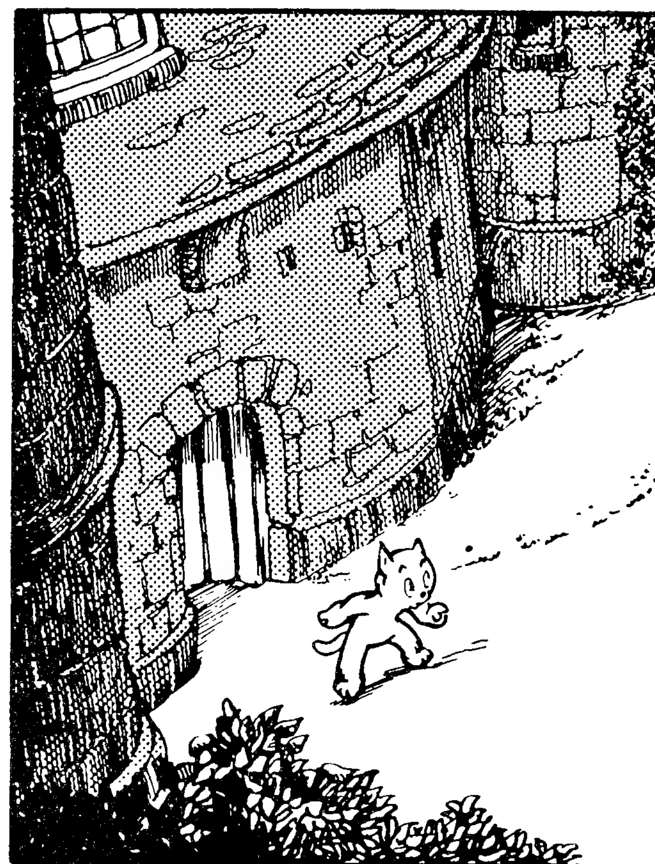
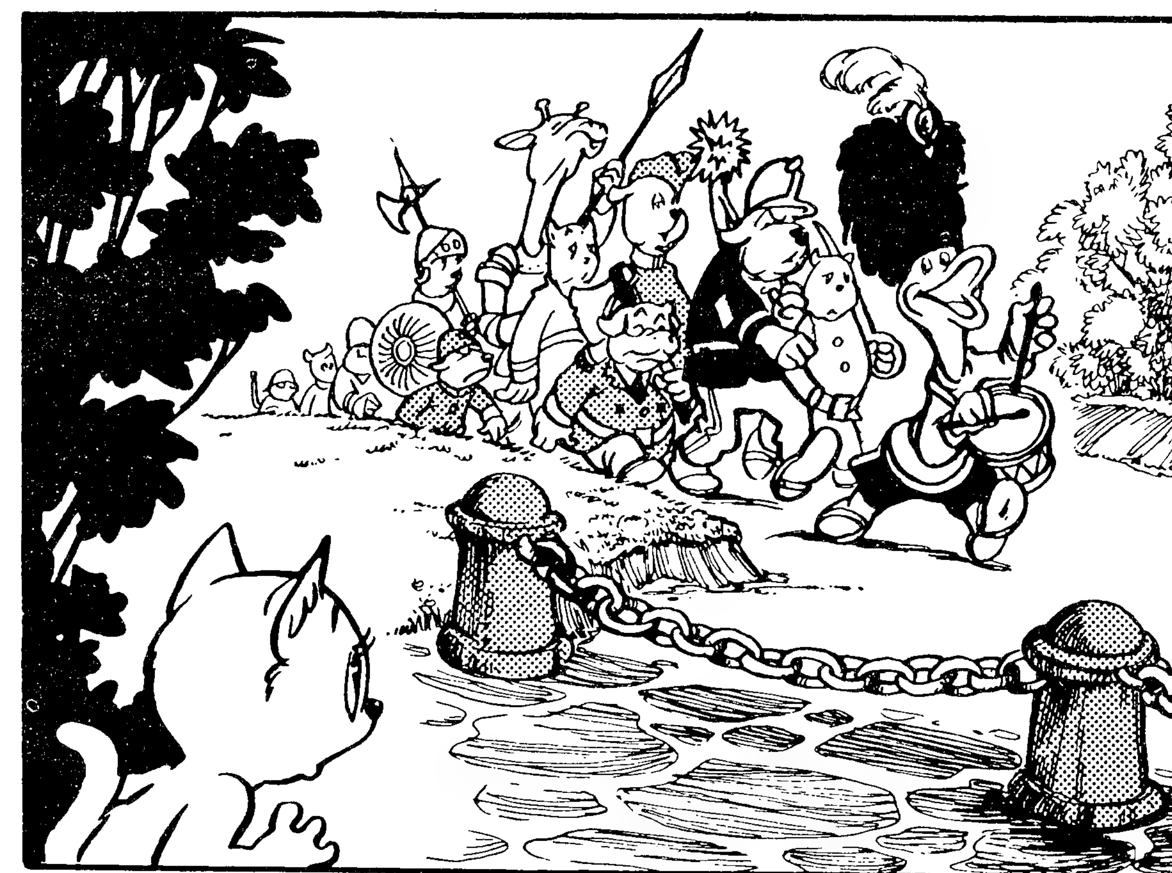
Mokkend begaf heer Bommel zich naar de keuken en boog zich over de hutspot, die Joost op tafel had gezet. Doch na enkele trage happen legde hij de vork neer en liet zijn vuist krachtig neerkomen.
'U laat me schrikken!' zei Tom Poes onthutst. 'Smaakt het u niet?'
'Ik heb er genoeg van!' riep heer Bommel.
'Ik nog niet,' zei Tom Poes, 'het smaakt goed!'
'Bah!' riep heer Ollie, 'dat bedoel ik niet! Ik heb genoeg van al dit gedoe, bedoel ik! Ik wil niet in de keuken hutspot zitten eten, wanneer ik een fraaie eetkamer heb met een keurig porseleinen servies en een smakelijke bout in de kelder! Dàt bedoel ik! Mijn vader zou het niet goedgekeurd hebben dat ik, zijn zoon en erfgenaam, zoiets deed, en daar houd ik mij aan! Wat is dit voor een gedoe? Luiken voor mijn uitzicht en hutspot in mijn keuken en wachters voor mijn deuren! Bah! Ik heb er genoeg van, als je begrijpt, wat ik bedoel! Waar is die rentmeester? Waar is die Knipmenis? Ik zal hem de waarheid eens zeggen!'
Op dat geroep werd het luik naar de kelder opengeworpen en de heer Knipmenis verscheen in de opening. 'Bevalt het u niet?' vroeg het ventje kalm.
'Nee!' loeide heer Bommel. 'Ik heb er genoeg van!'
'Zéér wel!' hernam de rentmeester. 'Ik wilde u anders net om geld komen vragen! Vanmorgen vernam ik, dat de rovers nadertrekken en hier dicht in de buurt zijn. Daarom moet ik geld hebben voor het aanschaffen van slingerbleiden, knuppels en goedendags. Maar als u er genoeg van hebt, verdwijn ik meteen! Dan ga ik net zo lief naar Amerika! Dáár zit 'm de kneep!'

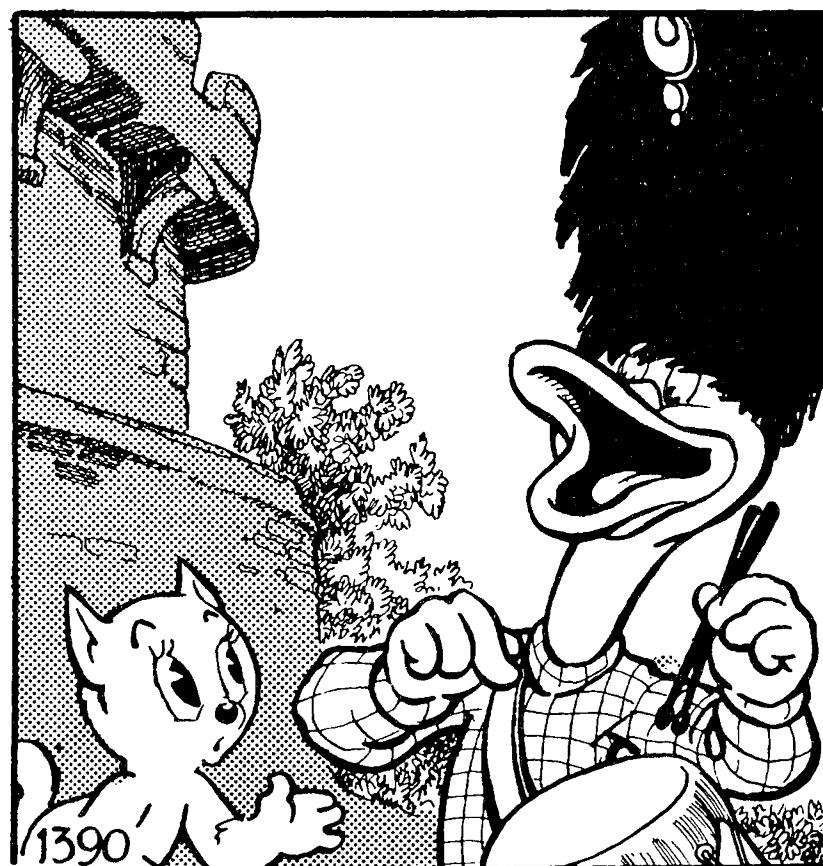

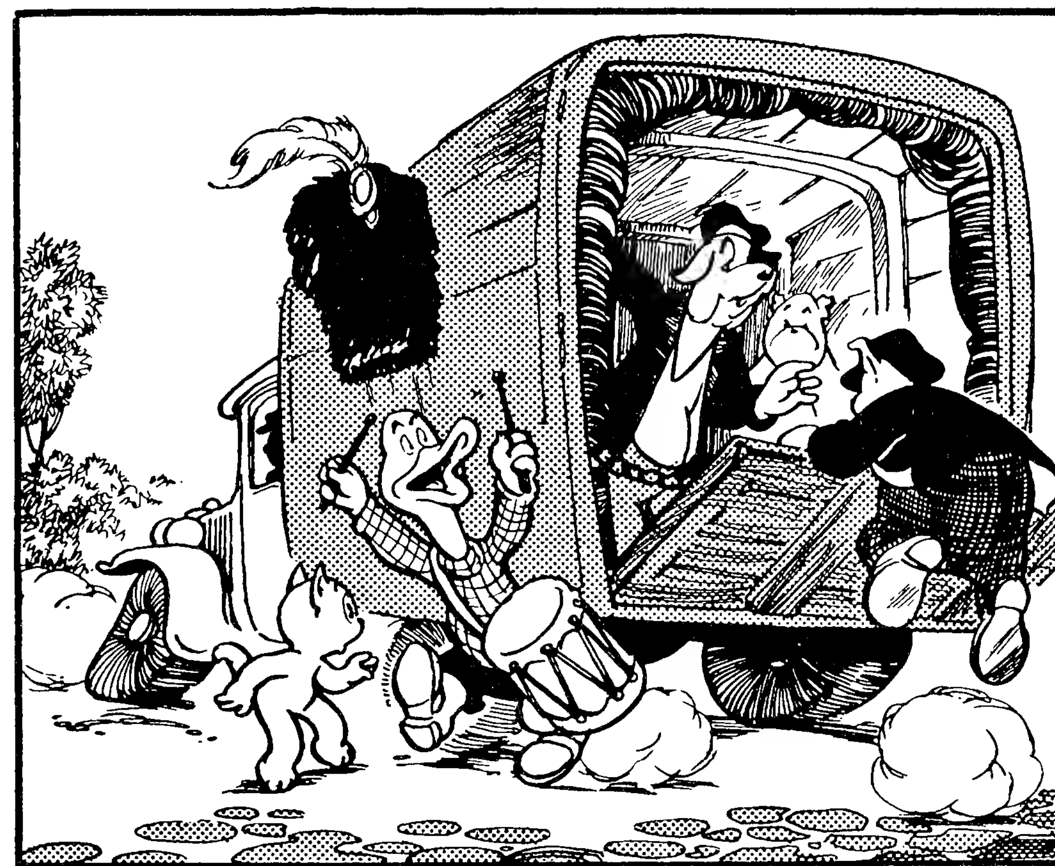
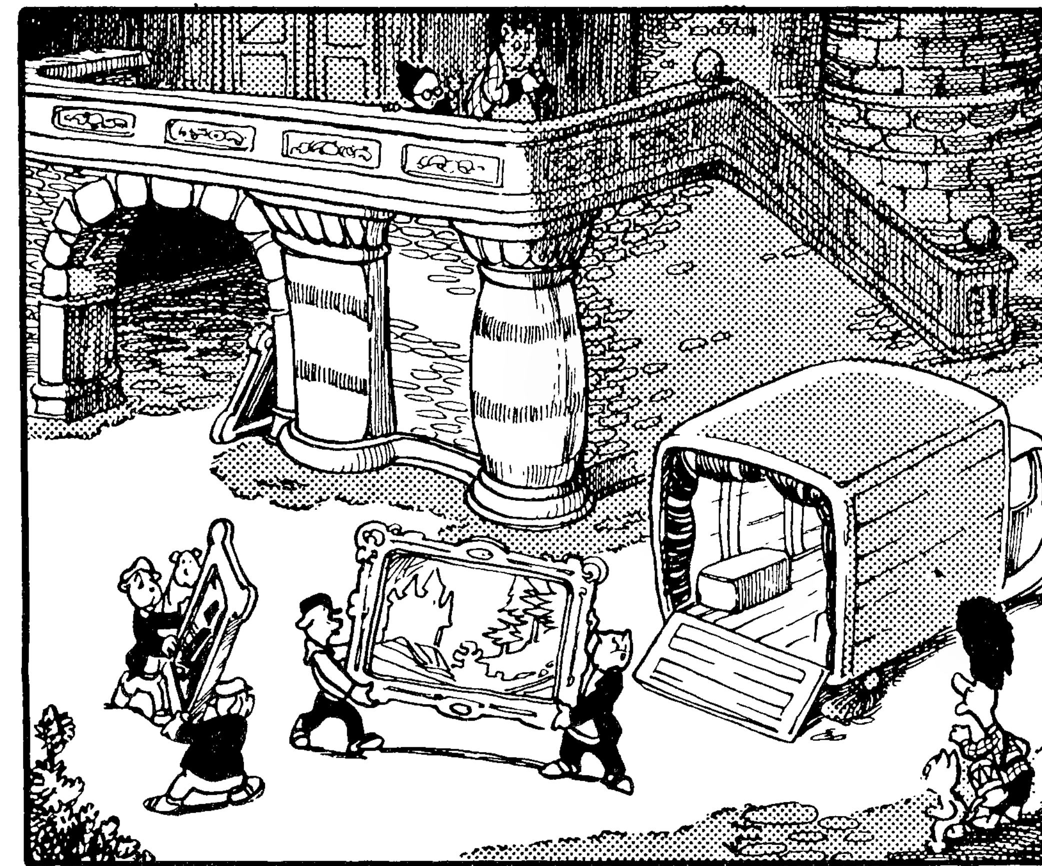
Heer Bommel stond zuchtend op en liep naar zijn studeerkamer, gevolgd door Tom Poes en de rentmeester. 'Geld!' mompelde heer Ollie. 'Nog meer geld! Voor het aanschaffen van knuppels...'
'En slingerbleiden!' vulde Knipmenis aan. 'De rovers rukken op! Het gaat om het verdedigen van uw bezittingen, vergeet dat niet!'
'Juist!' prevelde heer Ollie, zijn brandkast openmakend. 'Het verdedigen van mijn bezittingen! Hm! Geld speelt geen rol... hm! Hoeveel moet u hebben, heer Knipmenis?'
'Ah!' riep het ventje, 'hoeveel moet ik hebben? Daar zit 'm de kneep! Hoeveel hebt u in dat kastje, waarde heer?'
'Véél!' zei heer Ollie. 'Geld speelt voor ons, Bommels, geen rol. Spreek dus rustig op, jonge vriend! Kijk, hier heb ik duizend florijnen in bankbiljetten, zou dat genoeg zijn?'
'O, nee!' weerde de ander af. 'Het gaat om uw slot en uw landerijen! Als ik zeg, dat ik geld nodig heb, bedoel ik geld en geen aalmoes!'
'Een aalmoes!' kreet heer Bommel. 'Het is maar goed, dat mijn vader dit niet meer hoeft meemaken! Duizend florijnen een aalmoes!'
'Genoeg gepraat!' sprak de rentmeester kort. 'Wat zit er in die kast?'
'Misschien wel vijfduizend!' zei heer Ollie aarzelend.
'Goed!' zei de ander na enig tellen. 'Dat is althans iets!' En hij greep de stalen kast met beide handen van de grond en snelde er mee weg alsof het een veertje was.
'Voor dat mannetje moet u oppassen!' zei Tom Poes bewonderend. 'Zoiets zou men niet achter hem zoeken!'
Heer Ollie antwoordde niet, doch staarde bekommerd zijn wegdravende brandkast na...

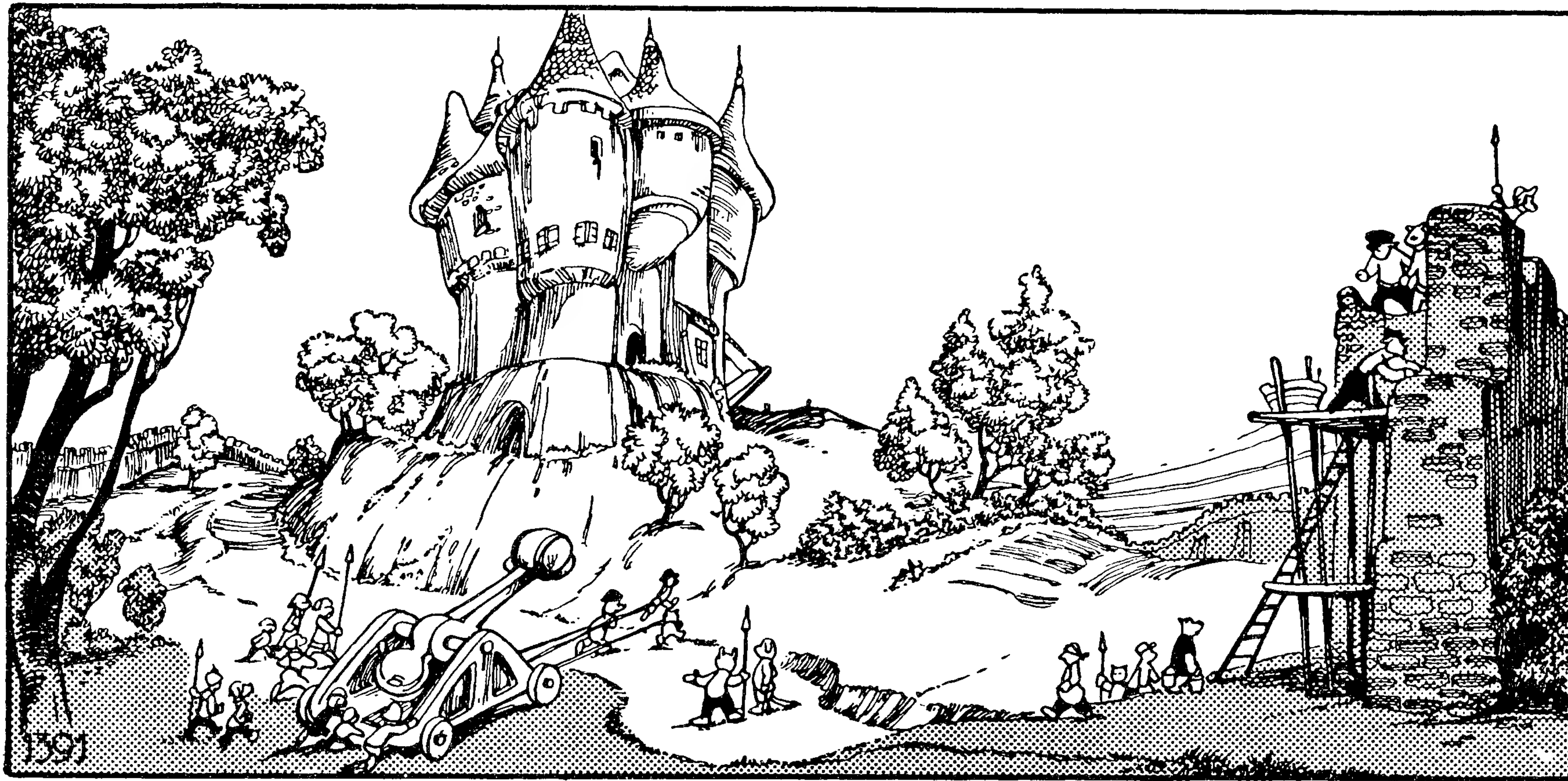

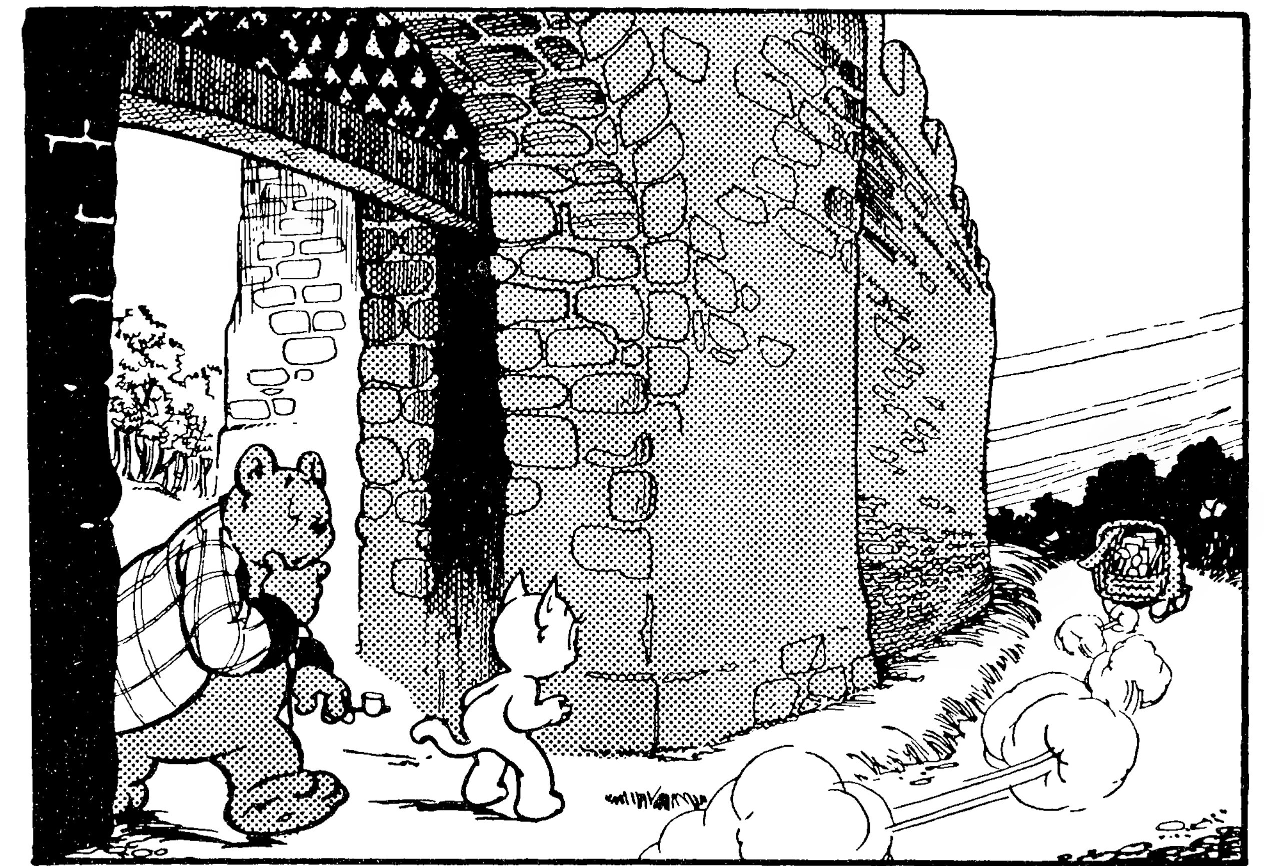
Heer Bommel stond enigszins verwezen in het vertrek en staarde versuft naar de lege plek, waar de brandkast gestaan had. 'Geld speelt geen rol!' mompelde hij tenslotte. 'Maar het is toch wel bitter om het op deze manier kwijt te raken, Tom Poes! Als ik bedenk, dat mijn goede vader hard heeft moeten werken om het te verdienen, wordt het me eng om het hart, als je begrijpt wat ik bedoel!'
'Ja, ja!' zei Tom Poes. 'En ik zou nu bovendien wel eens willen weten, waar al dat geld blijft, heer Ollie!'
En met deze woorden liep hij de deur uit en kwam door een achterdeurtje, dat toevallig niet bewaakt werd, naar buiten. Hij keek naar de ramen van Slot Bommelstein, die voor het grootste deel door luiken waren afgesloten en naar de schildwachten, die voor de deuren waren opgesteld en schudde bekommerd het hoofd. Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door het geluid van klossende voeten, die zich op de maat van een slordig geslagen trommel naderbij bewogen. En toen hij zich omdraaide, ontdekte hij dat dit gerucht werd veroorzaakt door een ongeregelde groep lieden, die werden aangevoerd door Wammes Waggel.
'Ha, die Tom Poes!' riep Wammes. Hij liet zijn trommelstokken rusten en bracht zijn manschappen tot staan door ze tegen zijn rug te laten opbotsen.
'Ho, lui!' riep hij. 'Halt op de plaats! Ha, die Tom Poes! Doe je mee? Het is reuze enig, hoor! Je krijgt een mooie pet en zo en dan mag je meelopen!'
'Wat doen jullie eigenlijk?' vroeg Tom Poes.
'Dat zie je toch?' vroeg Wammes verbaasd. 'Wij staan pal tegen de rovers!'

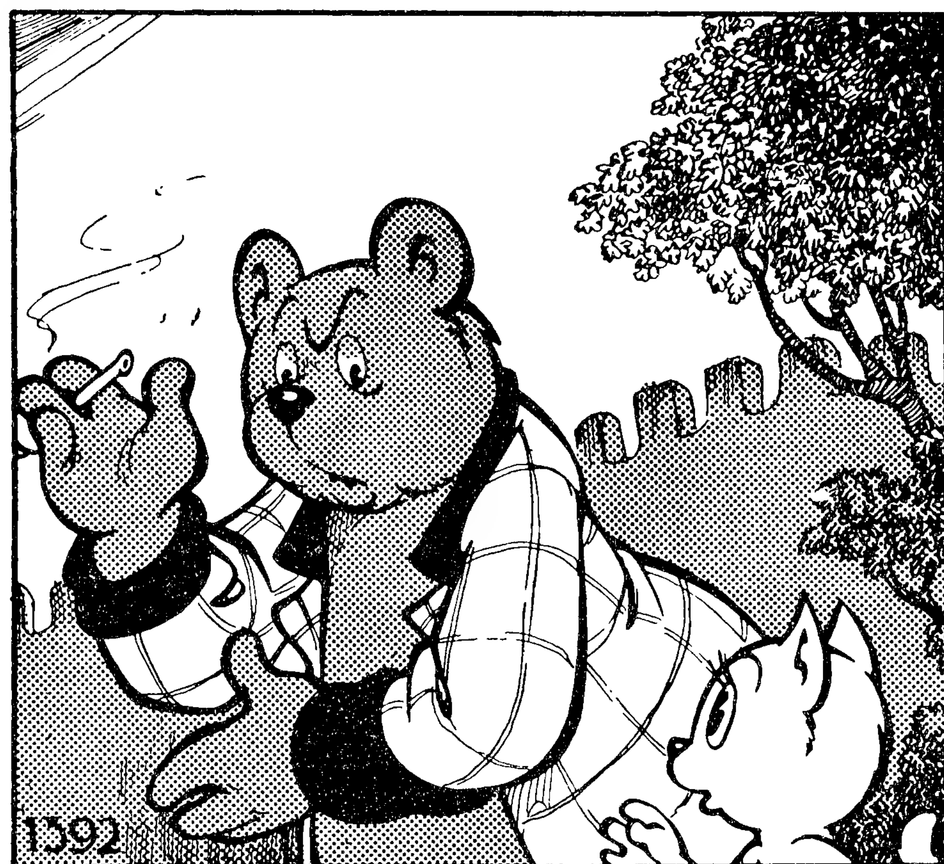

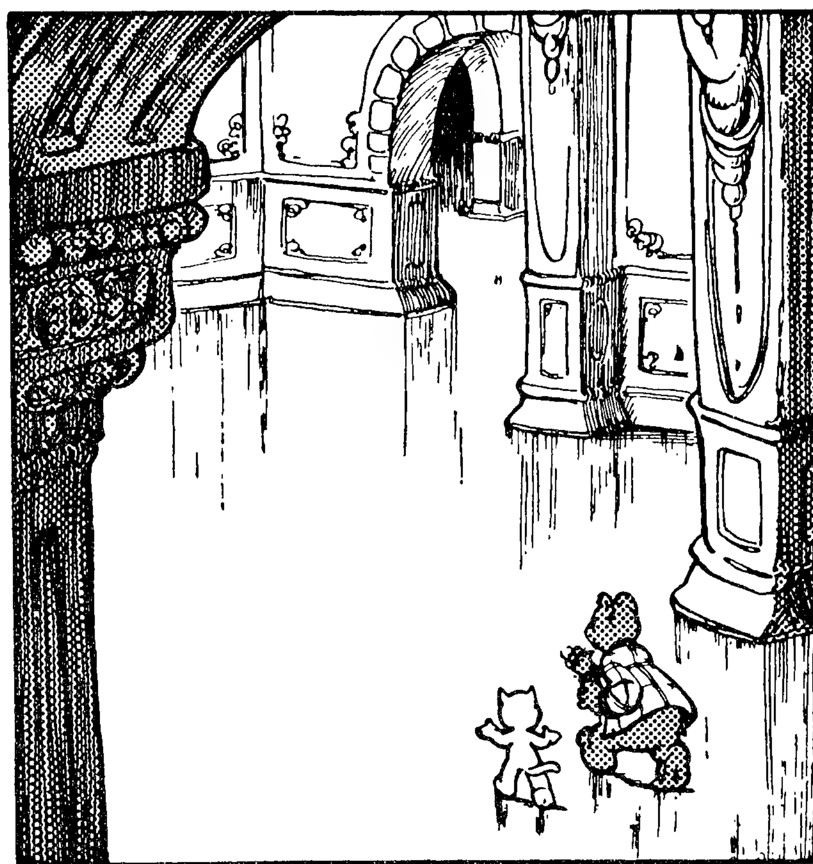
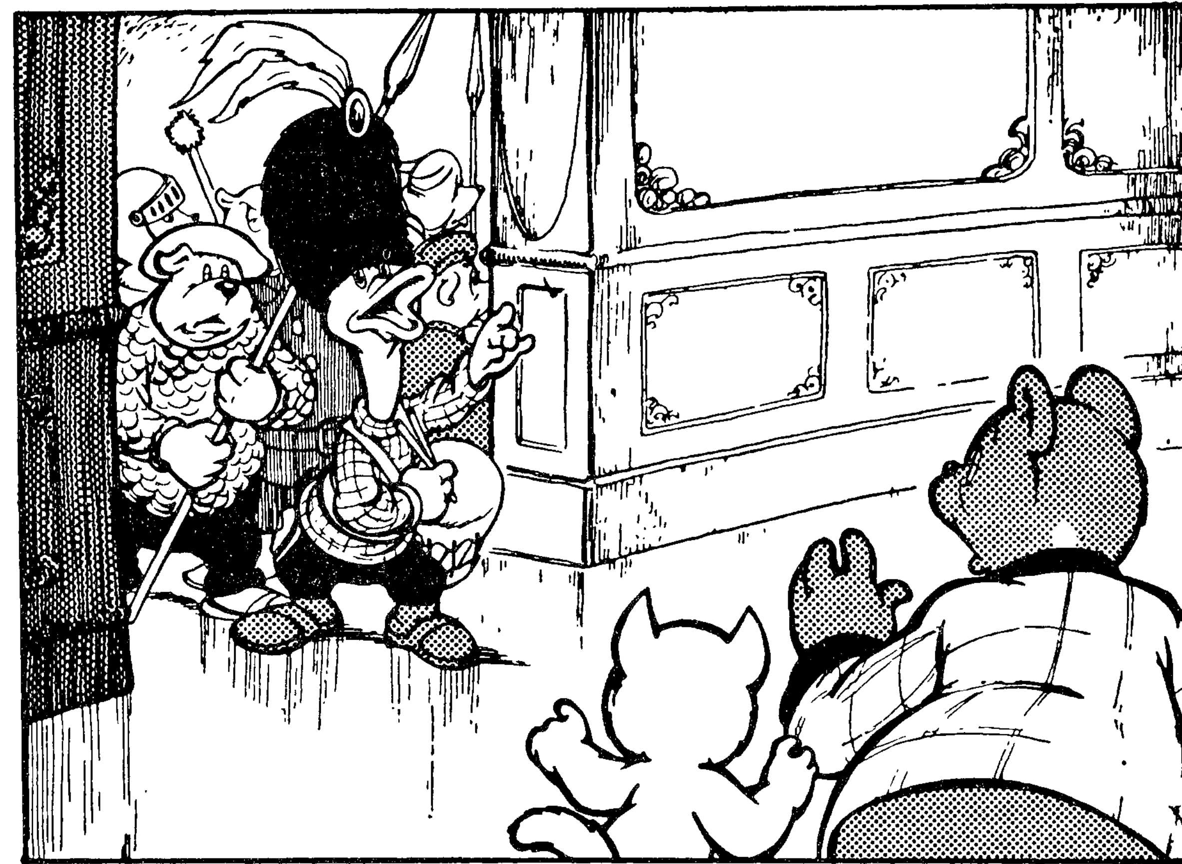
'Wat doe jij hier met die trommel?' vroeg Tom Poes, die nog steeds erg verbaasd was. 'Dat zie je toch?' zei Wammes Waggel. 'Trommelen, natuurlijk! Een reuzebaan, hoor! Meneer Knipmenis heeft gezegd, dat ik nu tamboer-majoor ben en ik moet voor iedereen uitlopen en als je meedoet krijg je een jas met gouden knopen en een echte knuppel! En geld krijg je ook nog!'
'En waar dient dat allemaal voor?' vroeg Tom Poes wantrouwig.
'Voor de rovers!' legde Wammes uit. 'Als de rovers komen, lopen we gewoon op ze toe en jagen ze weg. En ik maar trommelen, hè! Enig, hoor!'
Op dat moment kwam er een grote verhuiswagen aangereden, die voor de grote deur van slot Bommelstein stil hield. Uit het openspringende portier klauterde een groepje potige lieden dat met grote voortvarendheid het kasteel binnensnelde. Even later keerden ze terug, beladen met heer Bommel's beste schilderijen, die ze handig in de vrachtwagen onderbrachten. Nu verschenen ook heer Bommel en de rentmeester in de deuropening en de eerste trad handenwringend op het bordes.
'Maar dit wordt te dol!' riep hij gesmoord. 'Dat zijn mijn beste stukken, heer Knipmenis! Daar heeft mijn goede vader een vermogen voor betaald! Het zijn de mooiste schilderijen uit de omtrek!'
'Ik kan er niets aan doen!' zei de rentmeester schouderophalend. 'Ik moet geld hebben, want we gaan nu een grote muur om uw bezittingen heenbouwen. Een grote, zware muur waar geen rover doorheen kan. Dat is nodig om uw kostbaarheden te beschermen, waarde heer! Maar ja, wat wilt u? Zoiets kost geld en daarom moet ik die schilderijen verkopen, daar zit 'm de kneep!'

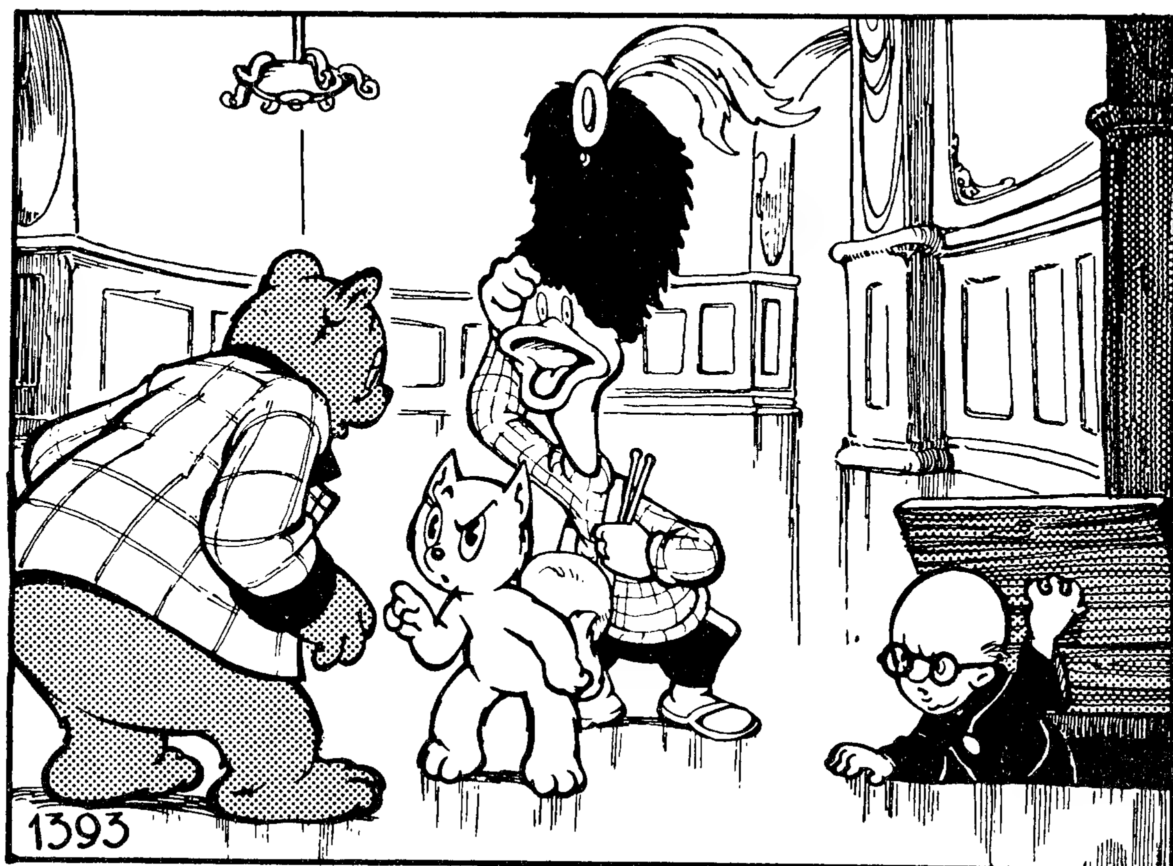

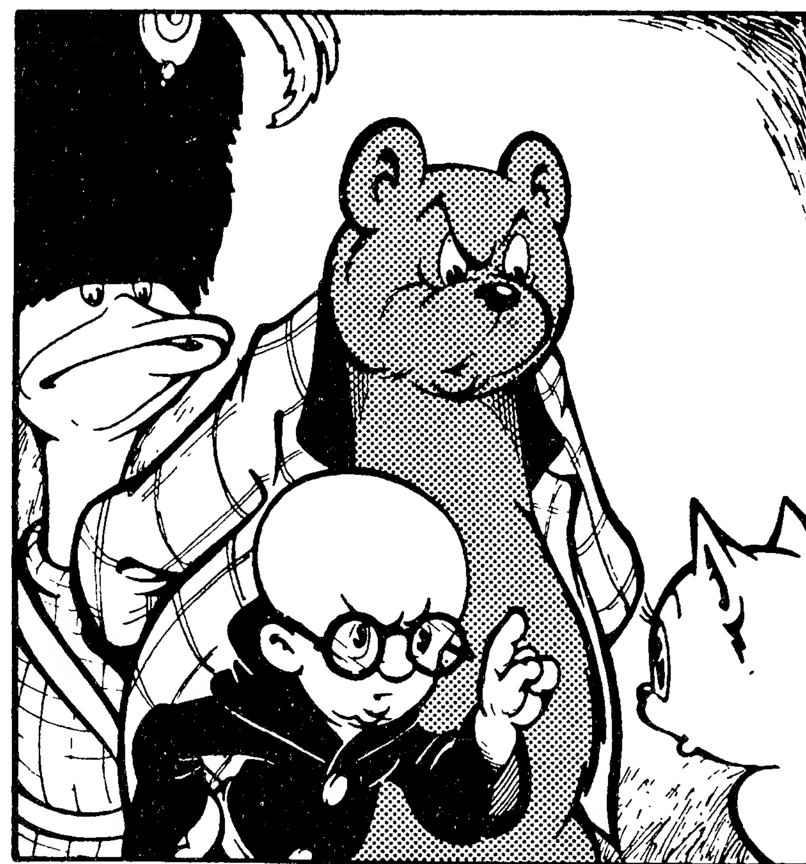
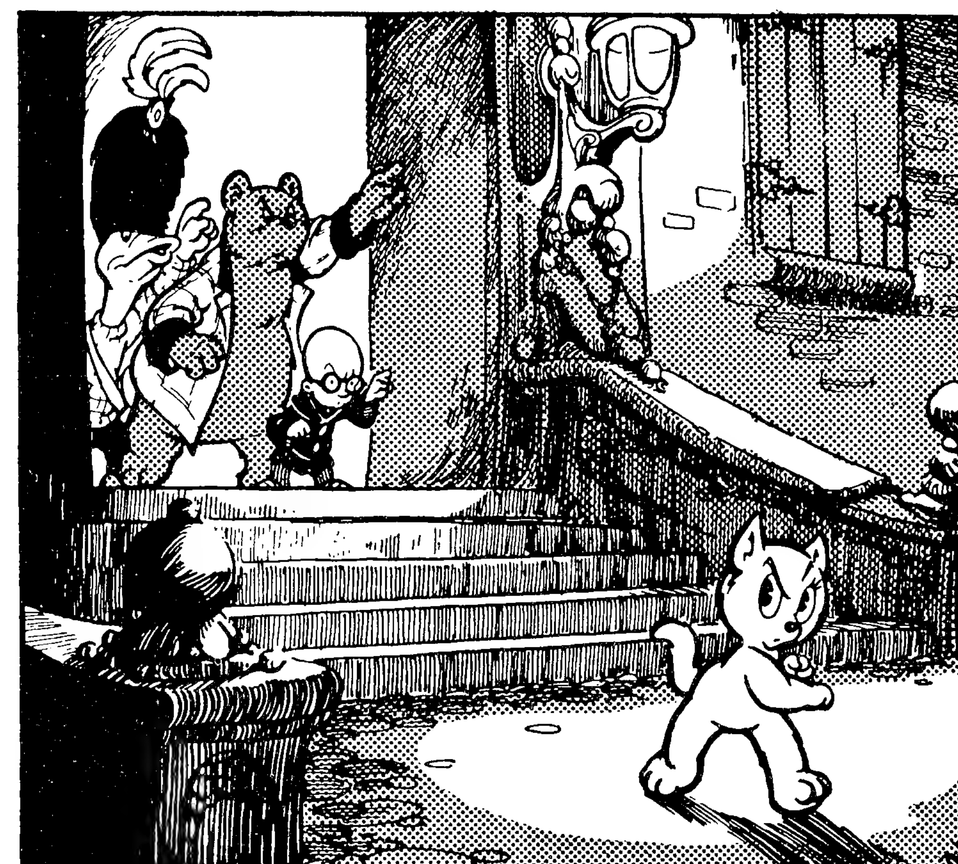
Er braken nu op slot Bommelstein onrustige tijden aan. Grote groepen werklieden reden met bouwmaterialen de parken en landerijen door en vervaardigden een kloeke muur van grote hoogte en dikte, die het eens zo vriendelijke kasteel geheel aan het oog onttrok. De enige opening, die ze in het bouwsel lieten, kreeg de vorm van een poort, die door middel van een ophaalbrug met de hoofdverkeersweg verbonden werd.
Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat klonk het gemetsel en getimmer door het fraaie landschap. Dat was trouwens niet het enige geluid. Overal was het trommelen van Wammes Waggel hoorbaar en op geregelde tijden zag men hem voorbij marcheren aan het hoofd van zijn wachters. Het was duidelijk, dat hij een enige tijd had. Dat hadden trouwens ook de aannemers en bouwers, de timmerlieden en metselaars, de kruideniers en de handelaars in levensmiddelen. Want het moet gezegd worden, dat er op geld niet gekeken werd.
Maar Tom Poes sloeg dit alles met bezorgdheid gade en hij was misschien de enige die merkte, dat de ene verhuiswagen na de andere Bommelstein verliet en dat het slot steeds leger werd. Op een dag besloot hij dan ook, dat er nu eens ferm met heer Bommel gepraat moest worden. Hij wachtte tot hij zijn vriend uit zijn huis zag komen, achter een vrachtwagen vol huisraad aan en ging hem toen tegemoet.
'Hebt u meubels te veel, heer Ollie?' vroeg hij.
'Eh... nee, nee!' zei heer Bommel opschrikkend. 'Nee, dat niet zo zeer, jonge vriend! Ik heb er eerder te weinig op het ogenblik. Ik heb eigenlijk niets meer, als je begrijpt, wat ik bedoel! Waarom vraag je dat zo?'

'Ik dacht, dat u meubels te veel had!' zei Tom Poes. 'De laatste dagen zie ik steeds maar vrachtwagens vol huisraad wegrijden!'
'Dat is om geld te krijgen!' legde heer Bommel uit. 'Mijn rentmeester verkoopt al die dingen in Rommeldam en daar krijgt hij héél wat florijnen voor!'
'O!' zei Tom Poes. 'Maar waar hebt u al dat geld voor nodig?'
'Dat is een domme vraag!' riep heer Ollie uit, terwijl hij de lege zaal van Bommelstein binnentrad. 'Dat geld heb ik nodig om een sterke muur te kunnen laten bouwen en om flinke wachters in dienst te kunnen nemen. Dat weet je toch?'
'Ja, ja!' zei Tom Poes. 'Maar waar hebt u al die dingen voor nodig?'
'Hoor eens!' riep heer Bommel geprikkeld uit, 'sta je me nu eigenlijk voor de gek te houden? Je weet toch, dat er rovers in de buurt zijn? En je begrijpt toch wel, dat een heer en een Bommel zijn bezittingen moet verdedigen?'
'Ja, natuurlijk!' zei Tom Poes, terwijl hij rondkeek. 'Maar waar zijn uw bezittingen dan, heer Ollie?'
'Mijn bezittingen?' riep heer Bommel uit. Met een krachtig gebaar wees hij om zich heen en keek fier rond. Maar toen hij zijn lege wanden zag en zijn holle kamer rondblikte, liet hij zijn arm zakken en kwam er een bekommerde blik in zijn ogen. 'Mijn bezittingen,' mompelde hij. 'Eh... ik bedoel...'
Op dat moment trad Wammes Waggel binnen, terwijl hij krachtig op zijn trommeltje sloeg en achter hem dromde een groepje wachters door de deur.
'Hallo luidjes!' groette Wammes. 'Doen jullie mee. We gaan hier een nachtoefening houden en daarom moeten alle ramen dicht. Dan wordt het donker en dan is alles net echt. Reuze enig!'

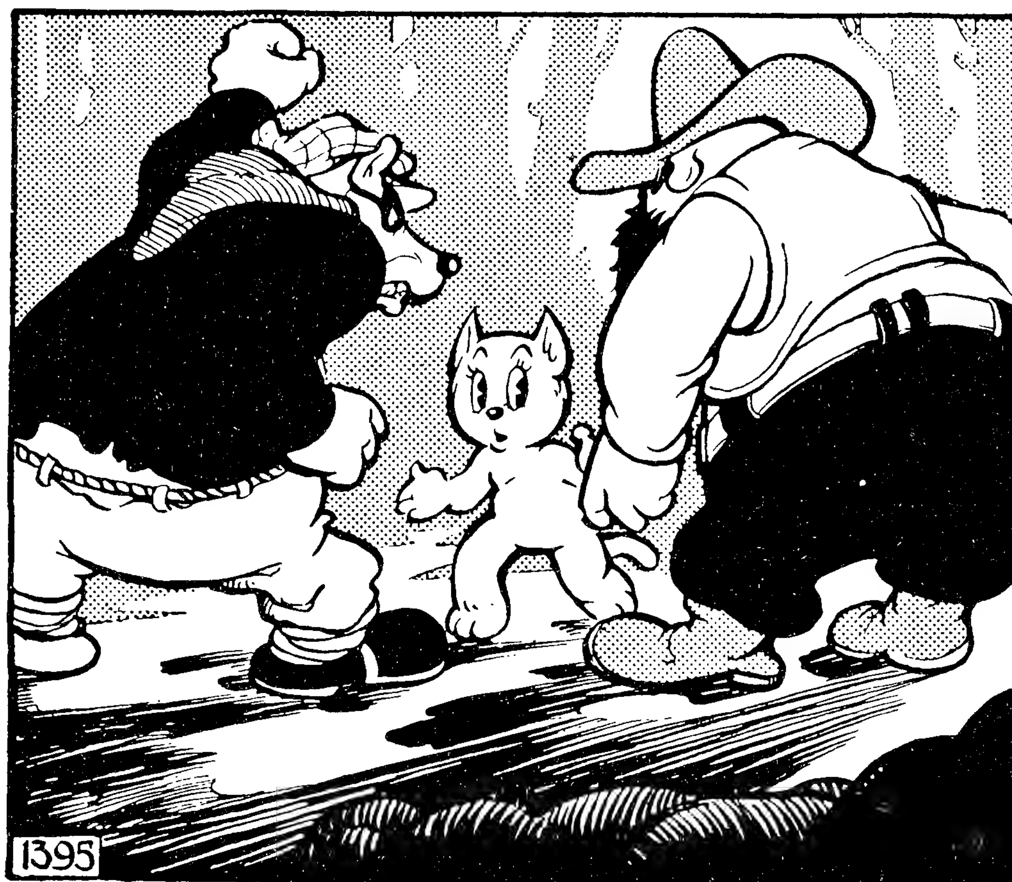

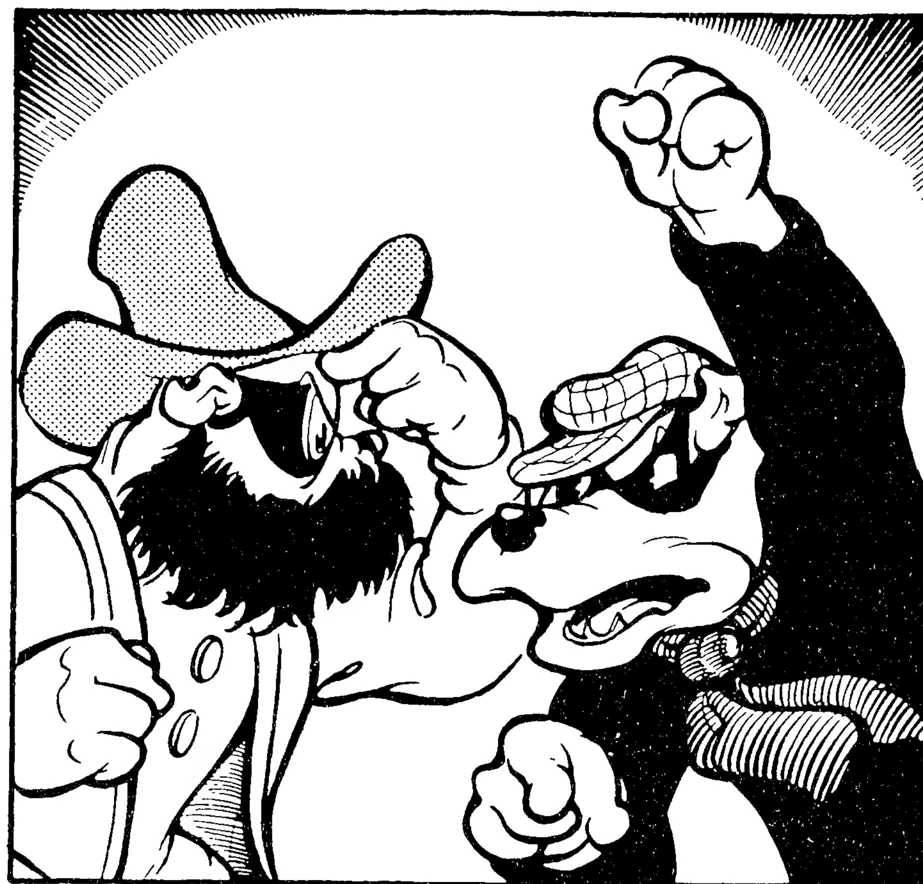
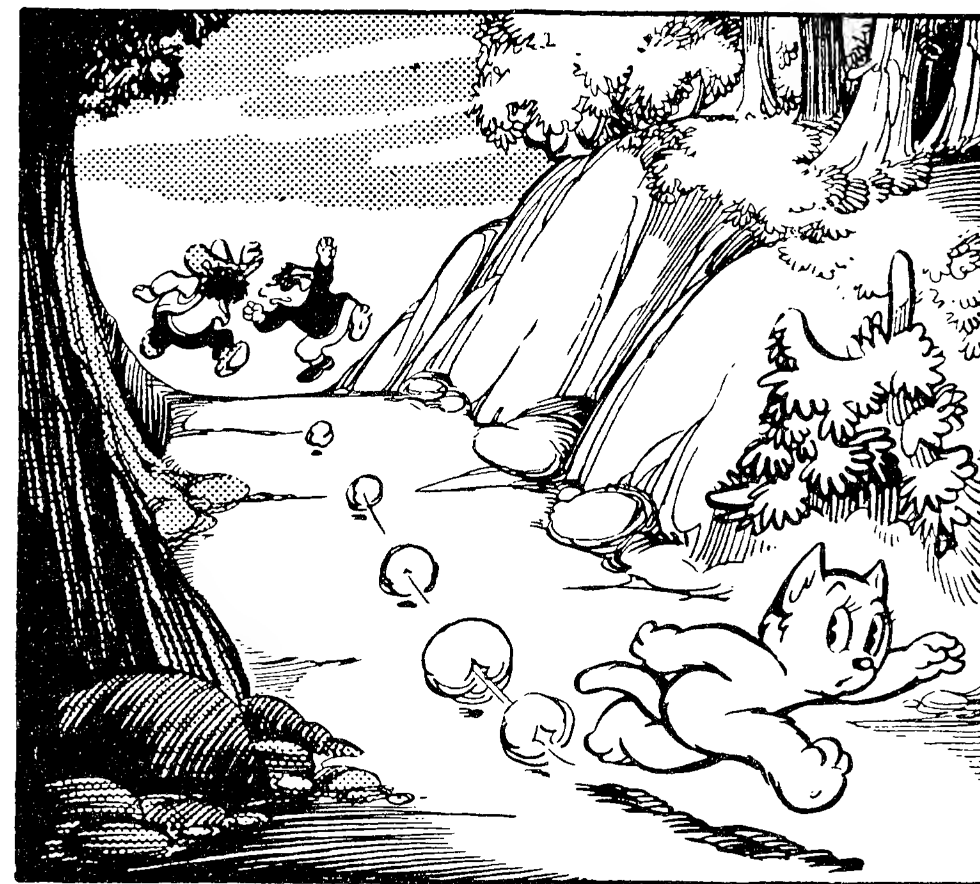
'Doen jullie mee, luidjes?' drong Wammes Waggel aan. 'We doen alle luiken dicht en dan doen we net of het nacht is en dan doen we of er rovers komen! En dan sla ik op mijn trommel en dan wordt iedereen wakker en dan jagen we alle rovers weg!'
'Maar er zijn toch niet ècht rovers?' vroeg heer Bommel, zorglijk om zich heen kijkend.
'Nee!' zei Wammes, 'natuurlijk niet! Hihihi! Dan zou het immers lang zo leuk niet zijn? We doen maar alsof?'
'Ik vind er niets aan!' zei Tom Poes. 'Ik doe niet mee! Als heer Ollie al dit gedoe in zijn huis wil hebben, moet hij het zelf weten, maar ik vind er niets aan! Kinderachtig gedoe!'
'Zei je: Kinderachtig gedoe?' vroeg heer Bommel streng. 'Bedoel je, dat je mij kinderachtig vindt, jonge vriend? Meen je...'
'Hij is reuze flauw!' riep Wammes. 'Hij mag niet eens meer meedoen, hoor! Hij zou alles bederven!'
'Wat hoor ik daar?' riep de heer Knipmenis, opstijgend uit een luik in de grond. 'Zei daar iemand: Kinderachtig gedoe? En dat terwijl iedereen zich tot het uiterste inspant om de bezittingen van heer Bommel te verdedigen? Wat betekent dat?'
'Dat betekent, dat ik er niets aan vind!' zei Tom Poes koppig. 'Als men rovers wil bestrijden, moet men eerst rovers zien!'
Na deze woorden heerste er even een drukkend zwijgen. Toen nam de rentmeester het woord: 'Ik zou zo zeggen, dat er dan voor u geen plaats is in dit fraaie slot!' sprak hij koeltjes. 'U kunt beter heengaan!'
'Ja!' riep Wammes, 'dat zei ik ook al! Hij mag niet meedoen, zei ik daarnet!'
'Dan ga ik maar!' zei Tom Poes, de deur uitlopend. 'Veel plezier verder!'
'D-dag T-tom P-poes!' zei heer Ollie onzeker.

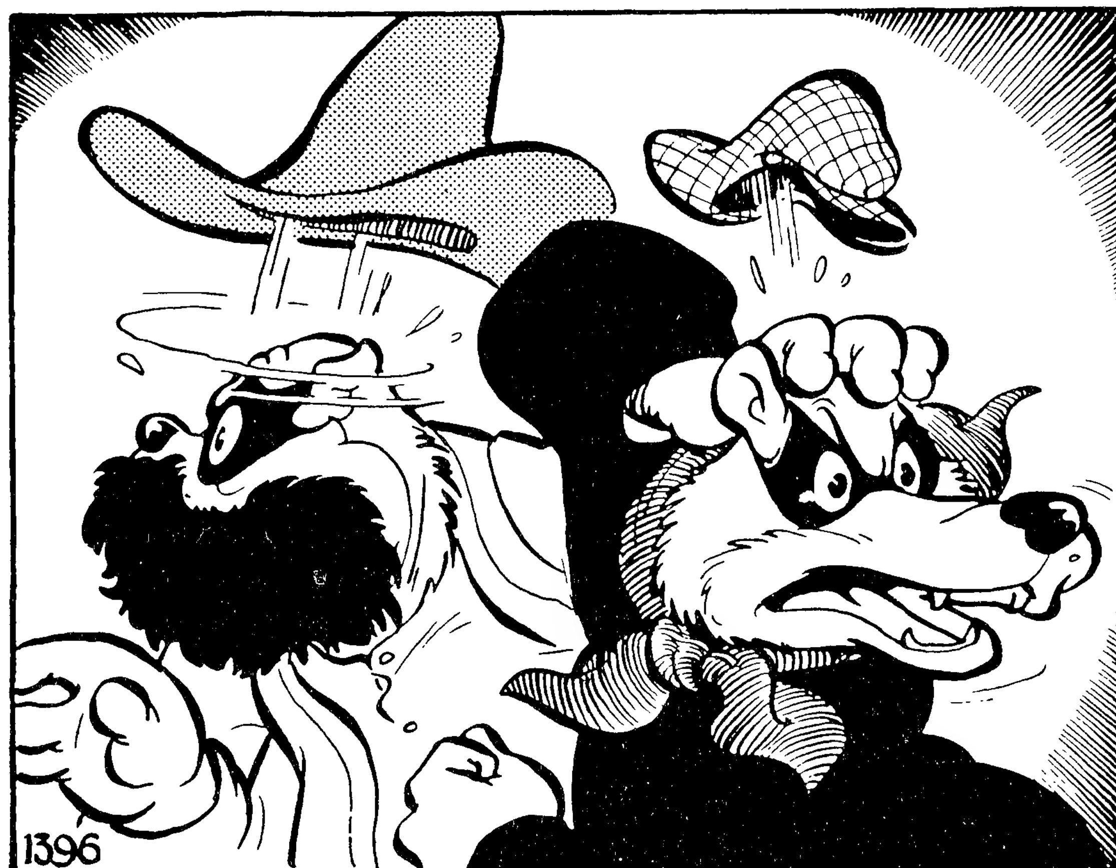

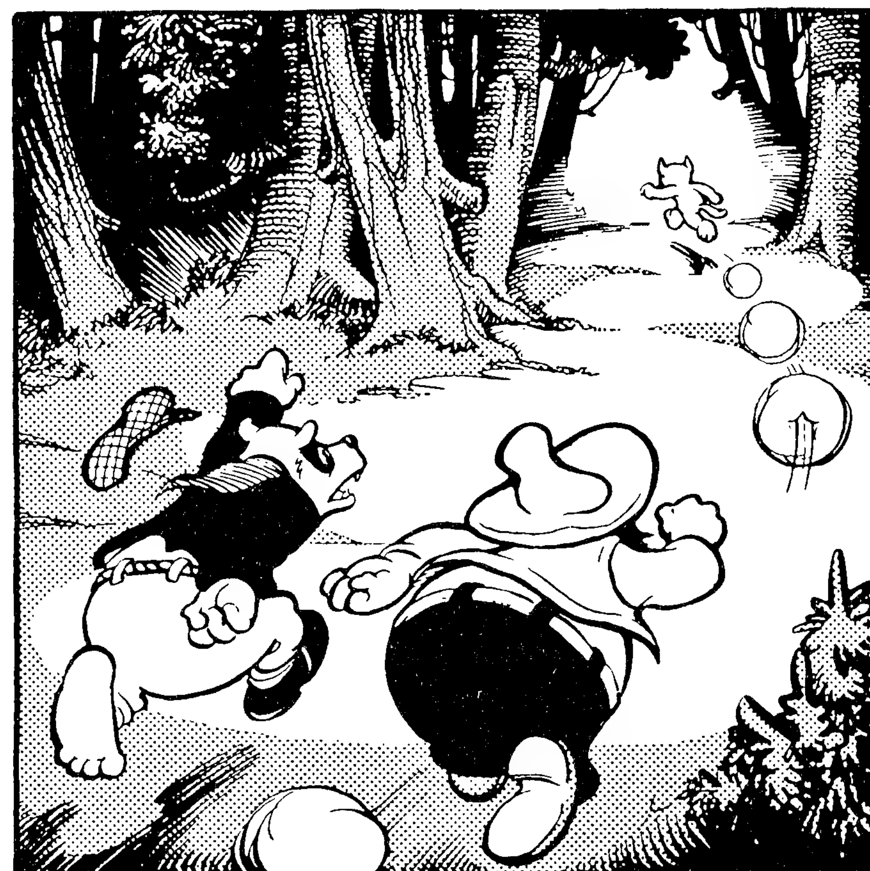
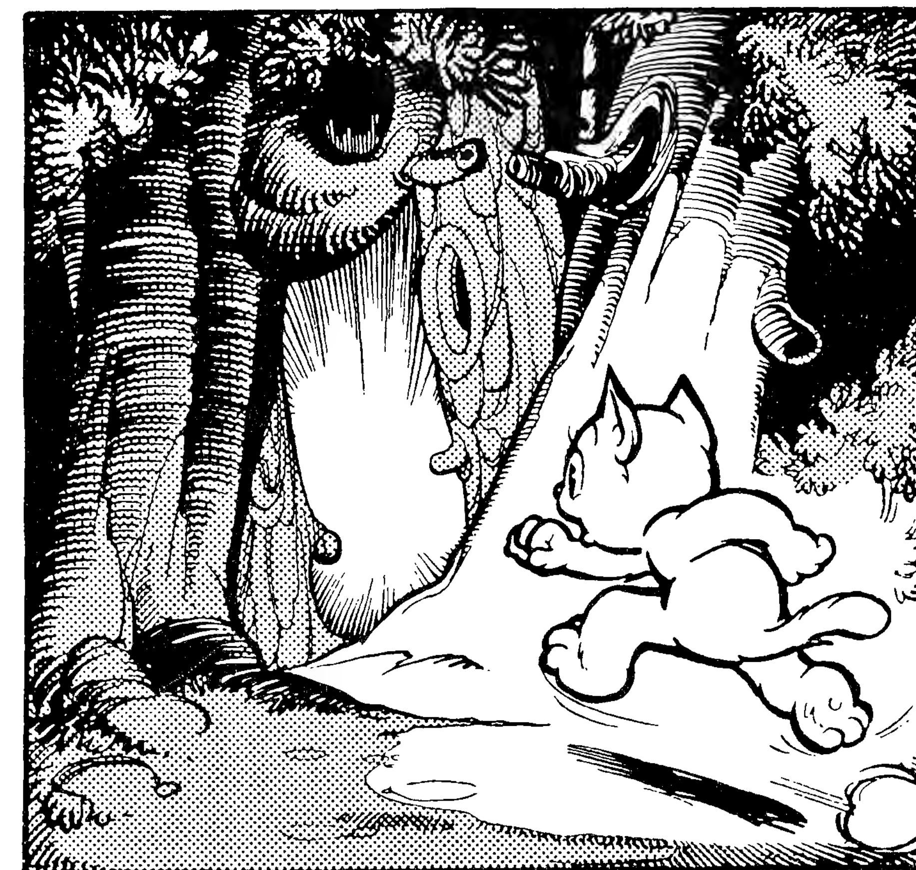
Tom Poes verliet slot Bommelstein en liep even later helemaal alleen over een landweg. In het begin was hij een beetje gedrukt en had hij er spijt van, dat hij ruzie had gemaakt met heer Bommel, maar dat ging langzamerhand over.
'Wat geeft het ook!' dacht hij. 'Het wordt tijd, dat ik eens ga onderzoeken, wat er nu eigenlijk met die rovers aan de hand is. Een goede list is op zijn tijd veel beter dan al die muren en luiken en wapens en Wammes Waggel met zijn trommeltje! Als ik nog langer in Bommelstein was blijven zitten, was ik vast en zeker ziek geworden! En wat die rovers betreft, heb ik zo het idee, dat het wel mee zal vallen. Iedereen overdrijft zo gauw!'
En Tom Poes rechtte zich de rug en stapte opgewekt verder, want het idee om een avontuur te gaan beleven trok hem wel aan. 'Misschien zijn het niet eens èchte rovers!' dacht hij.
Maar dat viel tegen. Want de twee bandieten, die hem vanaf de berm van een holle weg beloerden, zagen er echt genoeg uit. Zwarte maskers ontsierden hun ruwe gelaatstrekken en de manier waarop ze naderslopen liet het ergste vermoeden.
Toen ze dan ook onverwacht vóór Tom Poes op de weg sprongen, gaf dat even een schrik, dat verzeker ik je!
'Blijf staan, of ik geef je een klap!' snauwde de eerste rover bars onder zijn hoed uit. 'Geef me je portemonnaie!' 'Dat is geen taal, Jochem!' zei de tweede rover bestraffend. 'Dat is slap gepraat! Dat zou de baas nooit goedkeuren, hoor! Luister!' En plotseling wendde hij zich tot Tom Poes en bulderde: 'Je geld of je leven! En gauw!'

'Vooruit!' bulderde de rover. 'Schiet op en geen praatjes! Je geld of je leven!'
'Dat is knap!' zei de andere rover, die Jochem heette. 'Wat gaat hij nu doen?'
'Nu verstijft hij van angst en geeft jammerend zijn schamele spaarpenningen over!' legde de eerste rover uit.
'Het spijt me wel,' zei Tom Poes, die intussen van de eerste schrik bekomen was, 'ik heb helemaal geen geld bij me!'
'O, dat is niet zo erg!' zei de rover Jochem inschikkelijk. 'U kunt het later ook wel op onze giro overmaken, hoor!'
'Bah!' bulderde de eerste bandiet. 'Zoiets zegt men niet, sukkel! Jij mist het ware roversbloed! Giro?! Bah! Een losprijs bedoel je!' Hij wendde zich weer tot Tom Poes en zei dreigend: 'We zullen je laten gaan, als je een losprijs betaalt! Kan je dat?'
'Ik heb geen cent!' zei Tom Poes schouderophalend.
'Zie je wel?' zei Jochem spijtig, 'we hebben niets aan hem. Hij is een armoedzaaier en we hebben niets aan hem! Hij kan net zo goed rover zijn!'
'Onzin!' riep de eerste ongeduldig. 'Ik zal hem zó benauwd maken, dat hij ons naar de bergplaats van zijn schatten brengt!'
'Nee!' zei Jochem, 'daar zie ik niets in. Weggegooide tijd! Je kunt zó zien, dat hij niets heeft – de tobber heeft niet eens een jasje aan!'
Nu ontstond er een hevige ruzie tussen de beide bandieten; de één wilde dit en de andere dat en de onenigheid ging zó hoog, dat ze niet meer op Tom Poes letten. Nu, die maakte daar natuurlijk gebruik van. Hij sloop voorzichtig weg en toen hij een beetje uit het gezicht verdwenen was, zette hij het op een lopen...

Na een poosje gekibbeld te hebben, waren de rovers het eens geworden. Ze besloten om Tom Poes krachtig aan te pakken en de bandiet Jochem keerde zich met een bars gelaat naar de plek waar Tom Poes gestaan had. Maar Tom Poes had daar niet op gewacht, zoals we gezien hebben. Hij liep, zo vlug als hij kon, in de richting van het dichte woud en de beide rovers zagen hem met een ferme sprong in het struikgewas verdwijnen.

'Daar gaat onze buit!' blafte de eerste. 'Dat komt er nu van! Jij staat daar maar en jij praat maar en je denkt niet aan je werk! Wat zal de baas daar wel van zeggen? Jij bent een rover van niets!'

'Praat niet zo veel!' riep de rover Jochem woedend. 'Jij staat daar maar en praat maar! Je moet aan je werk denken! Achter hem aan! Vooruit!'

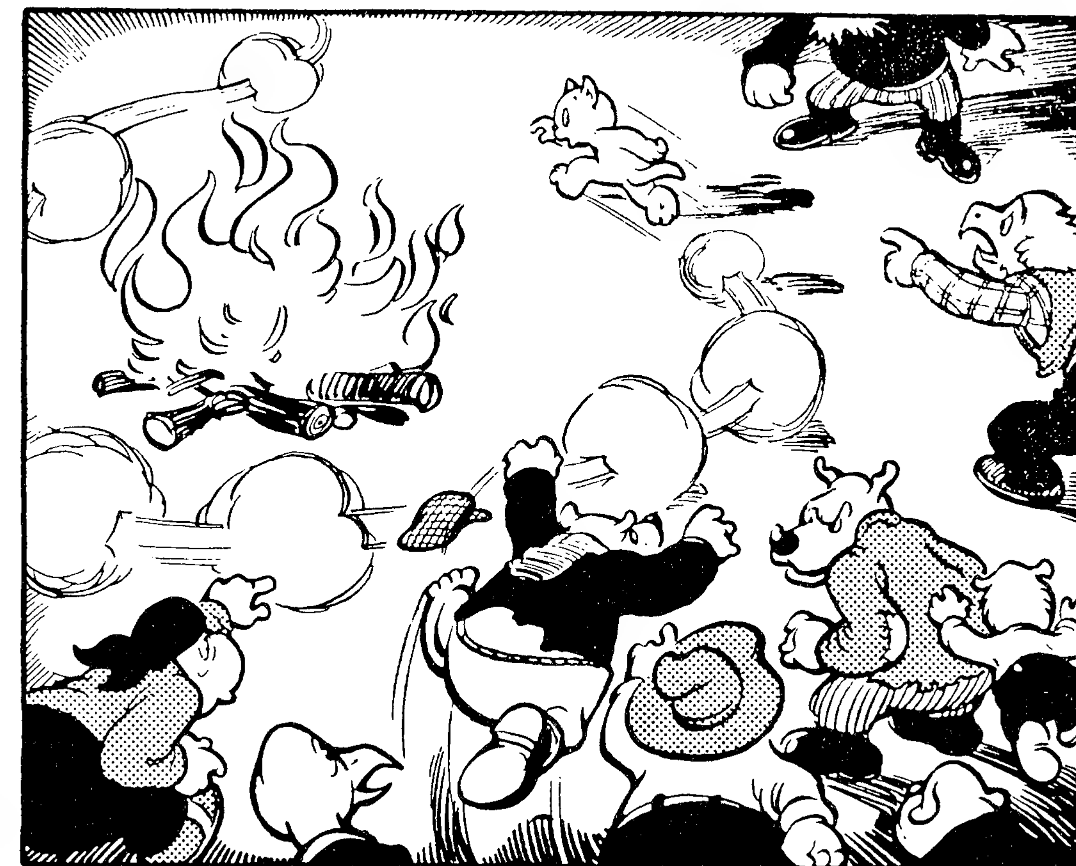
De beide bandieten zetten zich in beweging en stormden voorwaarts met zo'n geweld, dat de grond dreunde en de blaadjes van de bomen vielen.

Tom Poes had intussen een aardige voorsprong. Hij drong zich door de struiken, snelde over open plekken en rende om zware bomen heen en kwam zodoende steeds dieper in het bos. Maar hij begreep best, dat het er niet zo goed voor hem uitzag, want waar twee rovers zijn, daar zijn er meer, zoals het spreekwoord zegt. Tot zijn vreugde ontdekte hij dan ook na een tijdje een lichtschijnsel tussen de bomen.

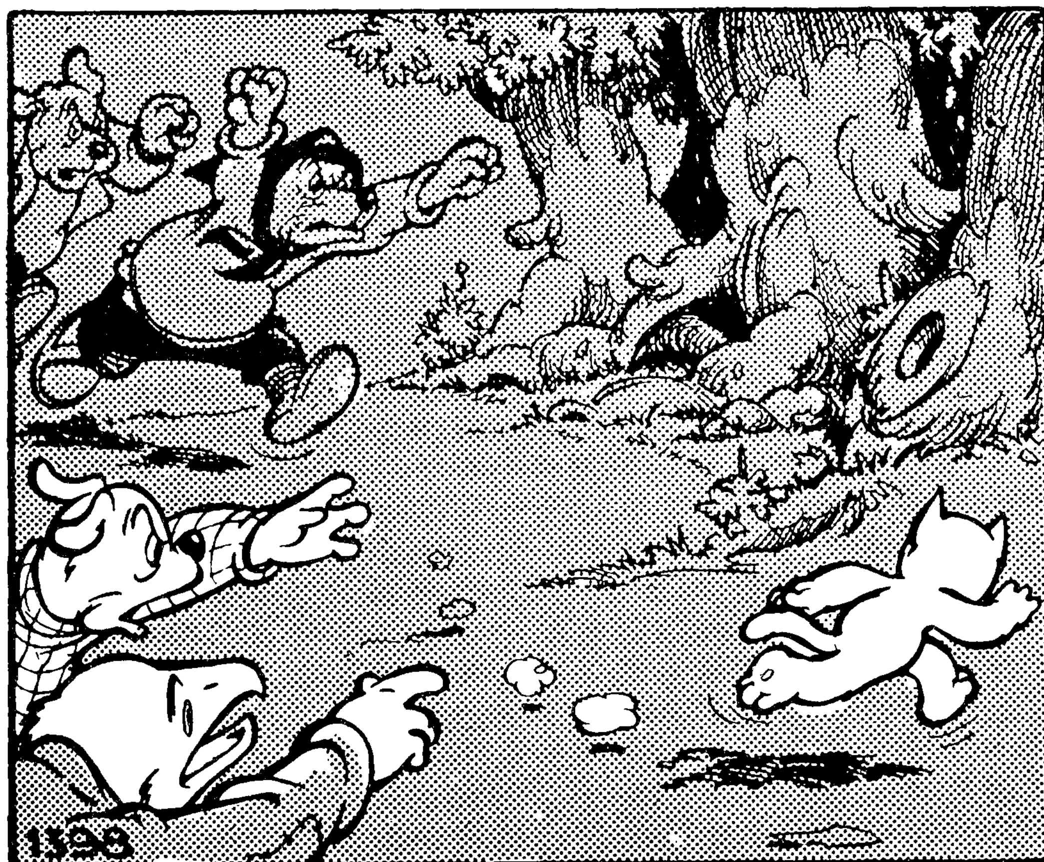
'Daar moet iemand zijn!' dacht Tom Poes. 'Misschien kan ik daar hulp krijgen!'

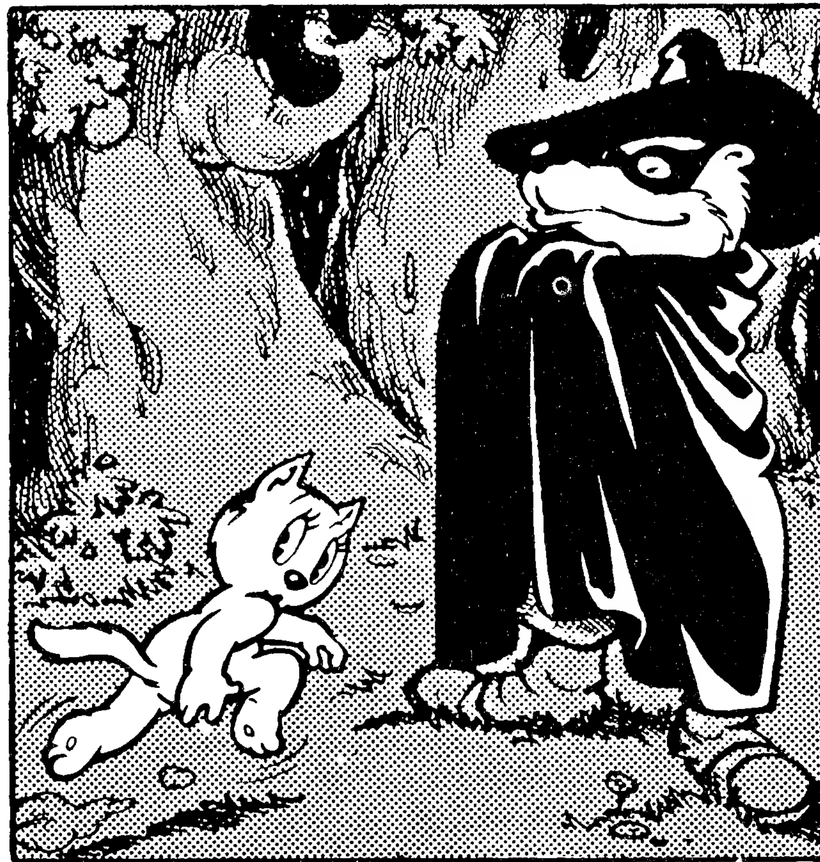
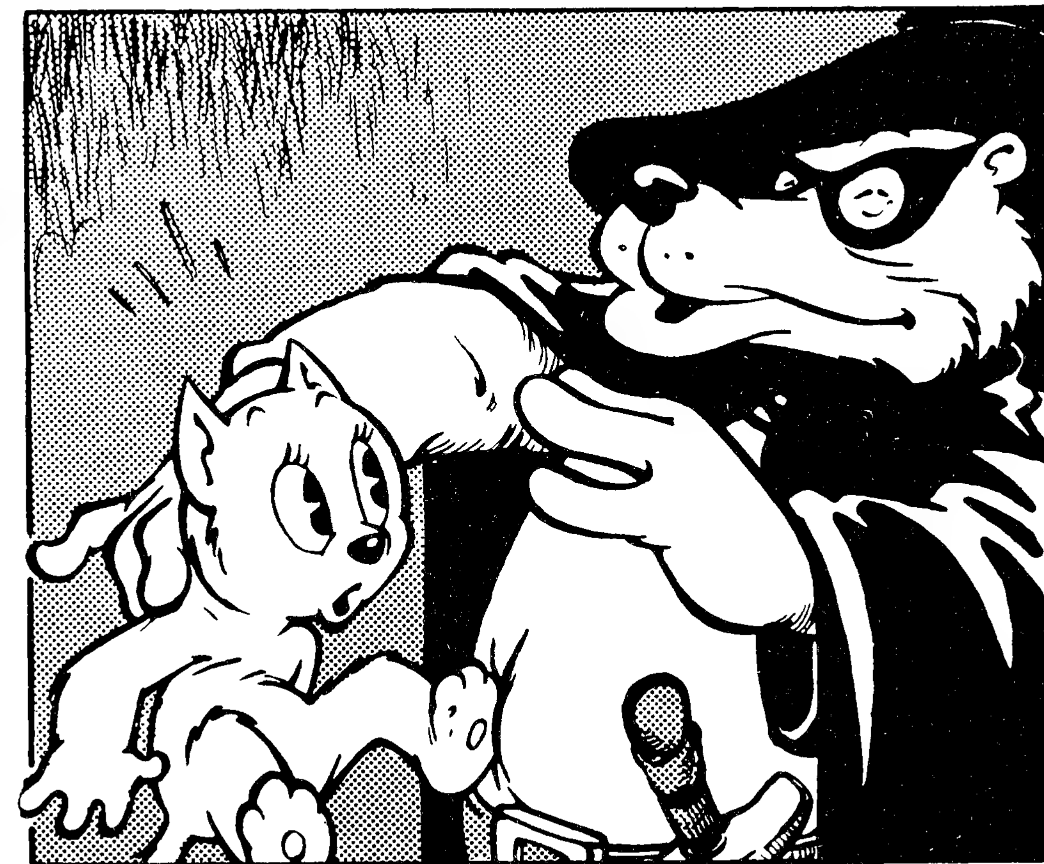

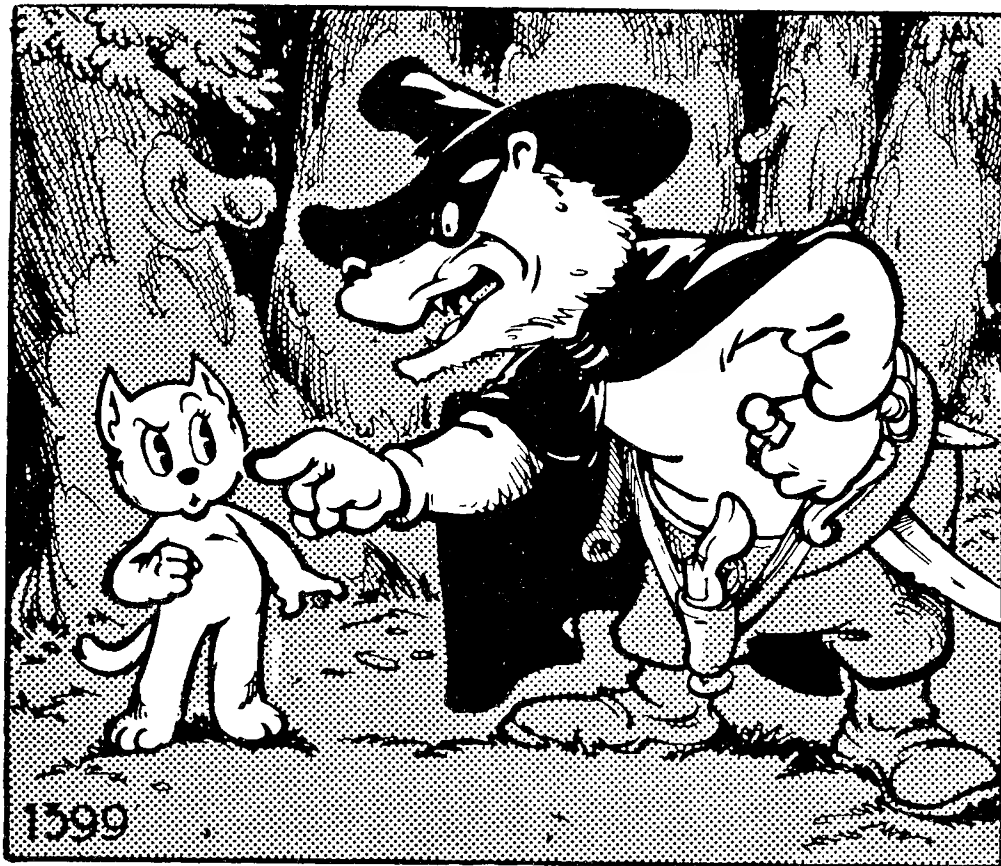

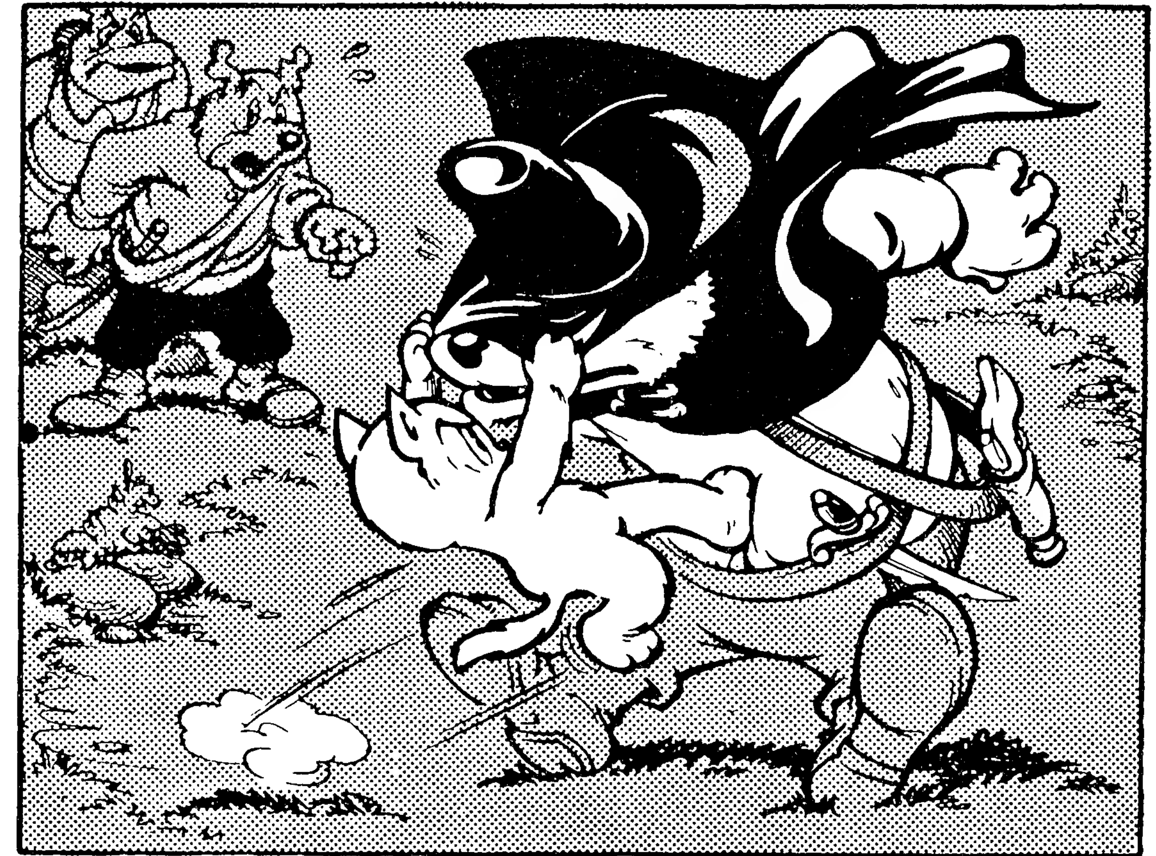
Tom Poes rende zo snel hij kon op het licht af, dat hij tussen de bomen had zien schijnen.
Maar helaas, het was geen vriendelijk huisje van een eerzaam houthakker, zoals hij gehoopt had. Toen hij tussen enkele zware stammen door een open plek oprende, ontdekte hij, dat het licht veroorzaakt werd door een groot kampvuur waar een aantal duistere gedaanten omheen zaten.
'Rovers!' dacht Tom Poes. En daar had hij gelijk in. Want ongelukkigerwijze was hij nu te lande gekomen op de plek waar de hoofdmacht van de bende haar bivak had opgeslagen.
De schavuiten zaten in schilderachtige houdingen om het rokerige kampvuur en zongen met ruwe stemmen een wild roverslied, dat op fraaie wijze door de omringende bomen weerkaatst werd. Ze gingen daar helemaal in op, want je moet weten, dat deze grove klanten zeer muzikaal waren. Ze waren dan ook zo verdiept in hun zang, dat ze Tom Poes pas opmerkten, toen die met een sprong in hun midden belandde.
'Halt!' riep de eerste tenor. 'Een reiziger!' En hij sprong op om hem tegen te houden.
'Joho!' riep een fraaie bariton, 'grijpt hem!'
Het lied zakte als een pudding in elkaar en er ontstond een groot tumult van opspringende voeten en tegen elkaar botsende bandieten. Sommigen zetten onmiddellijk een achtervolging in, anderen probeerden Tom Poes door een snelle omsingeling de pas af te snijden en weer anderen zochten eerst zorgvuldig hun wapens bij elkaar. Op die manier ontstond er een verschrikkelijke verwarring...

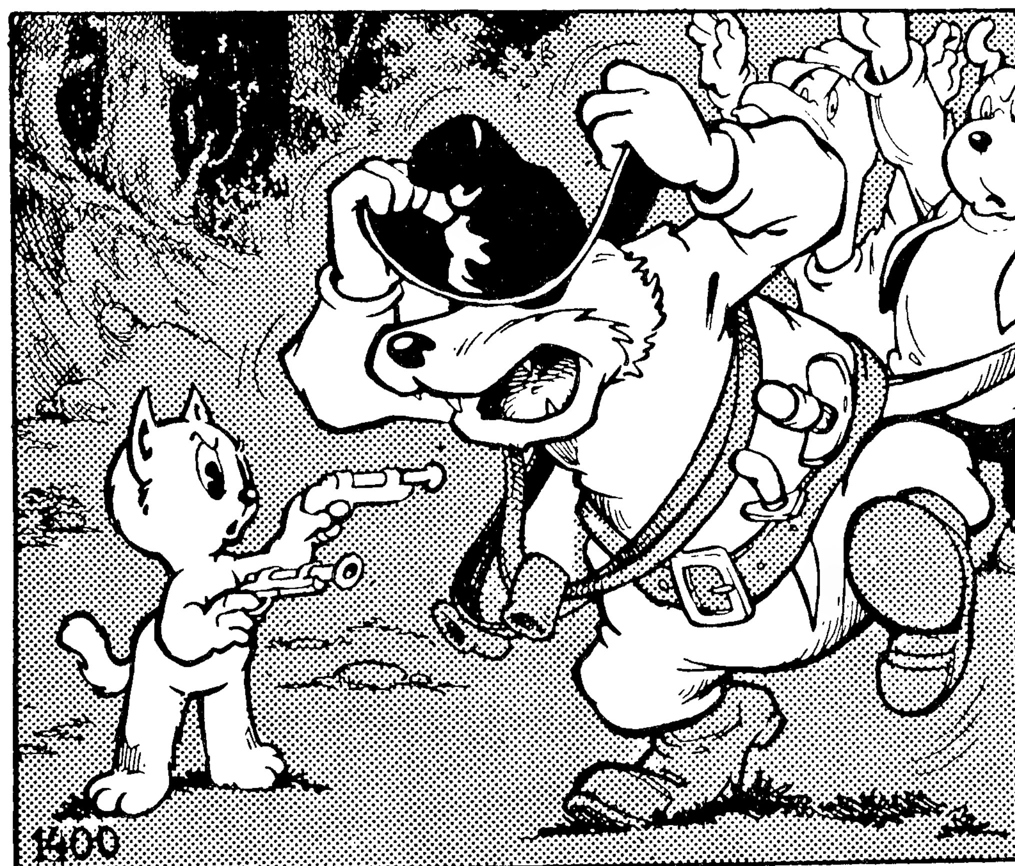

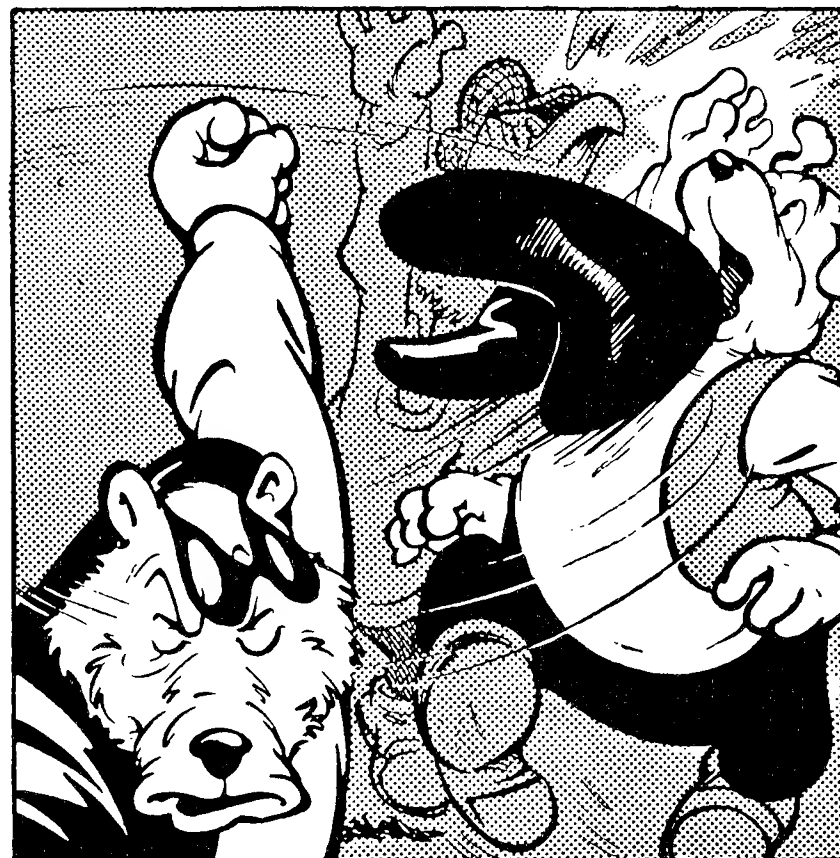
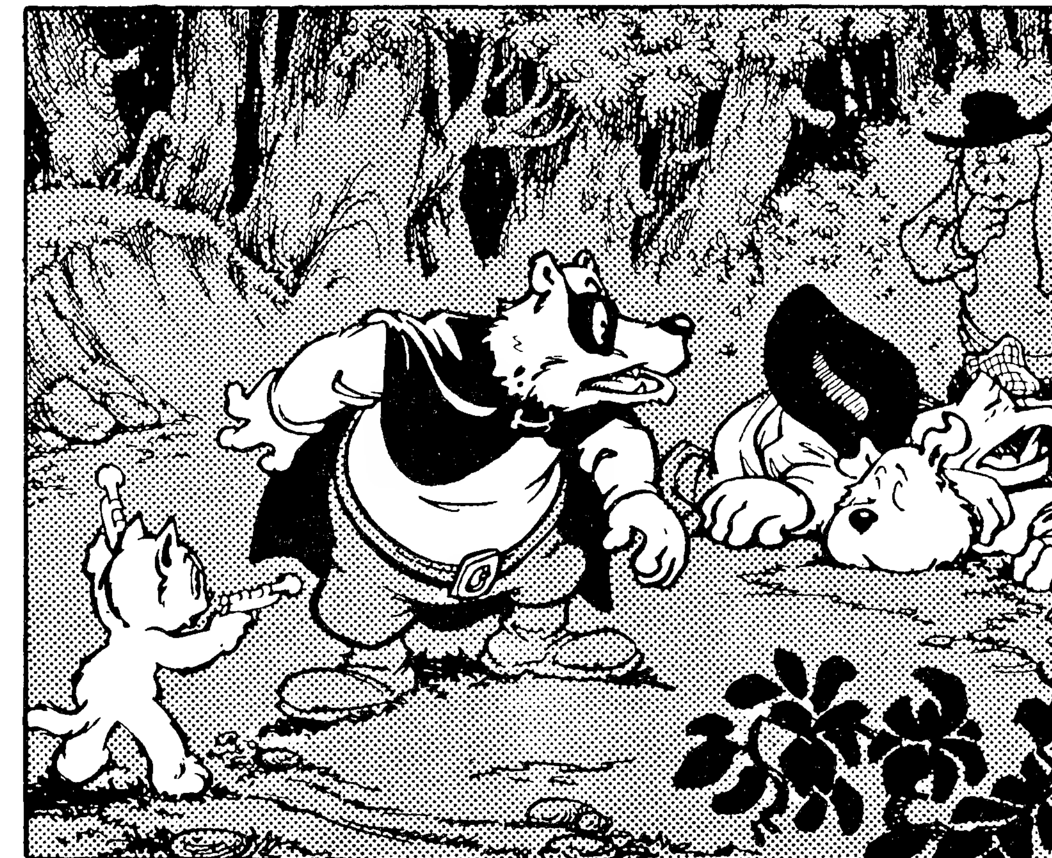
Het spreekt vanzelf, dat Tom Poes een ogenblik de kluts kwijt was toen er van alle kanten rovers op hem aanstormden. Hij had werkelijk geen ogenblik gedacht, dat het vriendelijke lichtje, dat hij door de bomen had zien schijnen een bandietenkampvuur zou zijn. Nu, zoiets geeft altijd even een schok, dat verzeker ik je.
Maar gelukkig herstelde hij zich gauw. Bliksemsnel keek hij om zich heen en sprong naar een plek, die er duister en verlaten uitzag. Achter hem klonken woeste kreten en wild getier en hij keek even om, om zijn positie te bepalen. Had hij dat nu maar niet gedaan! Want vóór hem dook een zwarte gedaante op. Met een eenvoudig gebaar kruiste deze de armen over de borst en zette de ene voet voor de andere waardoor hij een houding van grote stevigheid verkreeg. Toen Tom Poes dan ook met een doffe dreun tegen hem opbotste verwrikte hij geen centimeter. Hij stak slechts een arm uit en vatte Tom Poes in het nekvel.
'Bravo!' riep hij met een diepe, daverende stem. 'Heel goed, mijn ventje! Breng maar wat leven in de brouwerij, dat mag ik wel! Het roversleven moet wild en onstuimig zijn, anders is er geen aardigheid aan!'
'Au! Laat los!' riep Tom Poes kwaad. 'Dat is geen manier! Wat verbeeld je je eigenlijk wel?'
'Oho!' riep de rover. 'Aha! Haha! Dat is aardig! Ik ben Bruno de Barre, de hoofdman van de grootste roversbende van deze tijd en jij vraagt me, wat ik me verbeeld? Wel, ik verbeeld me àlles, ventje! Alles!'
En na deze woorden begon de woesteling daverend te lachen...

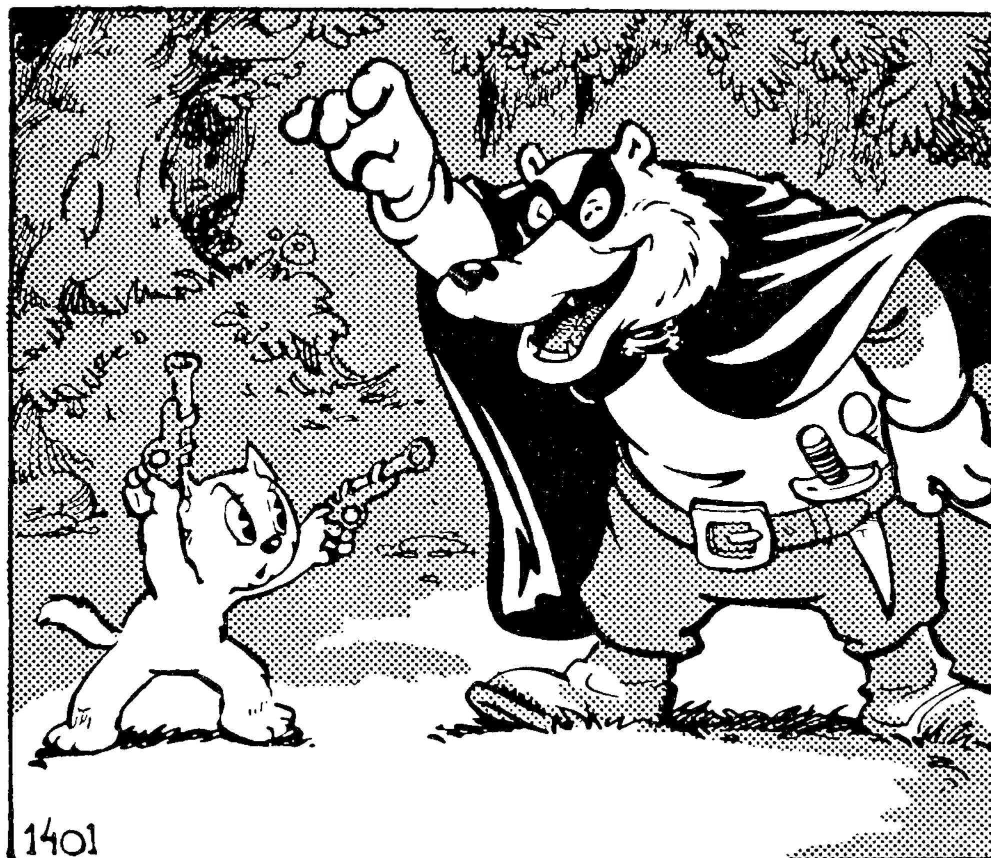

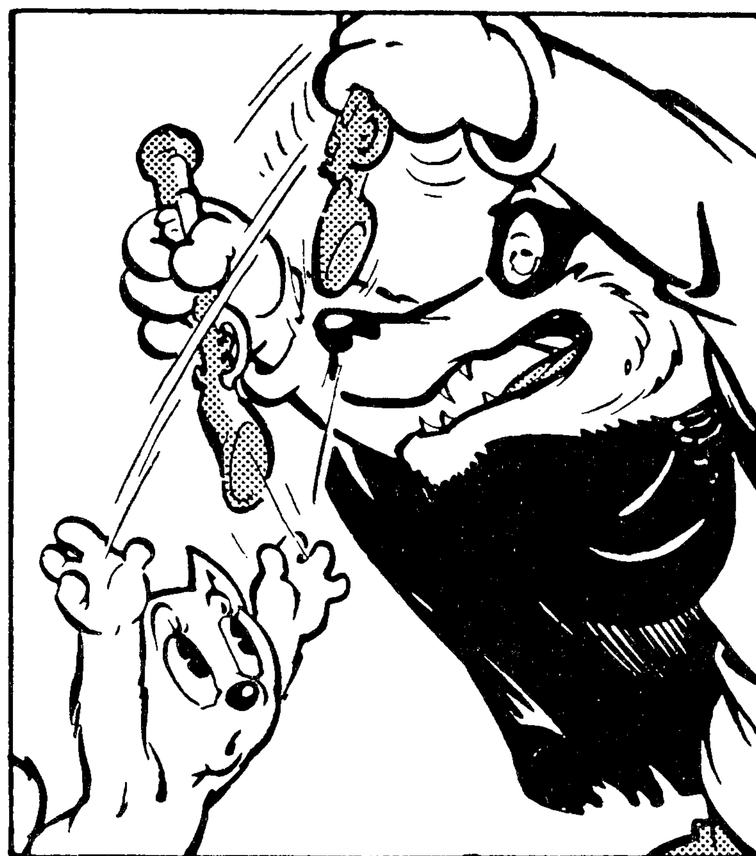
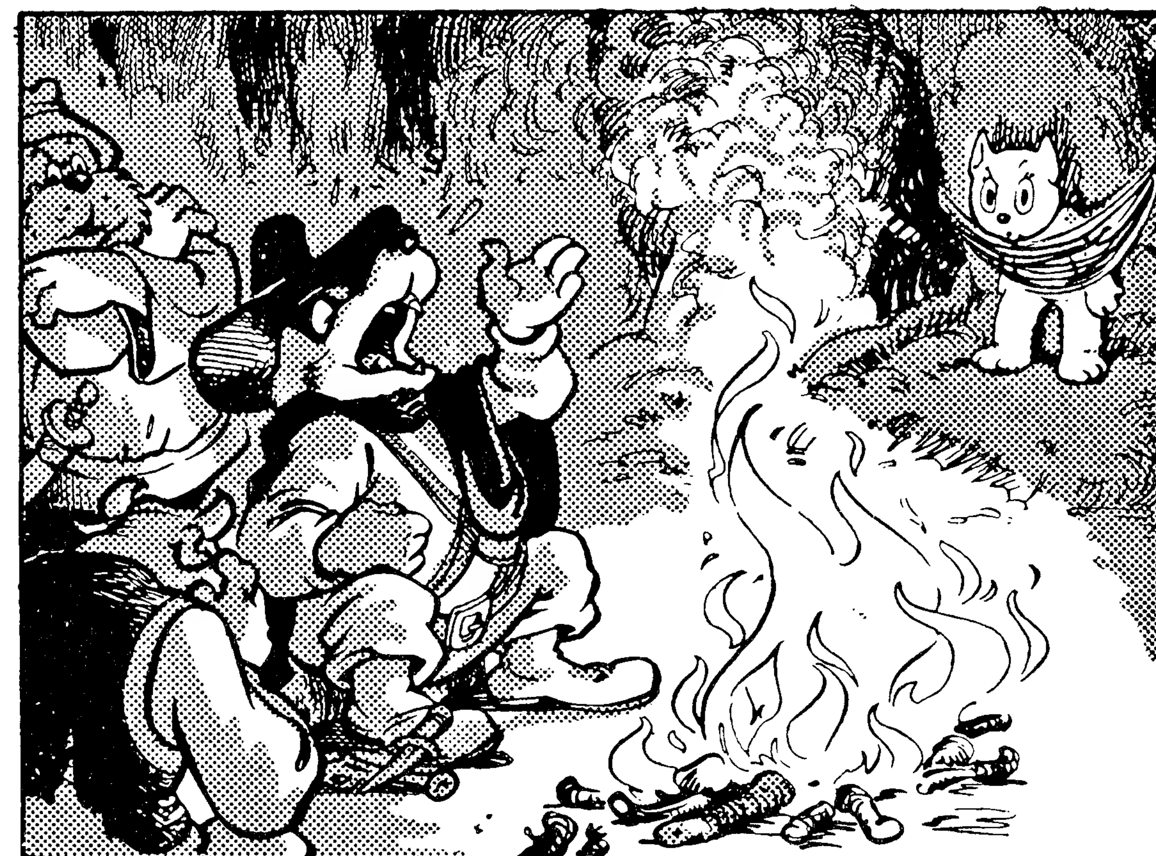
'Weet je wat?' zei de roverhoofdman, terwijl hij Tom Poes voorzichtig weer neerzette, 'weet je wat? Je mag met ons meedoen! Ik houd van de manier waarop je dit kamp binnenkwam – vol drift en woestheid. Ja, ja! Dat is het hout waaruit èchte rovers gesneden worden! Je wordt een goede bandiet – we zullen je Wildvoet noemen!'
'Maar ik wil geen rover worden!' riep Tom Poes. 'En ik heet geen Wildvoet – ik heet Tom Poes!'
'Tom Poes!' riep de hoofdman, terwijl hij in een bulderend gelach uitbarstte. 'Tom Poes! Wat een naam! Arme sukkel! Nou, daar zul je nu geen last meer van hebben; ik weet wat een hekel een flinke rover aan zijn naam kan hebben. Ik heette zelf Melis Melk, voordat ik een ferme bandiet werd. En kijk nu eens naar me? Bruno de Barre: dat ben ik! Komaan Wildvoet, zie, dat je een gordel met een stuk of wat dolken en pistolen krijgt en ga dan bij het vuur zitten, dan gaan we een nieuw roverslied instuderen!'
'Ik wil geen rover worden!' riep Tom Poes opnieuw. 'Jullie zijn schurken en ik ga jullie onschadelijk maken!'
'Wat zeg je?' vroeg de hoofdman beteuterd. 'Ons onschadelijk maken? Maar dat kàn ik niet toestaan! Wat zou er op die manier van ons terecht komen? Nee, als je er zó over denkt, lijkt het me beter om je naar het opleidingskamp voor rovers te laten brengen, dan zul je wel leren wat goed voor je is!'
En de bandiet wendde zich om, om een bevel te geven. Maar daar wachtte Tom Poes niet op. Hij nam een sprong, zette zijn voet in de maag van de hooggeplaatste bandiet en trok hem met een ferme ruk de breedgerande flambard over de ogen...

Toen Tom Poes de hoed over het gelaat van de hoofdman getrokken had, liet hij zich weer op de grond vallen. En voordat een van de omstaande bandieten een beweging had kunnen maken, rukte hij een paar zware revolvers uit de gordel van de rovers en richtte die op het verwarde groepje.
'Handen omhoog!' riep hij dreigend en de laffe schurken wisten niet beter te doen dan te gehoorzamen. Alleen de hoofdman deed niet mee. Knarsetandend en binnensmonds brullend rukte hij aan zijn hoofddeksel. Trappend en wringend poogde hij de bol van zijn ogen te trekken en toen dit tenslotte gelukte, ging het met zo'n geweld, dat het knalde en de beide achter hem staande bandieten midden in het gelaat getroffen werden door het zware vilt. Zonder een zucht te geven stortten ze ter aarde en bleven bewegingloos liggen.
Bruno de Barre wendde zich om en staarde enkele ogenblikken verbijsterd naar zijn handlangers. 'Een kras staaltje!' mompelde hij toen. 'Weet je zeker, dat je geen rover wilt worden, Wildvoet?'
'Ik héét geen Wildvoet!' riep Tom Poes woedend. 'En steek je handen omhoog, hoofdman! Ik heb je onder schot met je eigen wapens!'
'Tut, tut!' mompelde de bandiet, 'het is werkelijk jammer, dat je niet wilt meedoen! Je zou een mooie toekomst hebben! Maar ja, wie niet horen wil, moet voelen!'
En hij stak zijn hand uit en stapte op Tom Poes toe om hem de wapens af te nemen.
'Nu moet ik schieten!' dacht Tom Poes beklemd...

Tom Poes zag de roverhoofdman steeds dichter bij komen en hij begreep, dat hij zou moeten schieten als hij de baas wilde blijven. En hoewel hij een grote hekel aan schiettuig heeft, haalde hij de trekkers over; er was nu eenmaal geen keus. Maar... er gebeurde niets, er klonk geen knal en er gierde geen kogel. De woeste bandiet lachte slechts en greep met een krachtige beweging de beide wapens uit de handen van Tom Poes.

'Haha!' riep hij, 'ze waren natuurlijk ongeladen! Ik weet wat ik doe! Maar je idee was wel goed. Hm... het spijt me werkelijk, dat je geen rover wilt worden! Weet je het wel zeker, Wildvoet?'

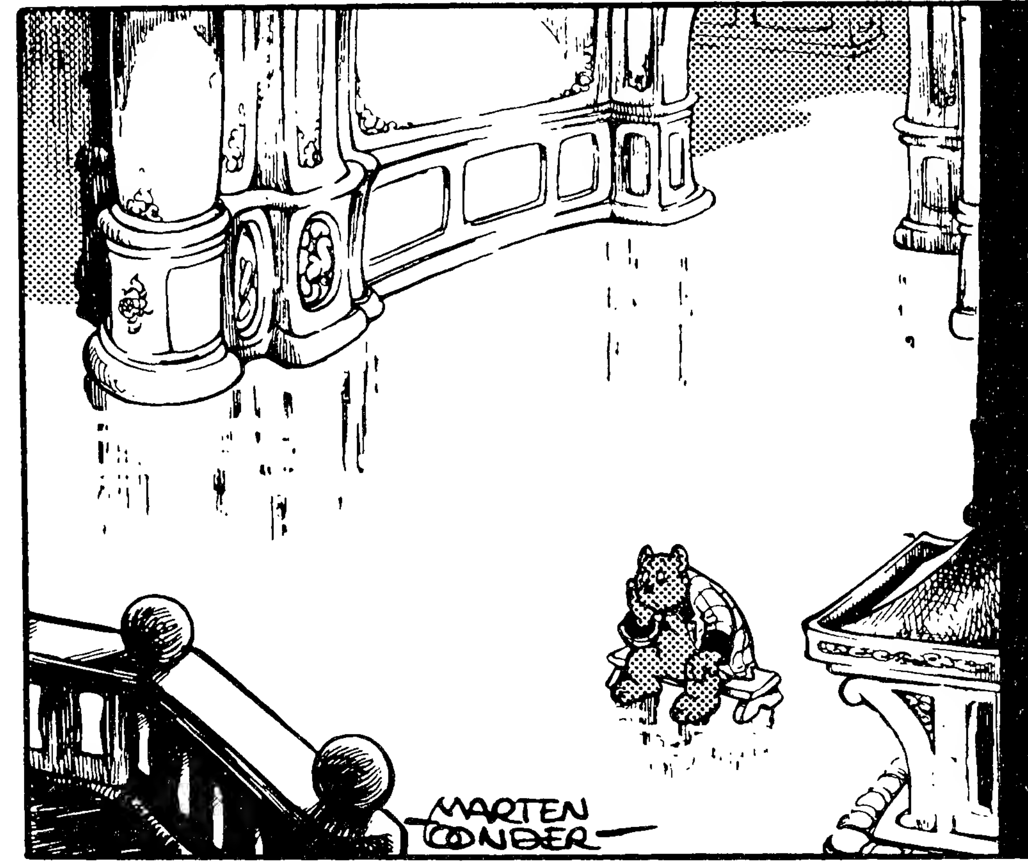
'Hoe vaak moet ik nu nog zeggen, dat ik geen Wildvoet heet?' riep Tom Poes kwaad. 'Ik vind het een naam van... niks! En ik wil geen rover worden!'

'Jammer!' mompelde de bandiet. Hij hees de beide flauw gevallen rovers overeind en beval de versufte schurken om Tom Poes aan een boom te binden. Daarna verzamelde hij zijn bende weer om zich heen en ging op zijn gemak bij het vuur zitten.

'Nu zullen we een nieuw roverslied gaan instuderen!' sprak hij. 'Dat houdt de moed er in en bovendien is het prettig omdat we daardoor kunnen bewijzen, dat we in de grond geen kwade kerels zijn. Komaan, de tenoren rechts en de bassen links en dan maar flink de longen uitgezet!'

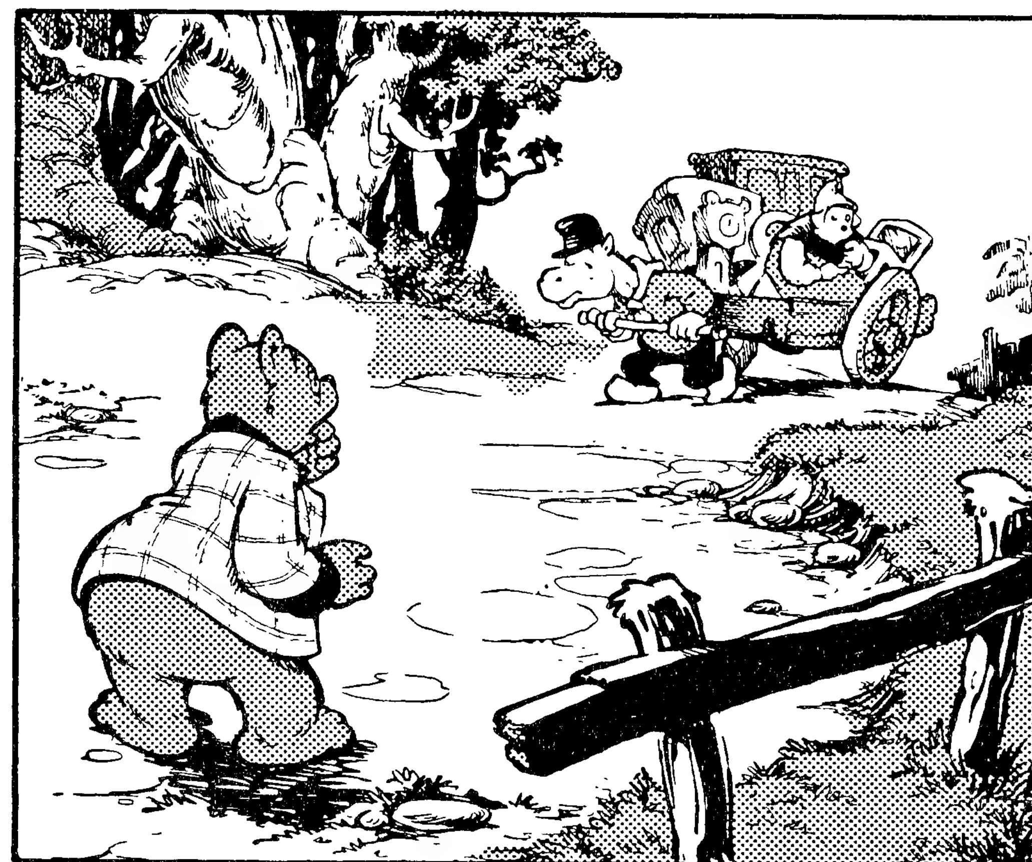
Hij trok een stemvorkje en gaf met een fraai gezongen uithaal de toon aan. Intussen rukte Tom Poes vergeefs aan de dikke koorden, die hem aan de boom kluisterden...

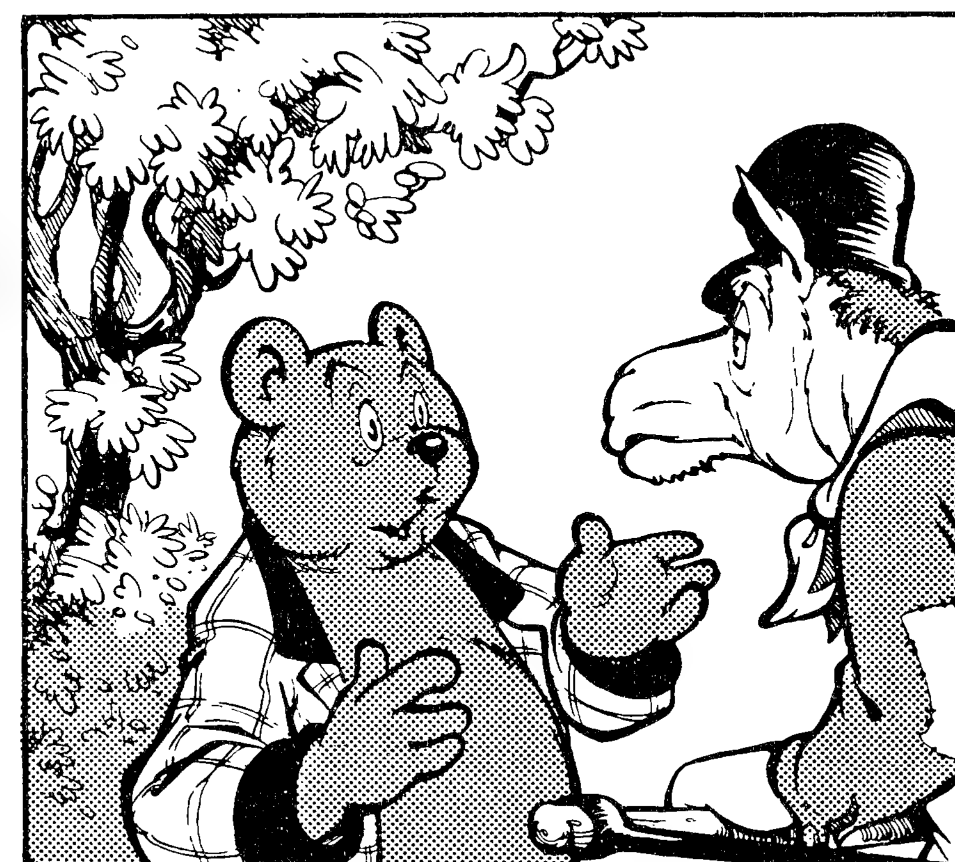

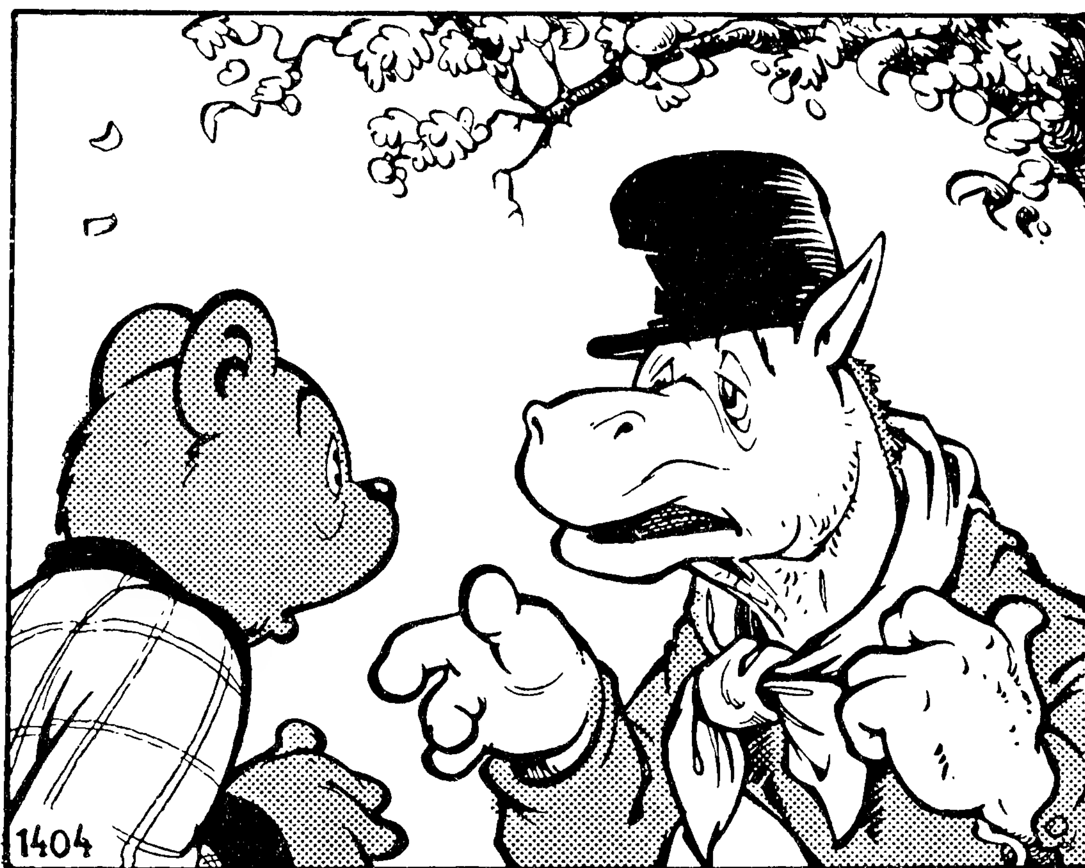
De rovers zongen de hele avond, tot diep in de nacht en toen rolden ze zich in hun dekens en gingen slapen. Alleen de hoofdman en twee andere bandieten bleven wakker om de plannen voor de volgende dag te bespreken. Aan Tom Poes, die er achter aan zijn boom gebonden stond, dacht niemand meer.
'We hebben tot nu toe wat eenvoudig werk gedaan!' sprak Bruno de Barre.
'Drieëntwintig dorpen geplunderd!' zei de eerste rover.
'Zeventien boerderijen platgebrand!' vulde de tweede aan.
'Klein werk!' hernam de hoofdman. 'Mijn gedachten gaan uit naar een stouter plan. Hier niet ver vandaan ligt een kasteel. De eigenaar is rijk en leeft in overvloed, terwijl zijn pachters honger lijden. Onze verspieders vertelden me, dat de wanden van het kasteel van goud zijn en de vloeren van zilver! De ellendeling, die dat slot bewoont, eet uit diamanten borden en iedere avond wentelt hij zich in een bad met goudstukken!'
'Gommenikkie!' prevelde de eerste rover met gloeiende oren.
'Sakkerloot!' riep de tweede uit, zich het water van de tanden likkend. 'Dat is iets voor ons!'
'Juist!' gaf de hoofdman toe. 'Daar moeten we op af! De tijd is rijp, want de arme boeren, die daar wonen hebben zo'n honger, dat ze ons zeker zullen helpen! Morgen gaan we er op af! Het kasteel heet Bommelstein, zoek het maar op op de kaart!'
Terwijl dit gesprek plaats vond, zat heer Bommel eenzaam in de grote zaal van zijn slot en staarde moedeloos naar de lege ruimte om zich heen.
'Morgen gaat heer Knipmenis mijn laatste geld naar de stad brengen!' mompelde hij. 'En dat is dan het einde, dan heb ik niets meer! Ach! Was Tom Poes maar hier!'

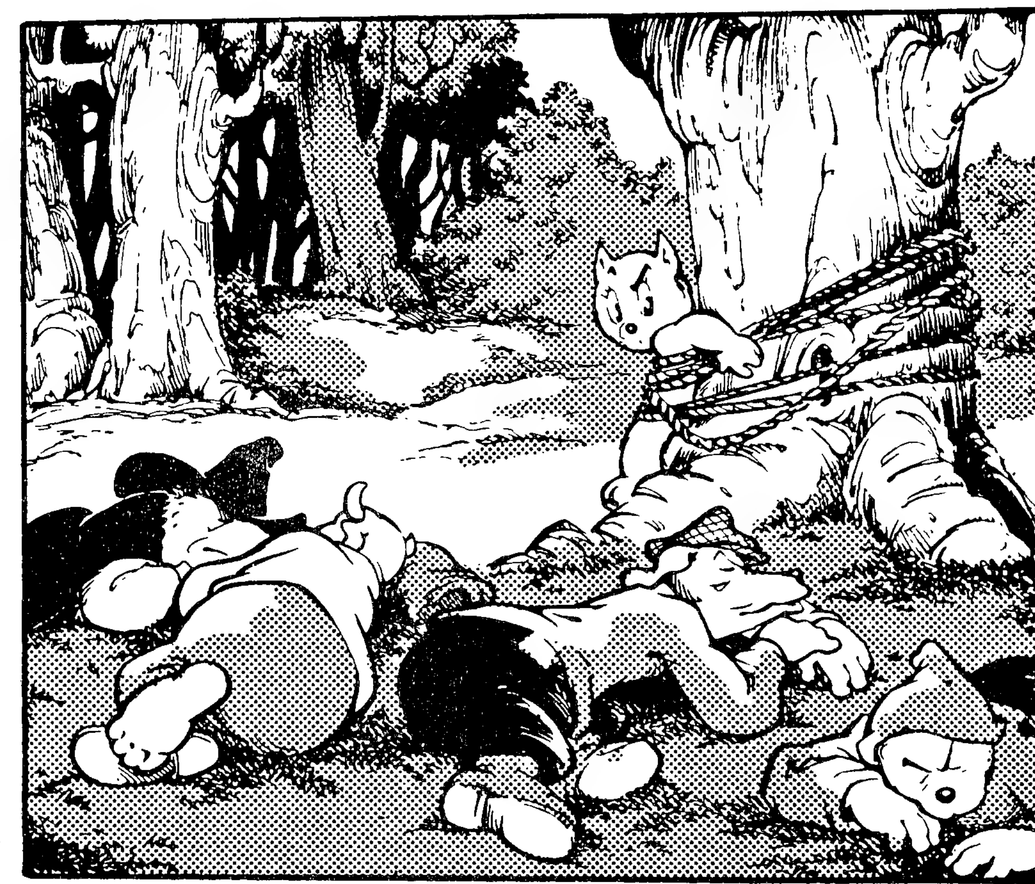

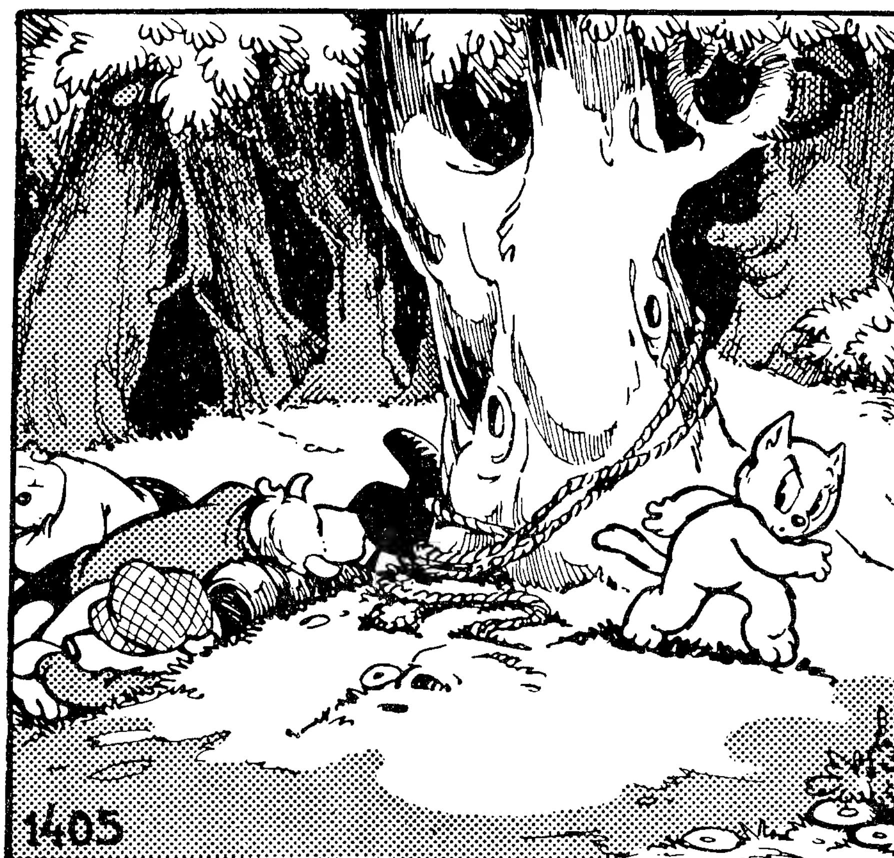

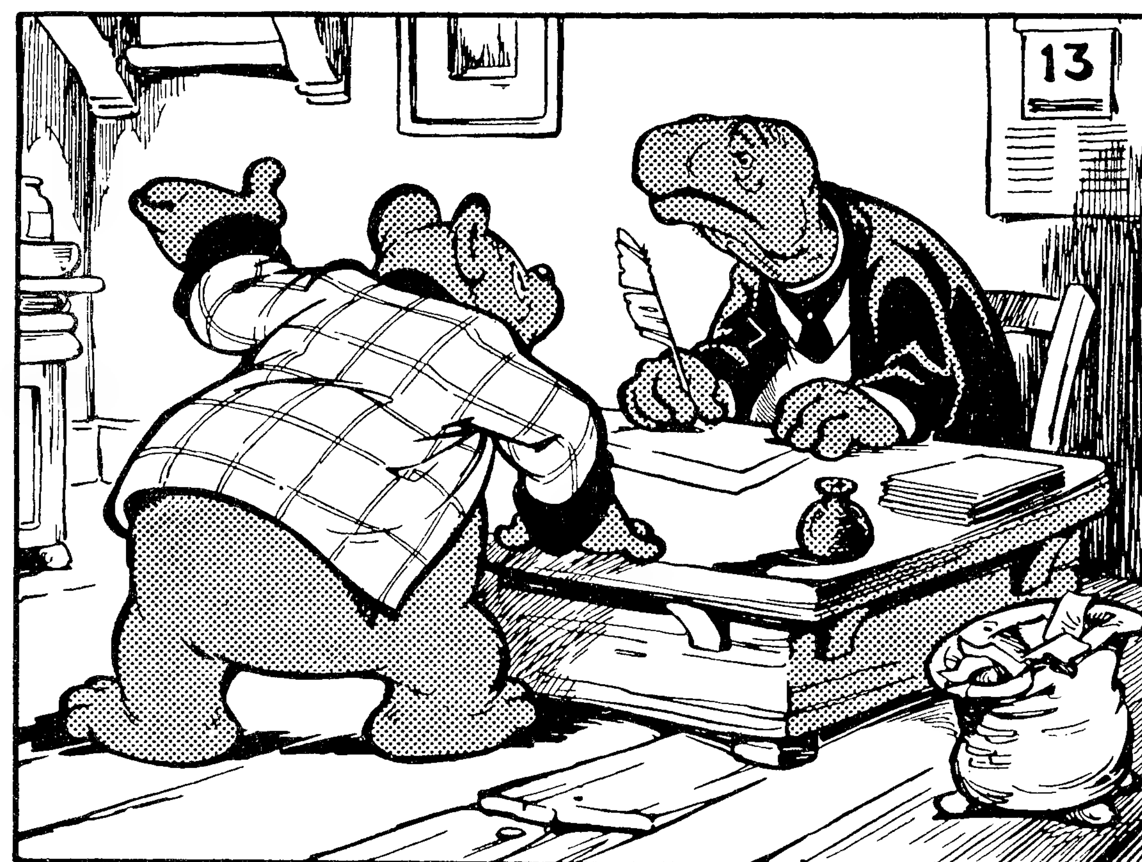
Bij het krieken van de ochtendstond kon men heer Bommel aantreffen op een landweg bij zijn slot. Door een flinke ochtendwandeling poogde hij de hoofdpijn en de vermoeidheid van een doorwaakte nacht kwijt te raken. Zo stapte hij dus voort, diep de herfstwind insnuivend en de spindraden met een kort gebaar uit zijn wenbrauwen vegend. Maar zijn gelaat bleef zorglijk en zijn gemompelde uitroepen verrieden een bekommerd gemoed.
Geen wonder! Op deze dag zou zijn laatste geld door de heer Knipmenis naar de stad worden gereden om er hard-stalen knuppels, hellebaarden, oliepotten, houwdegens en meer dergelijk gerief voor te kopen. En zoiets valt niet mee, zelfs niet voor een Bommel, die zijn leven lang gezegd heeft, dat geld geen rol speelt. Want als men het niet meer heeft, gaat men ontdekken, dat het wèl een rol speelt en dat is niet prettig hoor!
Terwijl heer Ollie aldus bezwaard voortschreed werd zijn blik getrokken door een kleine groep, die hem over de weg naderde. Het was een oude boer, die zijn schamele bezittingen en zijn vrouw op een wagen had geladen en deze nu somber door het landschap trok.
'Wat is dat?' vroeg heer Ollie, voor een ogenblik uit zijn eigen zorgen opgeschrikt. 'Hebben de rovers je huis afgebrand, goede vriend? Hebben de schurken je geplunderd? Verschrikkelijk! Maar ik verzeker je, dat ik je zal wreken! Ha! De bandieten zullen hun gerechte straf niet ontgaan! Tot mijn laatste geldstuk zal ik ze bestrijden. Ga maar rustig naar Bommelstein – binnen de muren van het slot ben je veilig!'

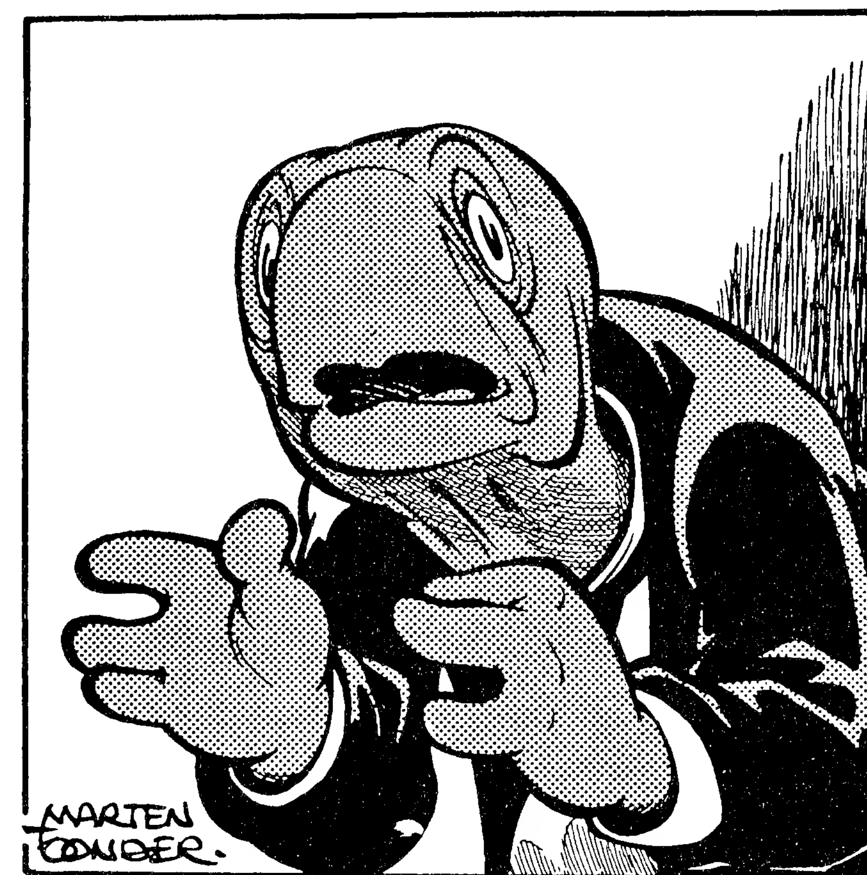

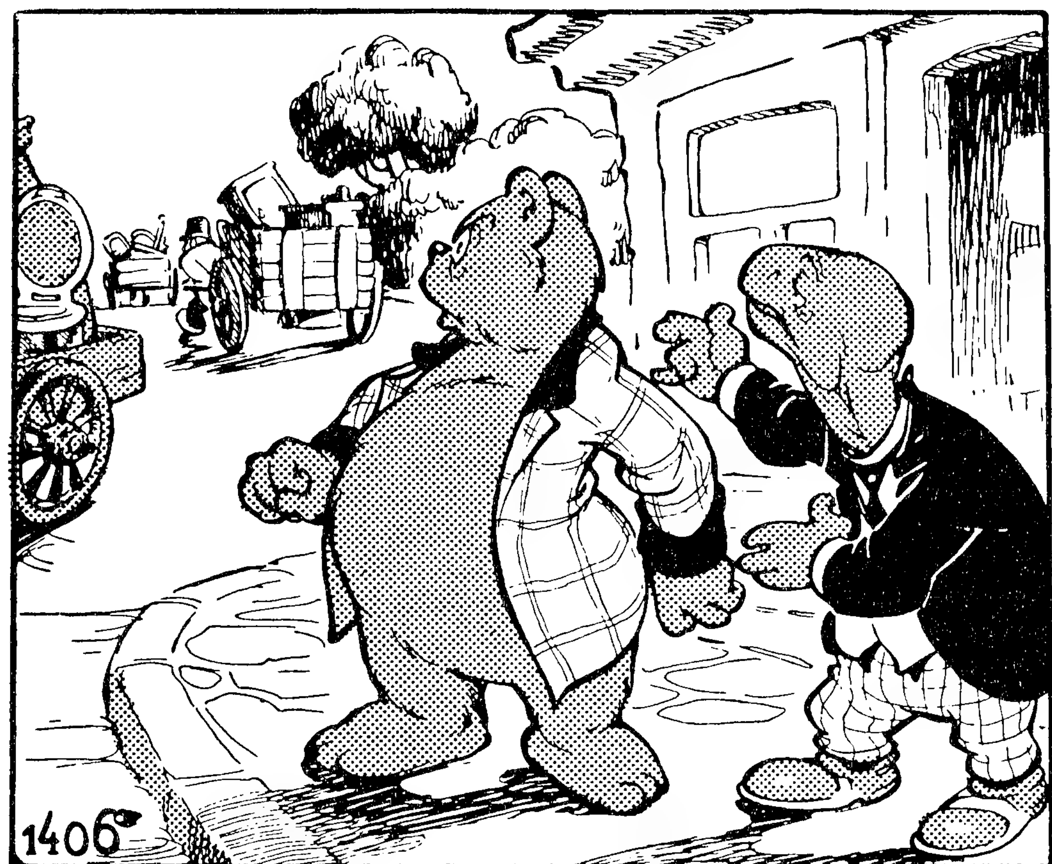
'Komaan!' hernam heer Bommel, 'spreek vrij uit! Waar zijn de rovers, die je huis platgebrand hebben?'
De oude boer keek hem droevig aan en schudde het hoofd. 'De rovers hebben mijn huis niet verbrand!' zei hij. 'Nee, het huis staat er nog – maar ik ben gewoon op straat gezet!'
'Op straat gezet?' riep heer Bommel. 'En welke schurk heeft dat dan wel gedaan? Zoiets kan niet ongestraft gebeuren op mijn gebied! Spreek op, goede vriend, dan zal ik zorgen, dat de straf op de daad volgt!'
'Ach!' zei de arme boer zuchtend, 'dat is heel vriendelijk van u, heer Bommel! Vanmorgen kwamen er een paar heren die om geld vroegen voor de roverbelasting. En toen ik dat niet had, moest ik mijn huis uit!'
'Wat voor heren waren dat?' vroeg heer Ollie verontwaardigd.
'Dat weet ik niet', zei de boer, 'maar ze kwamen uit dat huisje daar!' En hij wees op een klein kantoortje aan de kant van de weg.
'Zo!' zei heer Bommel. 'Er is dus een uitzuiger bezig op mijn gebied! Maar daar zal ik een einde aan maken! Ik zal die schurk met schade en schande wegjagen! Reken daar op!' Met grote stappen begaf hij zich naar het bouwwerkje, waar met duidelijke, nette letters 'Deurwaarderij' op geschilderd was, en stapte naar binnen.
Intussen was het roverskamp, in het diepst van het woud, in zware slaap gedompeld. Tom Poes, die nog steeds aan de boom gebonden stond, had gelukkig gewacht tot ook de laatste bandiet begon te snurken. Maar toen kwam hij in actie. Met al zijn kracht en lenigheid begon hij met zijn touwen te worstelen, en na een half uurtje had hij er zo veel speling in gekregen, dat hij één hand vrij kon krijgen...

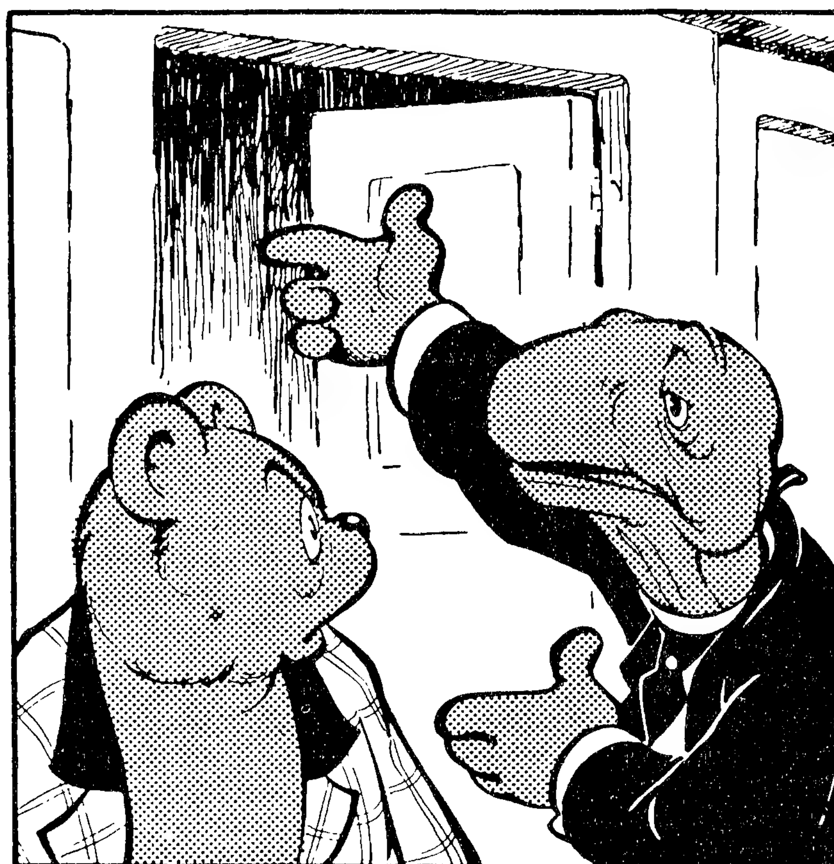
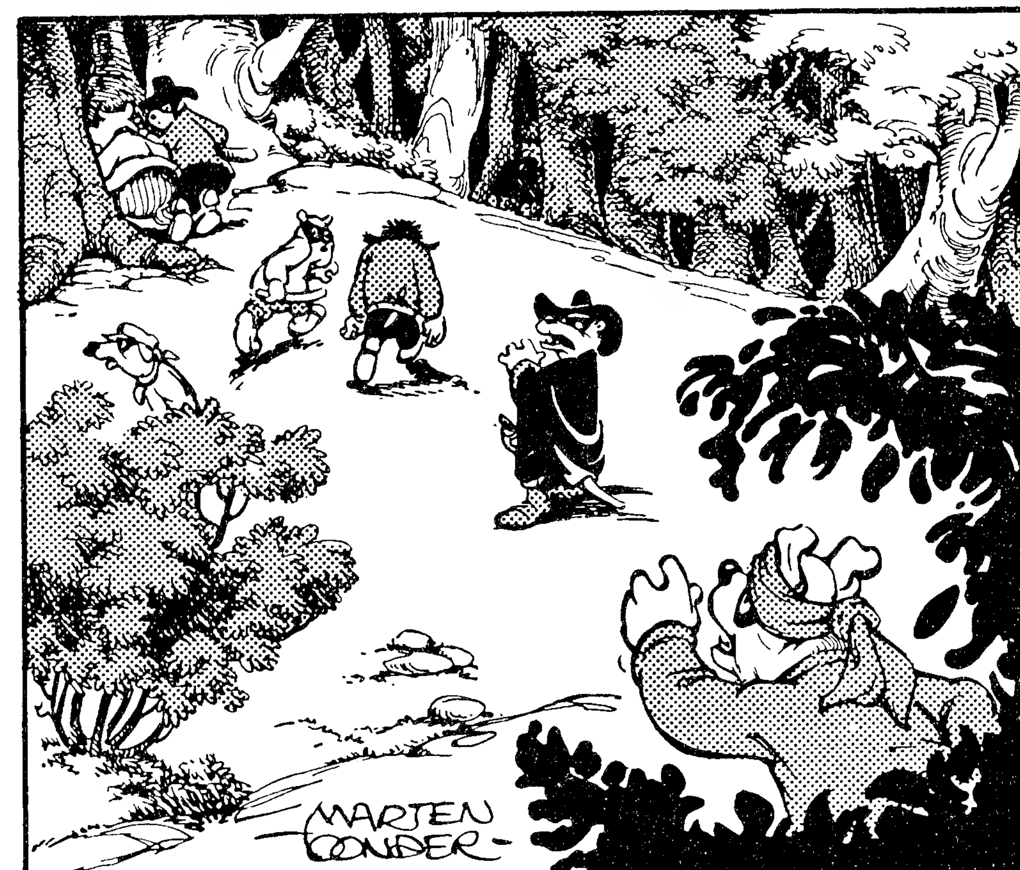

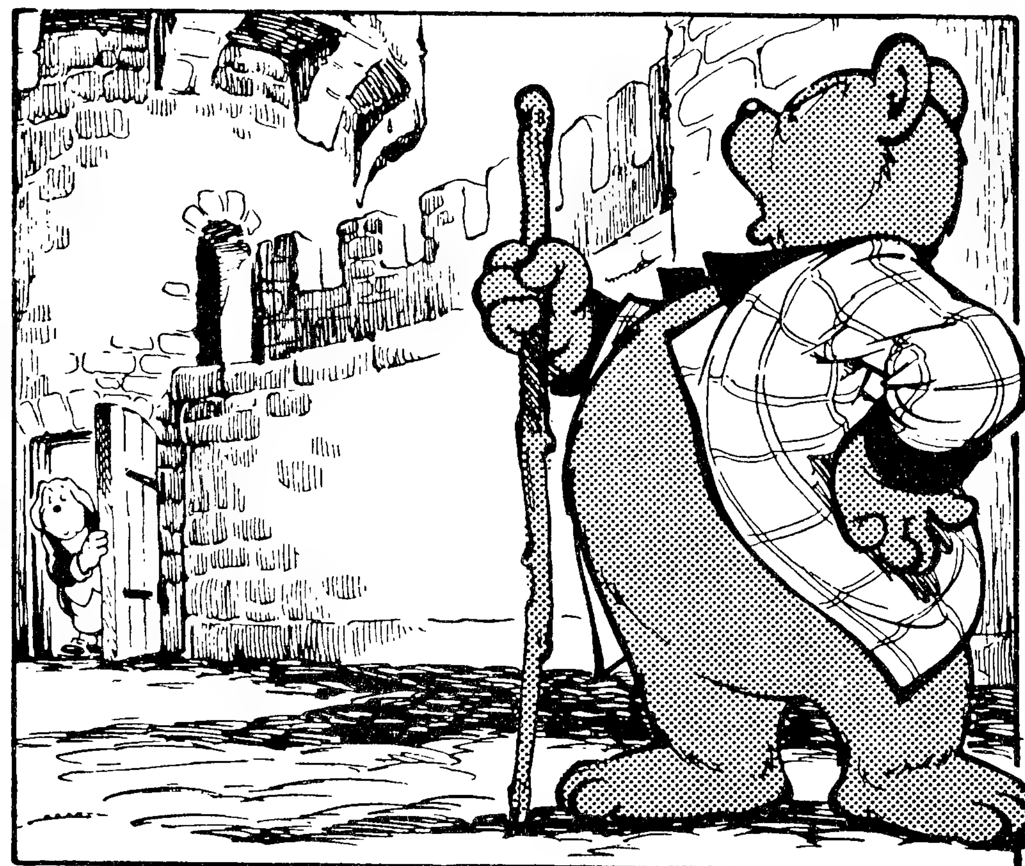
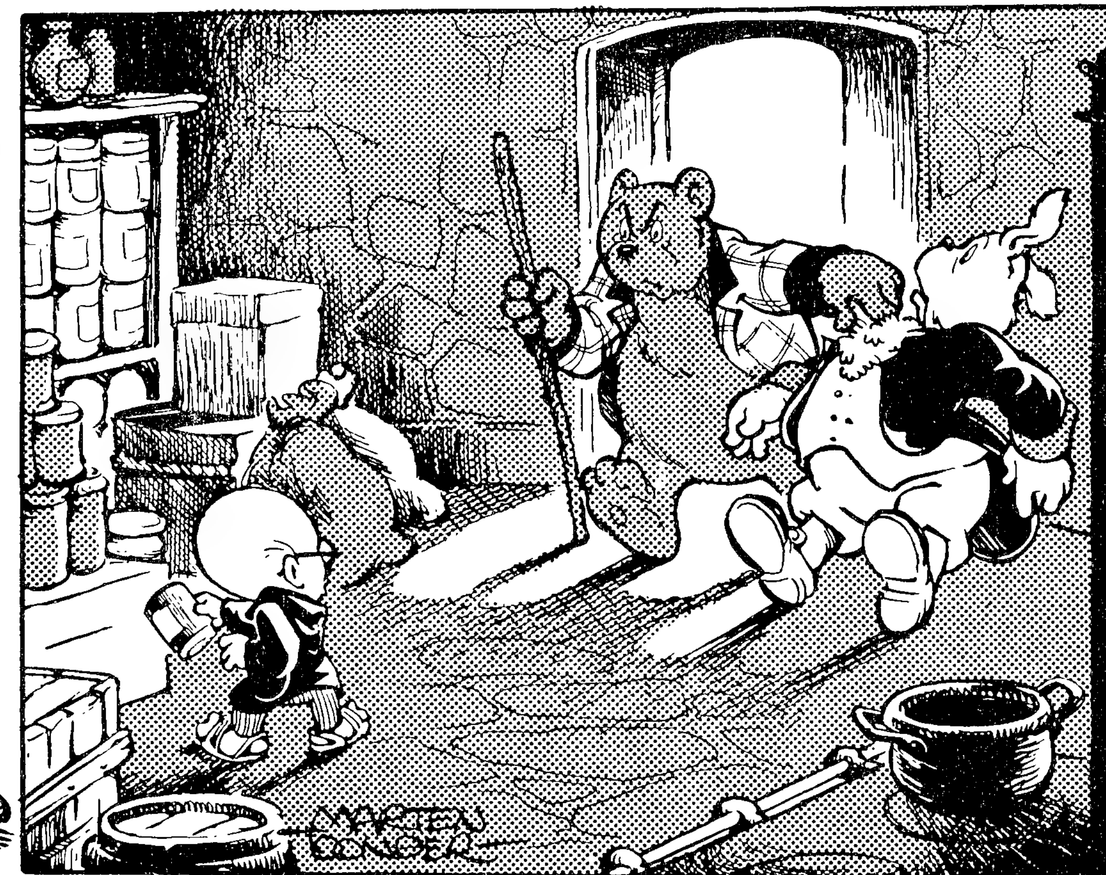
Toen Tom Poes één hand vrij had, was de rest niet zo moeilijk meer. Ingespannen werkte hij voort om ook zijn andere hand vrij te maken uit de touwmassa. En daar de rovers, zoals alle lieden die van de nacht een dag maken, zich niets van de fraaie ochtend aantrokken, maar kalm en snurkend verder sliepen, was hij na een poosje vrij. Na een laatste blik op de bandieten sloop hij het woud in en verdween uit het gezicht.
Intussen was heer Bommel op dat vroege uur al druk in de weer. Met boze stappen trad hij het kantoortje van de deurwaarder binnen en maakte halt voor het bureau.
'Wat betekent dat?' vroeg hij op hoge toon. 'Waarom hebt u die brave boer uit zijn huis gezet? Wat zijn dat voor schurkenstreken? Bent u soms een binnengeslopen rover? Spreek op, vriend, of je zult kennis maken met de toorn van een Bommel!'
'Kom, kom!' zei de deurwaarder koeltjes, 'bedaar een beetje! Het recht moet zijn loop hebben! Als zo'n boer niet betalen wil, dan moet hij zijn huis uit! Dat is toch héél gewoon niet? Dat hoort zo! Dat is voorschrift! En voorschrift is voorschrift, dat zult u met me eens zijn!'
'Ik heb nog nooit zo iets schurkachtigs gehoord!' riep heer Bommel verontwaardigd. 'Wat is dat voor een voorschrift?'
'Dat is voorschrift tweehonderddrieëntachtig sub a!' zei de deurwaarder rustig. 'En als u er iets op tegen hebt, moet u naar de rentmeester van dit landgoed gaan. Hij is degene, die de verordeningen en voorschriften ten aanzien van inningen van gelden maakt!'
'Knipmenis?' riep heer Ollie ontsteld. 'Is dát degene die achter dit roverswerk zit? Ik zàl hem!'

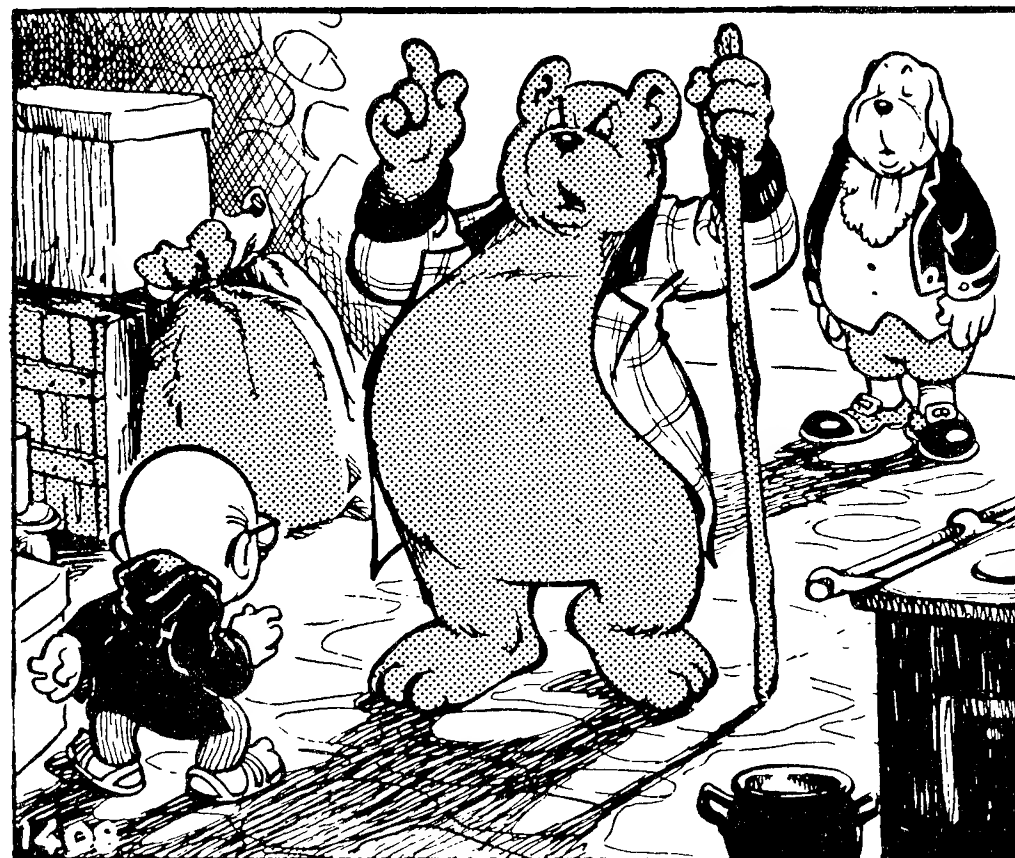

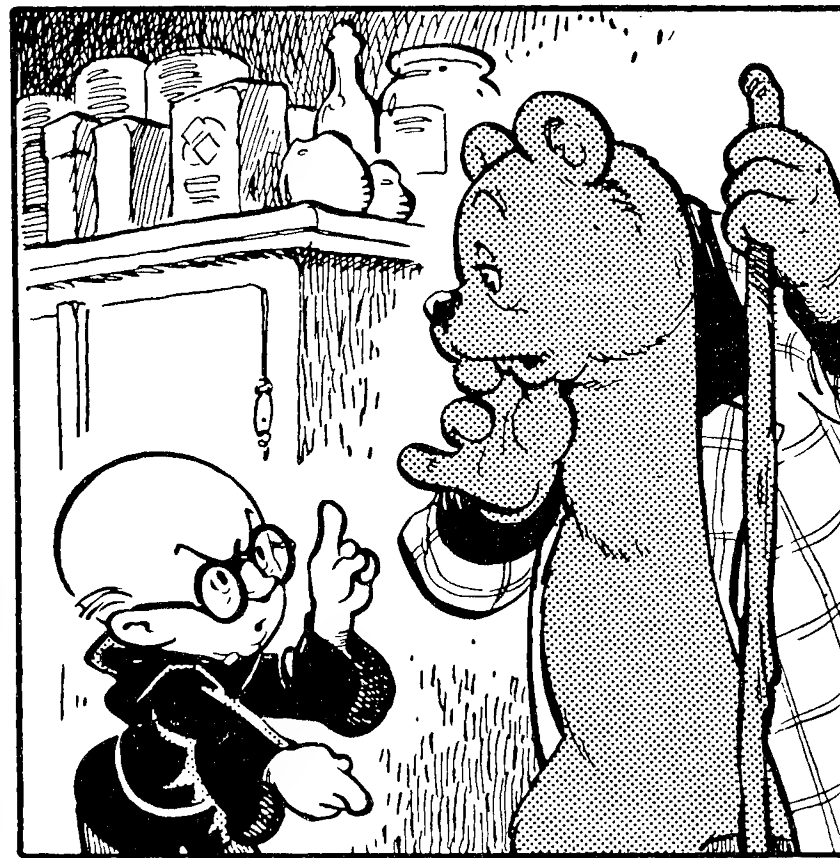
Heer Bommel stapte briesend het gebouwtje van de deurwaarder uit. 'Het is al erg genoeg, dat er rovers in de buurt zijn!' sprak hij. 'Als heer geef ik mijn laatste cent om het landgoed Bommelstein te verdedigen tegen de bandieten. Maar dat er nu in mijn eigen omgeving uitzuigers rondlopen, dàt gaat te ver! Dat kàn ik niet toestaan! Alle brave lieden die hier wonen kunnen op de bescherming van mijn sterke vuist rekenen!'
Op dat moment viel zijn blik op een lange stoet van boeren, die op enige afstand met wagens en karren langs de weg trok.
'W-wat is dat voor een optocht?' vroeg hij beklemd.
'Wanbetalers!' legde de deurwaarder hem uit. 'Allemaal lieden, die het geld voor de roversbescherming niet konden betalen! Mijn ondergeschikten hebben opdracht om iedereen die geen geld wil geven, het huis uit te zetten. Hier helpen geen zachte maatregelen!'
Intussen was het roverskamp, in het diepst van het woud, ontwaakt. En het eerste wat de bandieten ontdekten, was, dat hun gevangene verdwenen was. Er ontstond een grote opschudding. Onder leiding van de hoofdman werd het struikgewas met een fijn kammetje doorzocht, maar daar Tom Poes al lang ver weg was, werd er niets gevonden. Bruno de Barre knarsetandde van machteloze woede, maar daarin werd hij onderbroken door een terugkerend verspieder.
'Héla hoofdman!' riep de spion. 'Er is op Bommelstein wat aan de hand! De boeren trekken hun huizen uit!'
'Ah!' bulderde de aanvoerder, 'dan is de tijd rijp om een aanval te doen! Laat verzamelen blazen!'

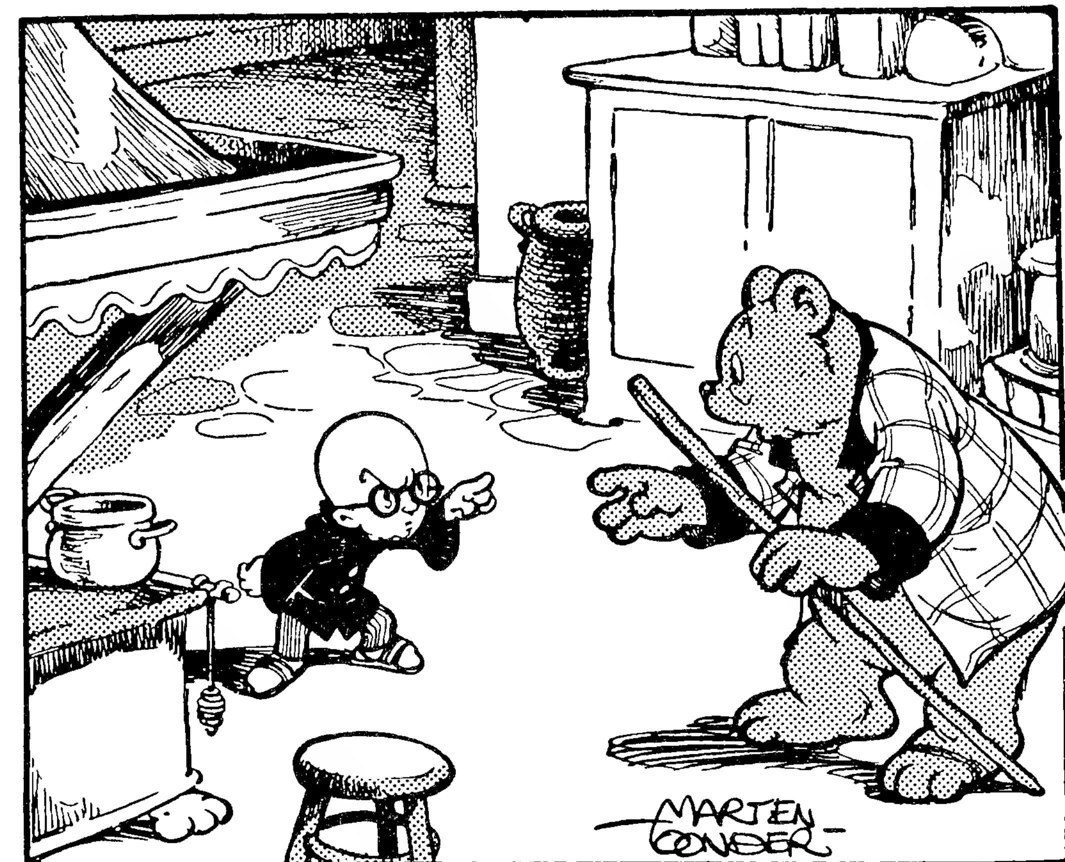

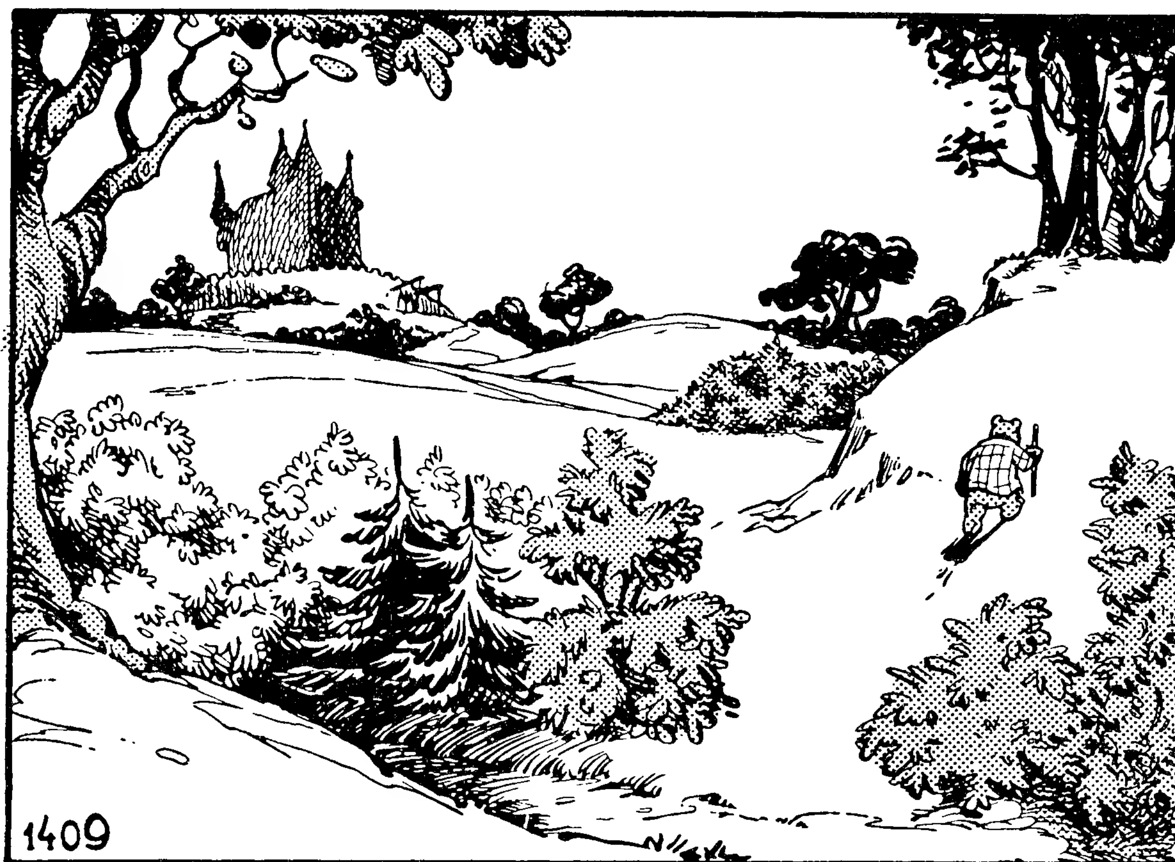
Heer Bommel greep een lange tak van de grond, die hij als staf kon gebruiken en schreed met grote passen naar Bommelstein terug.
'Wat een toestand!' mompelde hij. 'Als een heer staat men ook overal alleen voor. Rovers loeren in alle hoeken, de politie staat machteloos en mijn beste vriend Tom Poes laat me in de steek als het er op aankomt mijn voorvaderlijke bezittingen te verdedigen. En als ik dan een rentmeester benoem om mijn zaken te behartigen, dan worden brave boeren uitgeschud en uit hun huizen gezet. Maar dat is nu afgelopen! Ik zal persoonlijk de leiding in handen nemen en die Knipmenis eens de waarheid vertellen! Oho! Dat gaat zo maar niet! Men kan een Bommel niet ongestraft bij de neus nemen!'
Zo brommend stapte hij het slotplein op en rechtte zich de rug. Vervolgens maakte hij halt, zoog de longen vol lucht en riep met dreigende stem: 'Heer Knipmenis! Heer Knipmenis!!'
Op dat geweld werd de keukendeur een eindje geopend en de trouwe bediende Joost stak het hoofd naar buiten.
'Hebt u geroepen, heer Olivier?' vroeg hij. 'Schort er iets?'
'Waar is die Knipmenis?' baste heer Ollie. 'Ga hem zoeken Joost! Ik moet hem spreken!'
'Hij is hier, met uw welnemen!' zei Joost, in de keuken wijzend.
Heer Bommel stapte naar binnen en stelde zich met een breed gebaar voor zijn rentmeester op. Deze zat voor enkele zakken en kisten met levensmiddelen en telde ijverig. Maar toen hij zijn werkgever daar zo zag staan, staakte hij zijn bezigheden en fronste de wenkbrauwen.
'U stoort me!' zei hij terechtwijzend. 'Ik zie, dat we door de etensvoorraden heen raken en zodoende overwoog ik een distributie! Maar wat is er?'

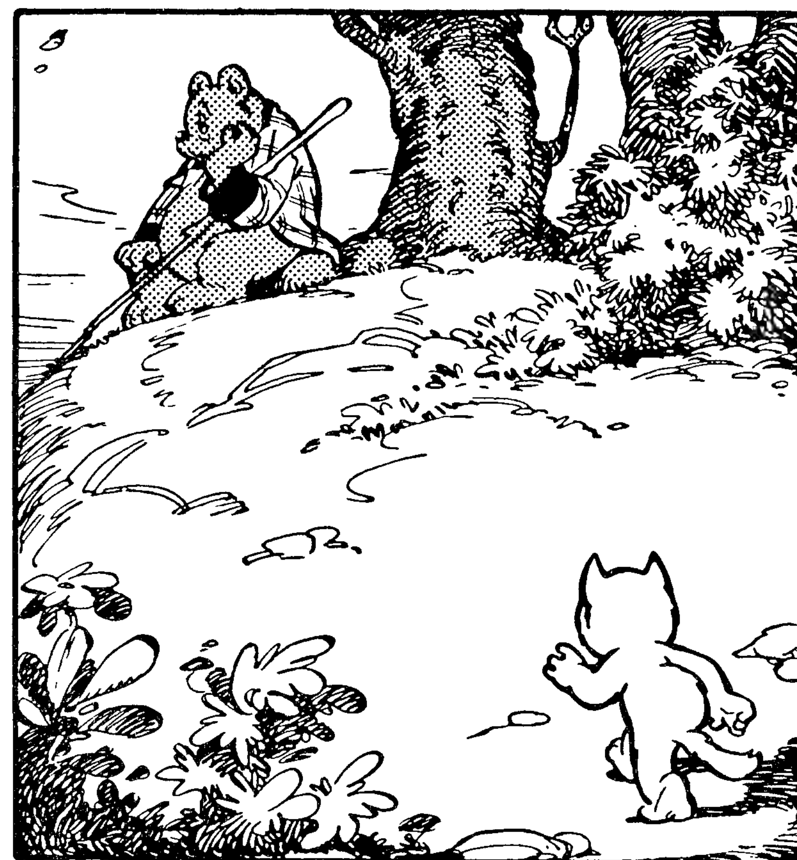

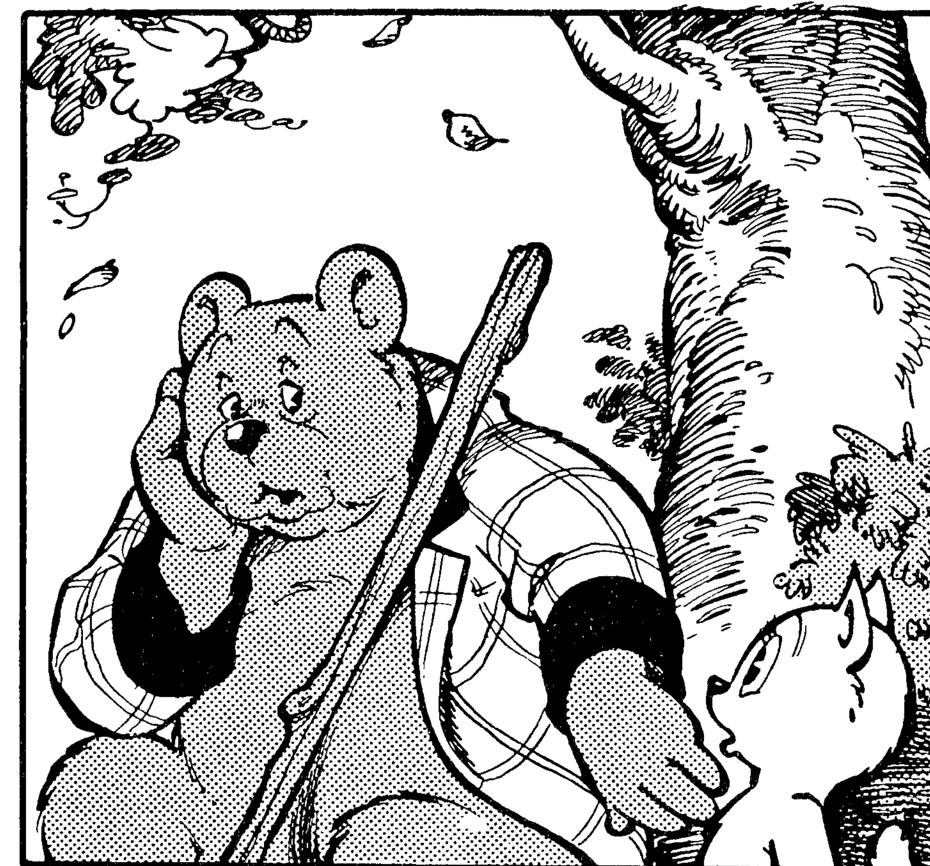

'Een ogenblikje, heer Knipmenis!' sprak heer Bommel vreemd kalm. Hij leunde met grote waardigheid op zijn staf en hief een dreigende vinger op.
'Ik eis opheldering, waarde heer! Ik wens te weten waarom gij u bezig houdt met het uitzuigen van mijn pachters! Vanmorgen trof ik tientallen arme lieden aan, die door deurwaarders uit hun huizen gezet zijn! Is het al niet erg genoeg, dat we bedreigd worden door een roversbende?'
'Ja, ja, dat is erg genoeg!' zei de heer Knipmenis. 'Daarom moet iedereen meehelpen aan de verdediging van zijn bezittingen!'
'Onzin!' riep heer Ollie. 'Lieden die uit hun huizen zijn gezet hebben geen bezittingen! U zoekt uitvluchtjes, waarde heer!'
'Uitvluchtjes?' vroeg de rentmeester koeltjes. 'U begrijpt de toestand niet! Daar zit 'm de kneep!'
'Oho!' riep heer Bommel. 'Nu wordt-ie goed! Wie denkt u wel, dat u bent? Wie heeft u het recht gegeven om brave boeren en ouden-van-dagen uit te schudden? Hè? Geef antwoord! Wie?'
'Uzelf!' zei de heer Knipmenis, uiterst beheerst, 'U bent degene, die mij opdracht heeft gegeven om uw slot tot de laatste steen te verdedigen. U hebt goedgekeurd, dat al uw meubels en schilderijen werden verkocht om een grote muur te kunnen bouwen! U hebt mij alle volmachten gegeven! U bent verantwoordelijk, heer Olivier B. Bommel!'
Terwijl de rentmeester sprak was heer Bommel bleker en bleker geworden en tenslotte deinsde hij terug als een geslagen heer. Hij wankelde en hield zich aan de deurpost vast om niet te vallen.
'Ik... ik zelf!' stamelde hij verslagen. 'Het is allemaal mijn schuld!'

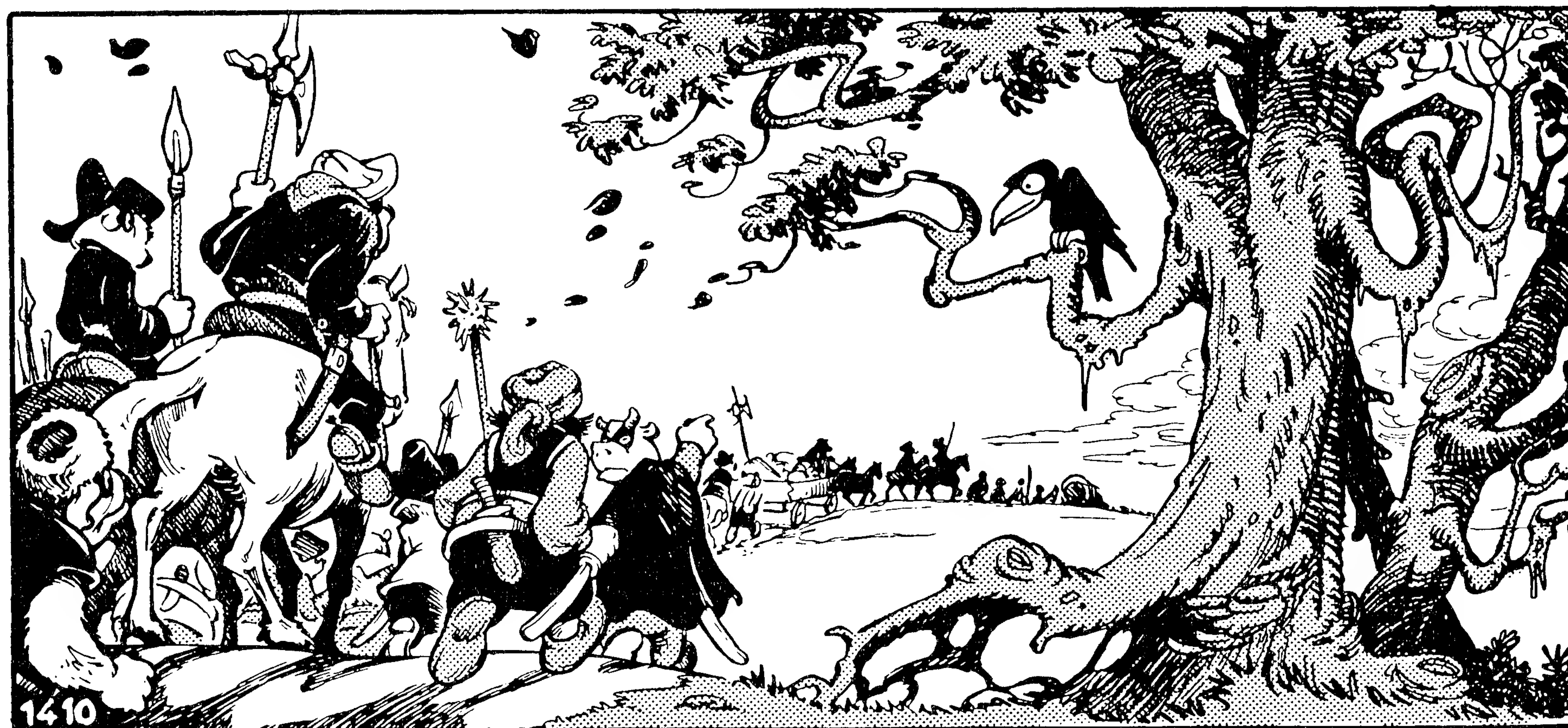

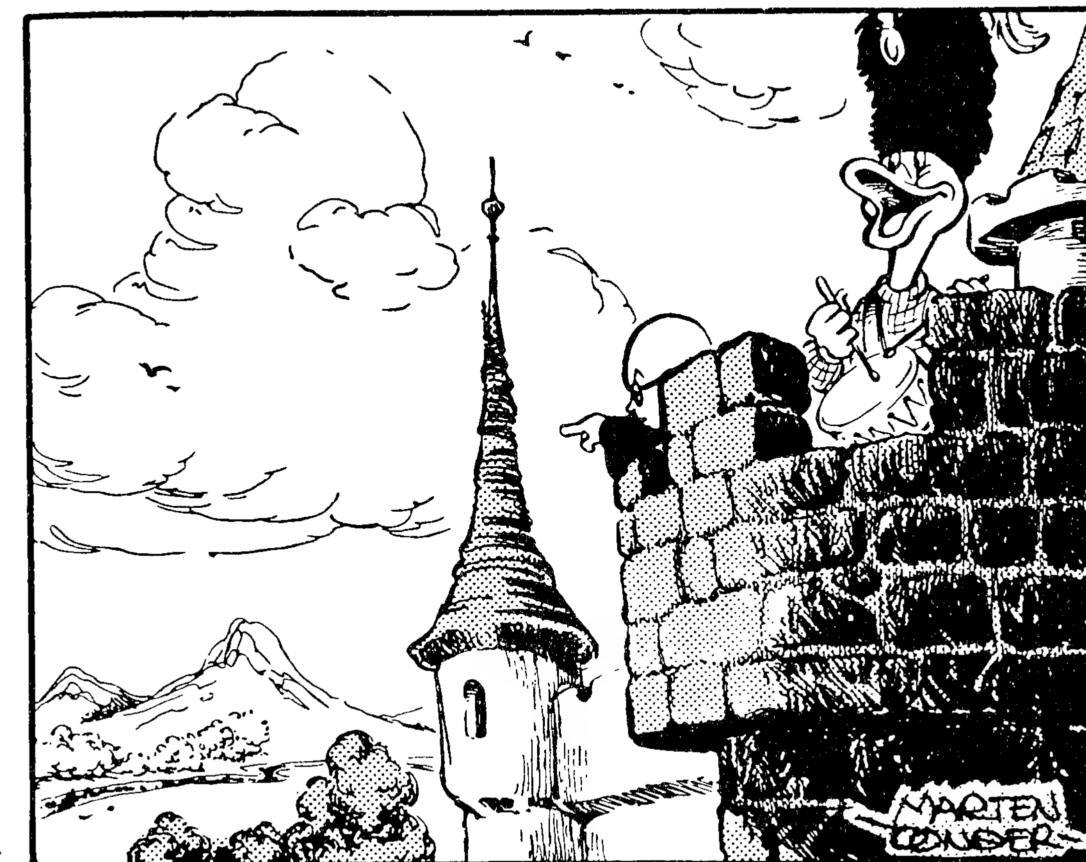

Zonder verder nog een woord te zeggen, keerde heer Bommel zijn verontwaardigde rentmeester de rug toe en verliet zijn slot. Zwaar steunend op zijn stok slofte hij de weg af en beklom een heuvel, terwijl sombere gedachten zijn brein doorkruisten.
'Wat heb ik gedaan?!' mompelde hij voor zich heen. 'Hoe is het zo ver met me gekomen? Mijn slot is leeg – alle fraaie familieportretten, alle beeldhouwwerken en antieke meubelen, alle tapijten en wandkleden – alles is weg! Mijn landerijen zijn verlaten, mijn pachters zijn heen en overal is armoede en verdriet! Ach, wat heb ik gedaan? Wat moet er nu van mijn edel landgoed worden? Als mijn goede vader dit eens gezien had. 'Ollie, jongen,' zei hij altijd, 'bemoei je niet te veel met de dingen om je heen. Je huis is je kasteel en als je zorgt, dat dat in orde is, komt de rest van zelf!' Dat zei hij en daar heb ik me niet aan gehouden. En nu... ach, ik ben een slecht heer!'

En met een droeve zucht zette hij zich op een steen onder een lommerrijke boom en staarde naar het schone landschap – zonder echter iets te zien. Hij merkte zelfs niet, dat Tom Poes achter hem de heuvel beklom.
Tom Poes was moe en bezorgd, want hij had ver en hard gelopen om aan de rovers te ontkomen en wat hij in het kamp van de bandieten gehoord had maakte hem ongerust. Hij was dan ook blij, dat hij zijn vriend ontdekte.
'Heer Ollie!' riep hij, 'de rovers zijn in aantocht! Ze hebben het dit keer werkelijk op Bommelstein voorzien! Er moet iets gedaan worden!' Maar tot zijn verbazing werd heer Bommel er niet heet of koud van. 'Laat me met rust, jonge vriend!' zei hij. 'Met mij is het afgelopen. Ik ben een onwaardige. Laat die rovers maar komen – het is mijn eigen schuld!'

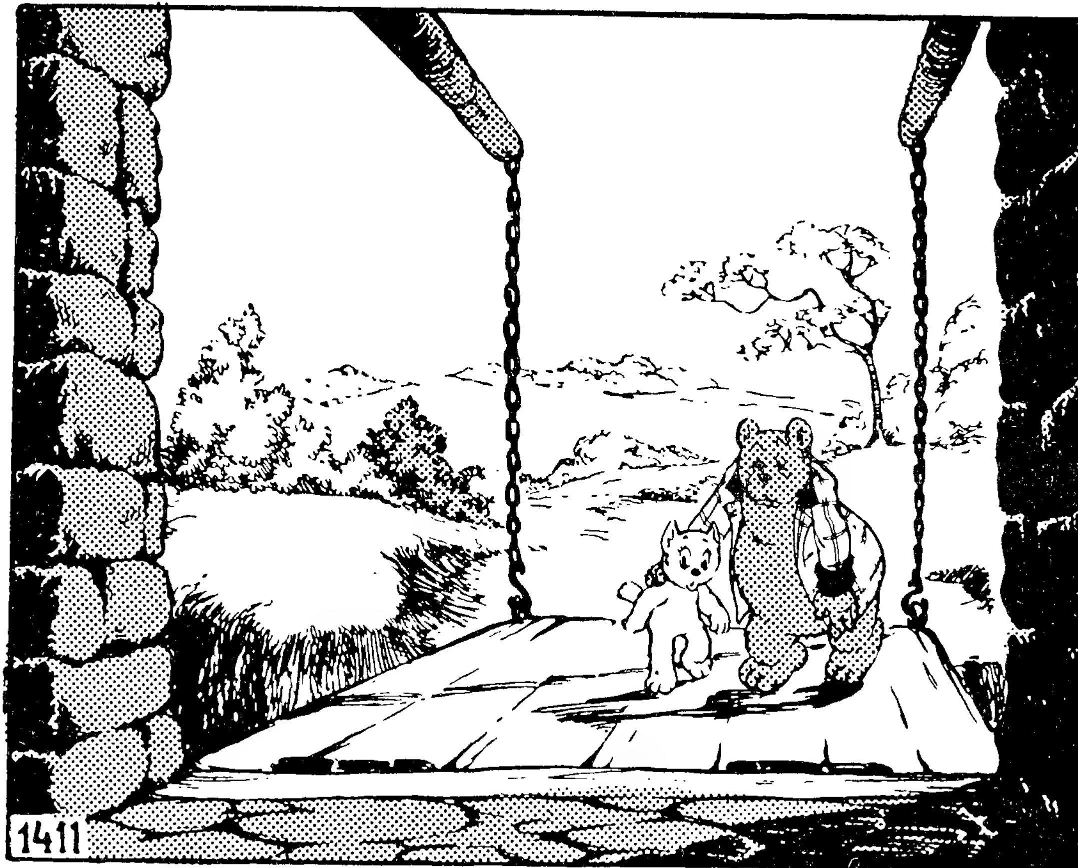

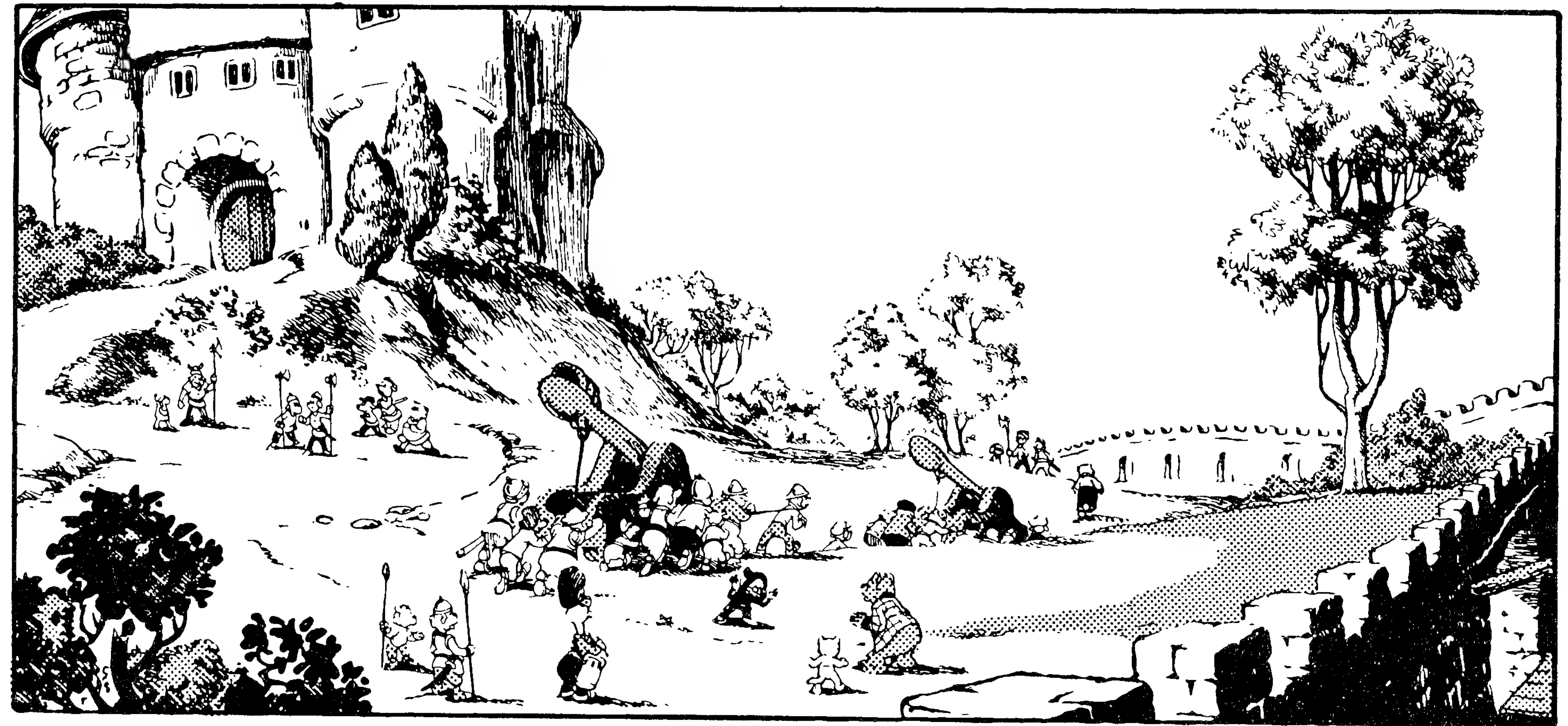

Terwijl heer Bommel droevig op de heuvel zat, doorkruiste een vreemde optocht het landschap, op weg naar Bommelstein.
Het was een lange stoet, die zich uitstrekte van hier tot aan de horizon en die langzaam en dreigend voortbewoog. Een enkele blik op de duistere figuren en de grimmige gelaatstrekken was voldoende om te begrijpen dat dit rovers waren – zwaar gewapend en woeste lieden die nergens voor terug zouden deinzen. Sommigen zaten op paarden, anderen bestuurden piepende wagens en de rest ging gewoon te voet. Ze gingen voort op de maat van een somber roverslied, dat Bruno de Barre, de hoofdman, voor deze gelegenheid had getoondicht. De tonen van het gezang stegen boven het gekraak van het leder en het geknars van de wagenwielen uit en weergalmden tegen de heuvels – het was angstaanjagend om te horen:

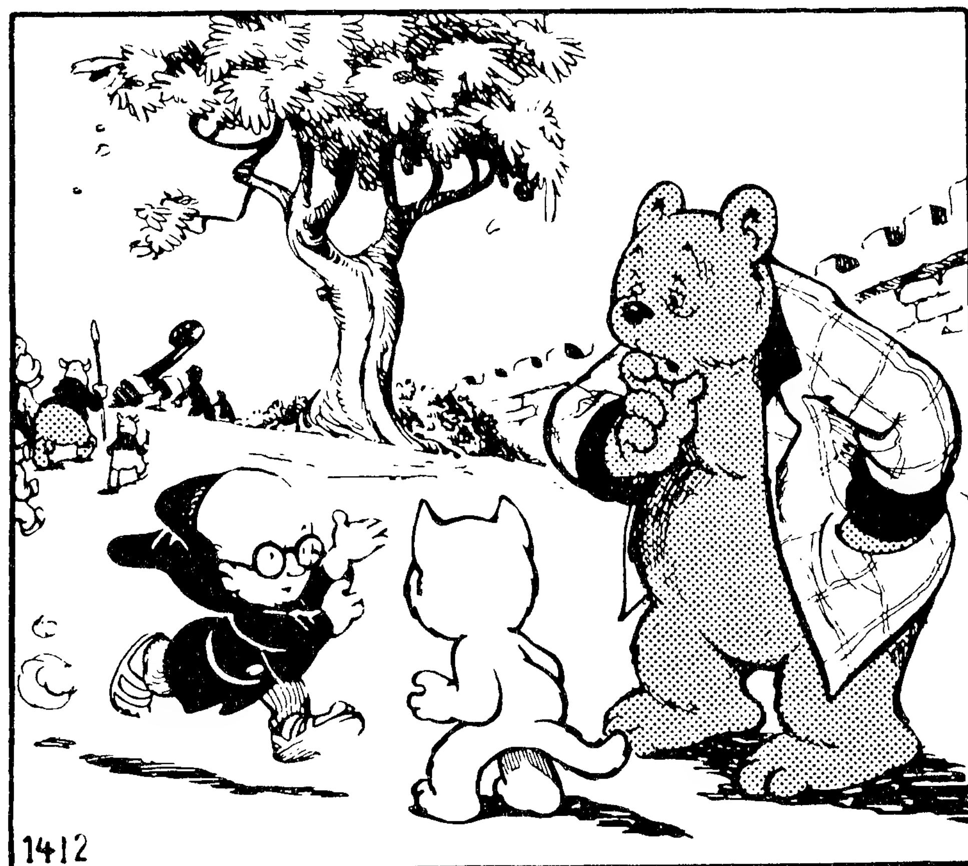
'Op, wrede rovers, onvervaard!
Zingt thans, naar oude roversaard,
Vanonder hoed en snorrebaard:
Twiedewiet!'

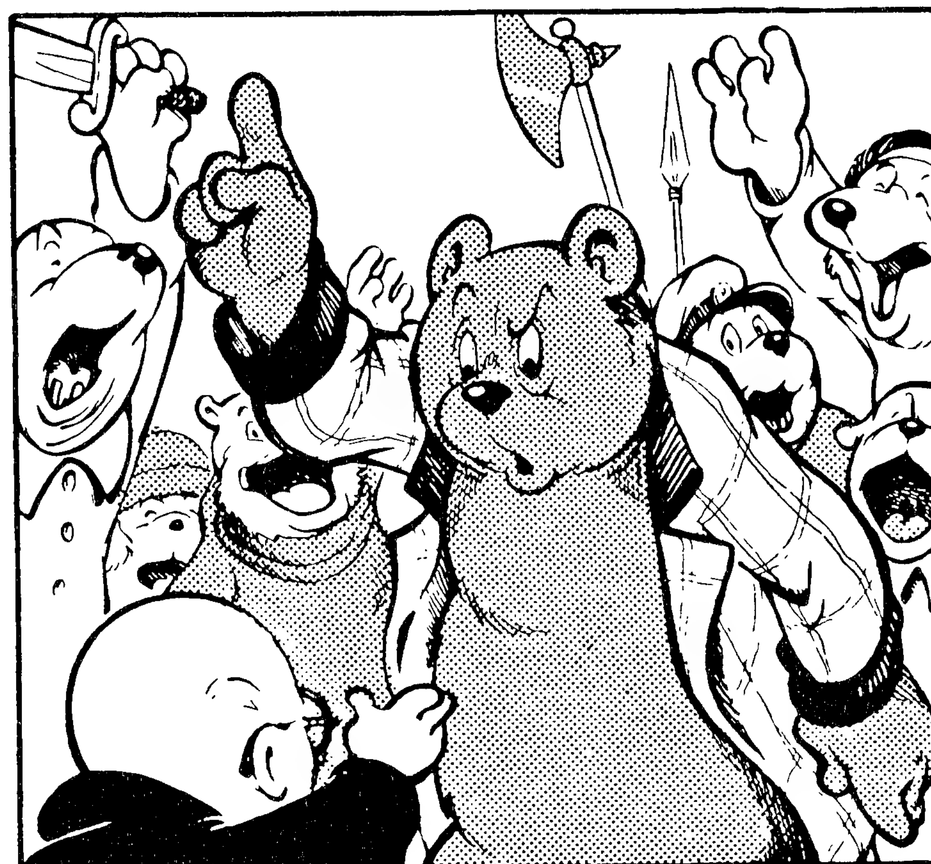
Vooral deze laatste uithaal was genoeg om de meest geharde krijger verblekend te doen vluchten – en op Bommelstein, waar het naderende rumoer de stoere wachters in angstige groepjes deed samenscholen, ontstond een paniekstemming. Alleen de tamboer-majoor Waggel snelde juichend de toren op om de nadering van de bandieten gade te slaan. Daar trof hij de rentmeester, de heer Knipmenis, aan, die met een sidderende wijsvinger in de verte wees. 'Ze komen!' stamelde ie. 'Nu is het: er op of er onder. Zullen mijn maatregelen voldoende blijken? Daar zit 'm de kneep!'
'Hihihi!' riep Wammes. 'Wat énig! Nu mag ik eindelijk je kneep eens zien, hè? Dolletjes hoor!' En hij sloeg met groot gerucht op zijn trommeltje om zijn manschappen te verzamelen...

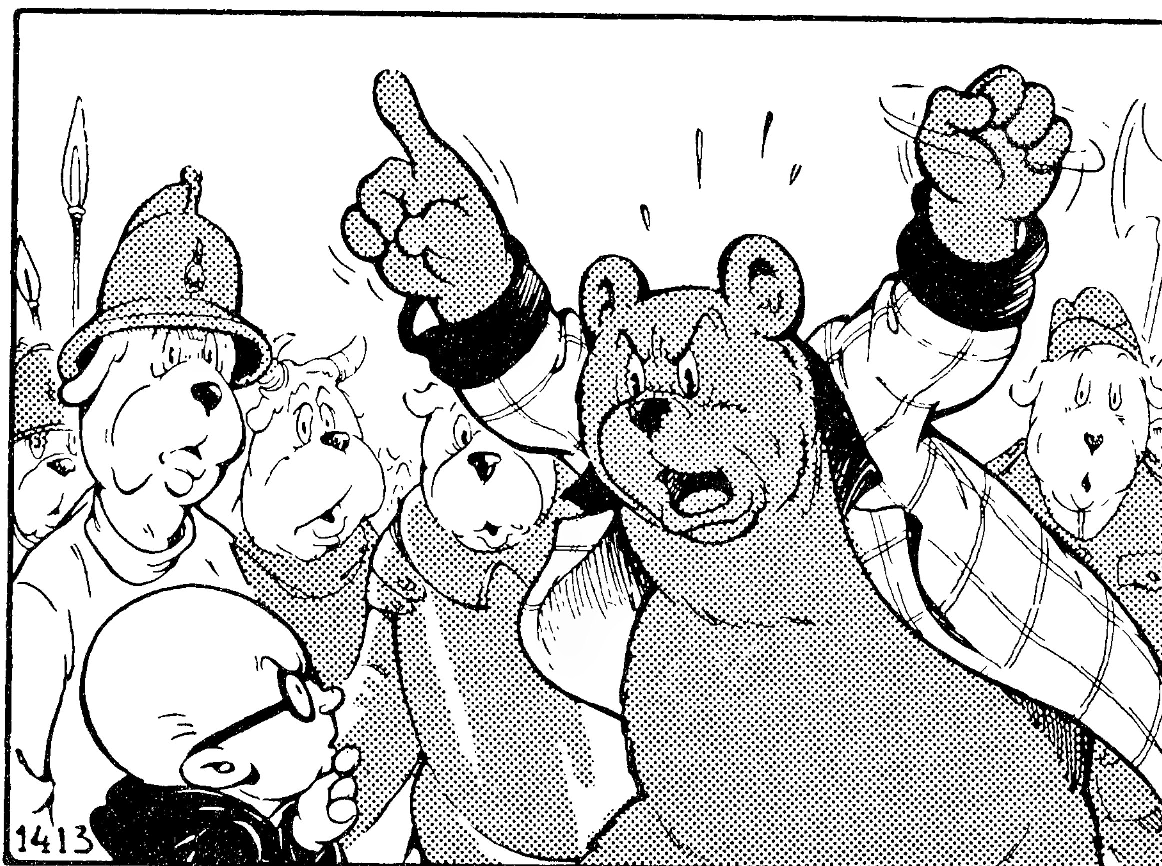
Tom Poes was er in geslaagd om heer Bommel overeind te krijgen en nu voerde hij hem mee naar slot Bommelstein.
'Het geeft niet of u blijft zitten tobben, heer Ollie!' zei hij. 'Een heer en een Bommel is op de plek waar het gevaar het grootst is, dat zal uw vader u toch ook wel geleerd hebben!'
'Ach ja!' mompelde heer Bommel lusteloos. 'Mijn goede vader heeft me zo veel geleerd, jonge vriend! Te veel om op te noemen! Maar het was aan mij verspild – ik heb niet goed mijn best gedaan!'
'Kom, kom!' zei Tom Poes verbaasd, 'wat is er met u aan de hand? Zo ken ik u helemaal niet! Een beetje flink zijn, heer Ollie! De rovers zijn in aantocht en het wordt tijd, dat u maatregelen neemt! De schurken hebben het op uw slot voorzien!'
Heer Bommel zuchtte diep. Met slepende tred ging hij achter Tom Poes aan de ophaalbrug over en keek met lodderige blik naar de grote bedrijvigheid die er op de binnenplaats heerste. Want rentmeester Knipmenis had er geen gras over laten groeien. Toen hij de roversbende zag naderen begreep hij, dat de ure des gevaars was aangebroken en het gevolg daarvan was, dat tamboer-majoor Waggel met slaande trom van het ene groepje wachters naar het andere huppelde. De muren dreunden van het aanrollen der blijden, de zon fonkelde op de hellebaarden en de goedendags en overal was het wetten van zwaarden hoorbaar.
In deze grote bedrijvigheid nu stond heer Bommel wat afwezig rond te kijken totdat hij ontdekt werd door zijn rentmeester. Met een blijde uitroep snelde de nauwgezette man op hem af...

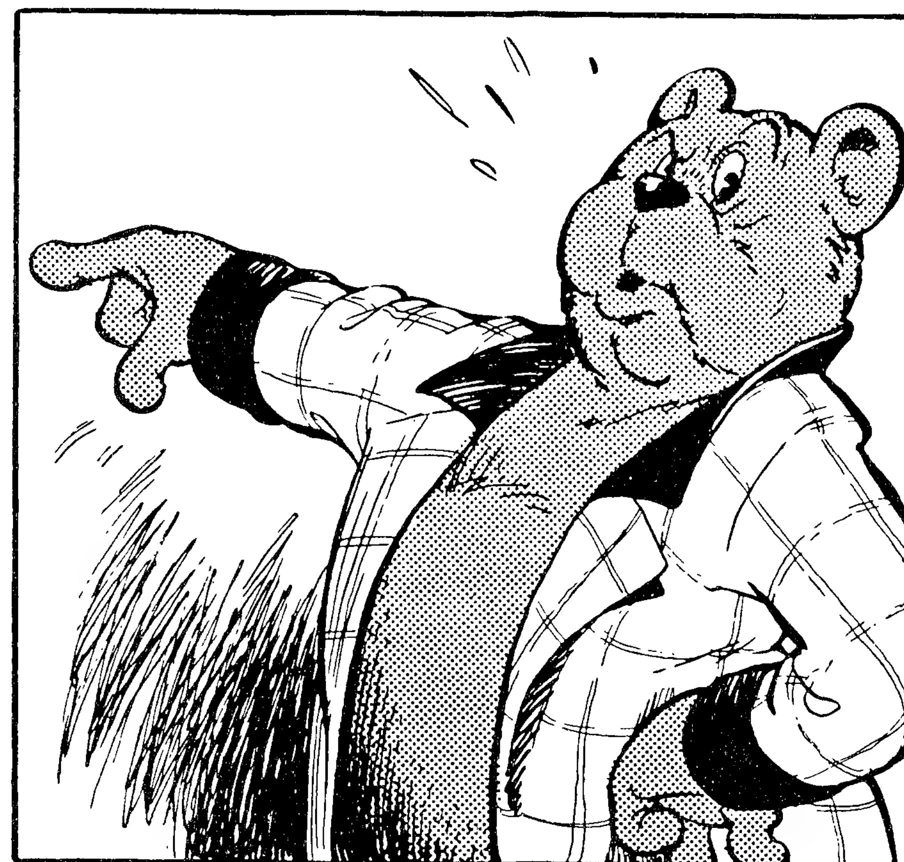
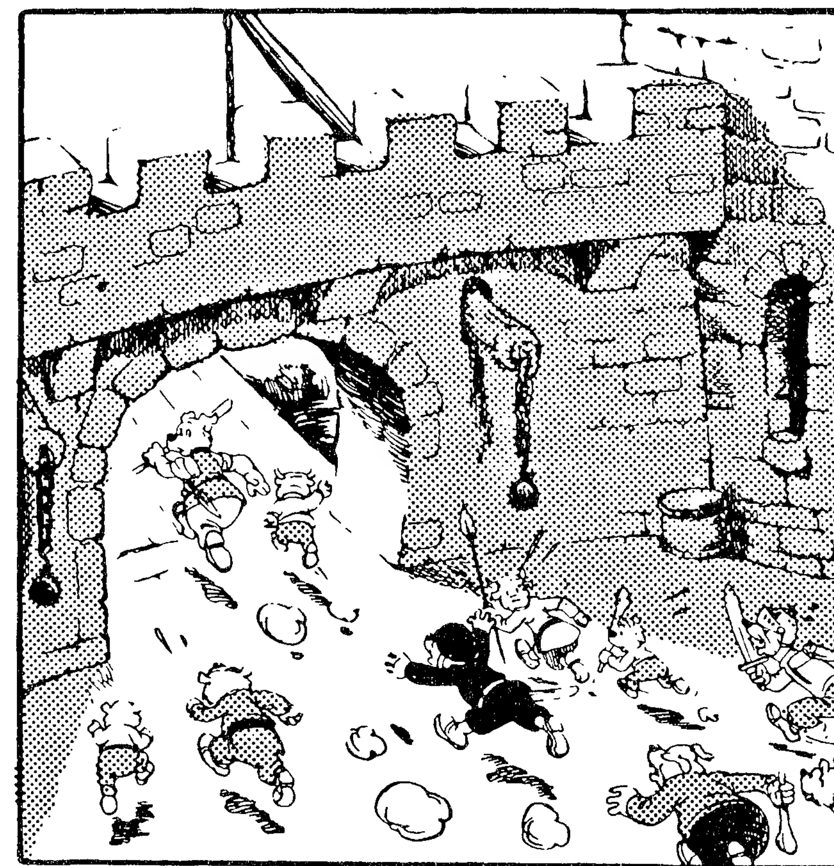

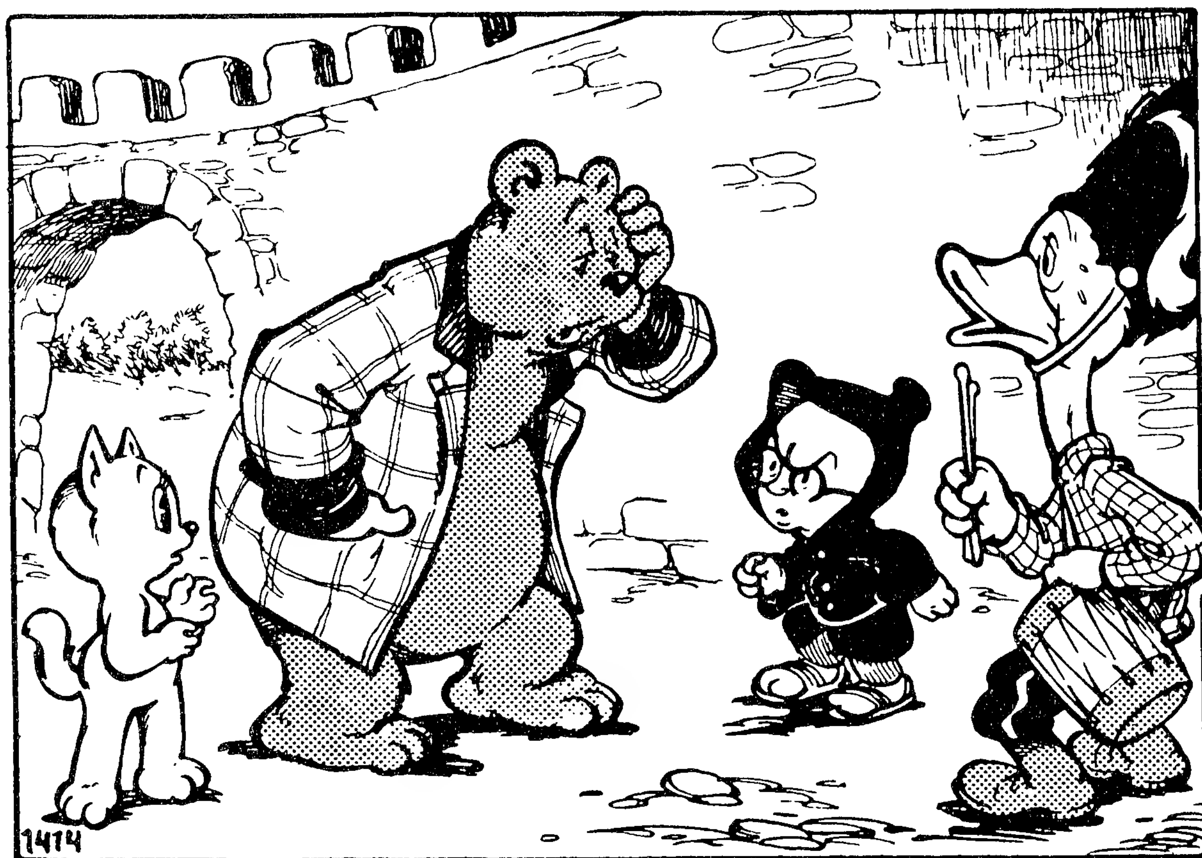

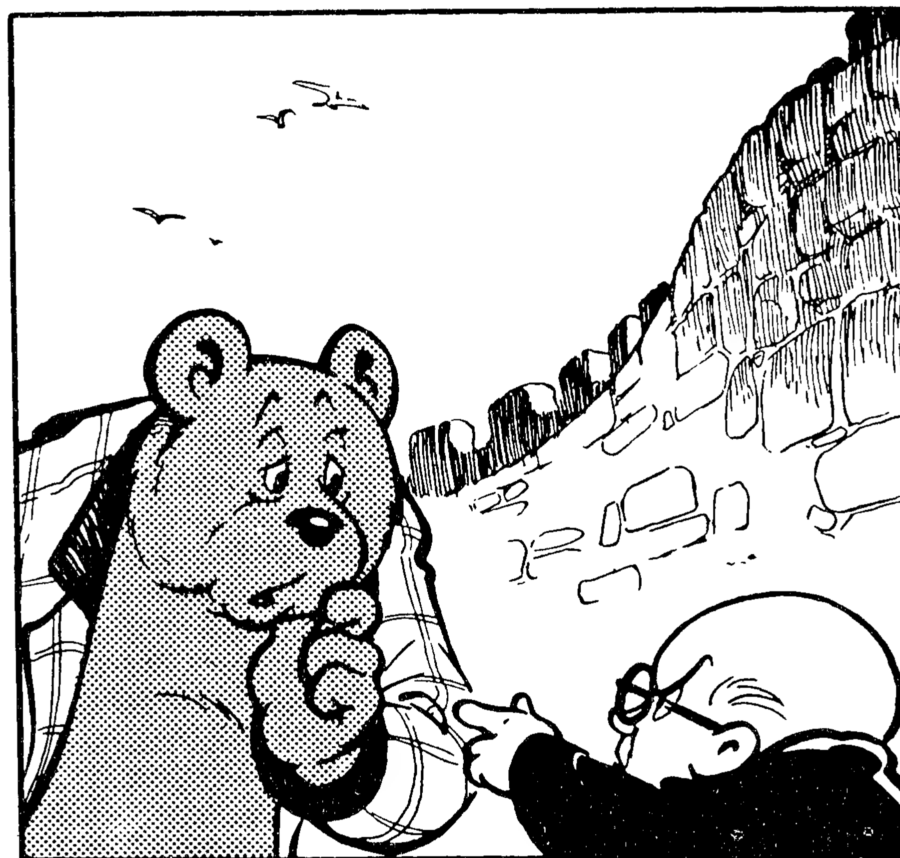
'Daar is de heer van Bommelstein!' riep de rentmeester blij. 'U komt prachtig op tijd, heer Olivier! De rovers naderen en als u goed luistert, kunt u hun gezang bereids horen! Ik nodig u thans uit, namens de dappere lieden die uw bezittingen zullen verdedigen, om persoonlijk de leiding op u te nemen en vóór te gaan in de ure des gevaars!'
De wachters, die op het zien van heer Bommel in een grote kring om het groepje heen waren gaan staan, barstten uit in een luid gejuich en rammelden met hun zijdgeweren.
'Ik ga niet vóór!' zei heer Ollie door het hoera-geroep heen. 'Met mij is het afgelopen! Ik heb geen bezittingen meer! Ik heb mijn pachters in de steek gelaten. Alles wat ik heb zijn een stelletje blijden, een muur en een massa prikwapens!'
De heer Knipmenis verstond door het gejuich en lawaai niet precies wat hij zei, maar de slimme man had in de gaten, dat er iets mis was.
'Kom, kom!' riep hij op opgewekte toon, 'geen angst, waarde heer! Alles is gereed! Kosten noch moeite zijn gespaard! We staan paraat! Ferm en onversaagd blikken wij het gevaar in het gelaat. Wij wachten slechts op bevel om in actie te komen! Komaan, toon dat uw offers niet tevergeefs zijn geweest!'
'Maar dat zijn ze wel!' riep heer Bommel bitter. 'Alles is vergeefs! Het is allemaal voor niets!'
Er ontstond een drukkende stilte. Geharde krijgers verbleekten en lieten hun wapens zakken terwijl de heer Knipmenis mompelde: 'Aha! Hij is een verrader! Dáár zit 'm de kneep!'
Op dat moment klonk plotseling het gezang van de rovers, nu vlak bij – en Tom Poes, die begreep, dat er iets gebeuren moest, begon naar het slot te rennen om de politie te bellen...

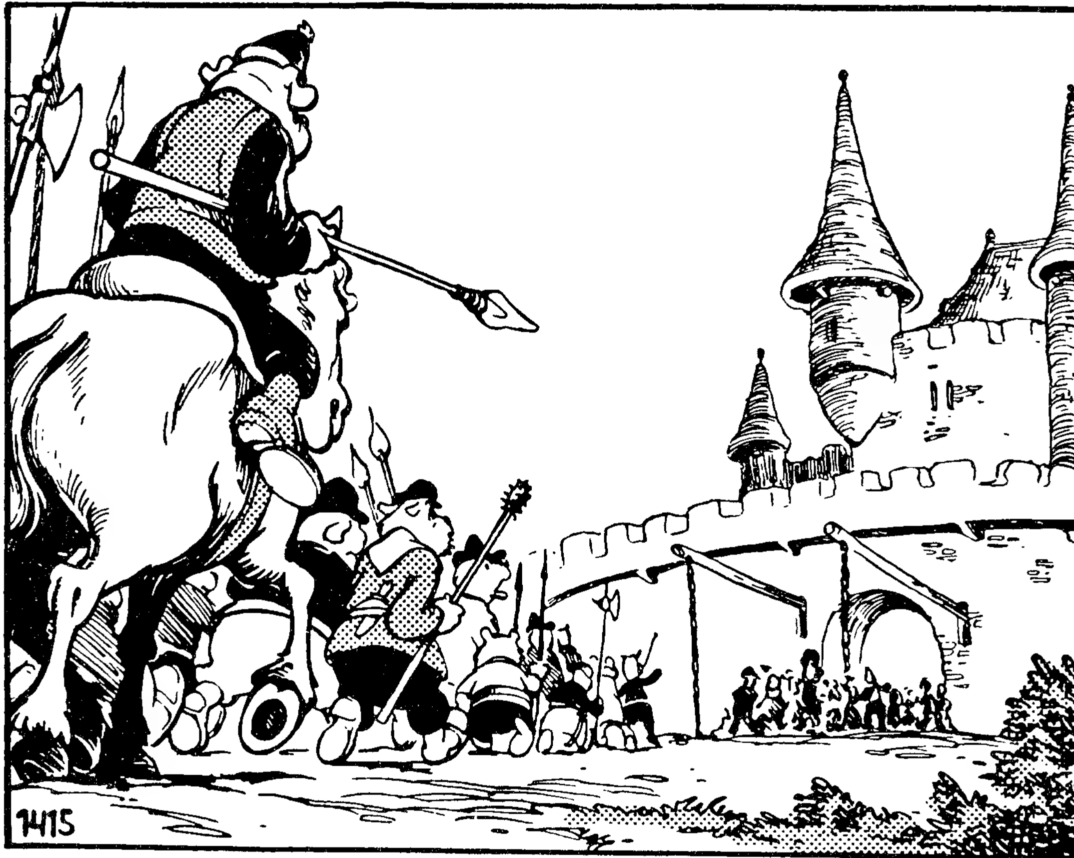

'Ik heb er genoeg van!' riep heer Bommel uit. 'Mijn geduld is afgelopen!'
'Wat bedoelt u?' vroeg de heer Knipmenis vreemd kalm. 'Dat is toch duidelijk genoeg!?' schreeuwde heer Ollie overspannen. 'Ik heb genoeg van al die wachters met al die steek- en prikdingen die hier alle dagen om me heen dringen. Ik heb genoeg van die muur en die luiken, die mij mijn uitzicht ontnemen. Ik wil niet alle dagen hutspot eten omdat er geen andere dingen meer te krijgen zijn! Ik wil rustig, prettig leven, met mooie schilderijen om me heen en met een stoel om op te zitten!'
'Verschrikkelijke taal!' stamelde Knipmenis geschokt. 'De rovers kunnen ieder ogenblik hier zijn en dan zullen ze dit fraaie slot plunderen en beroven! Dáár zit 'm de kneep!' 'Ach wat, kneep!' bulderde heer Ollie woedend. Dit slot kunnen ze niet meer beroven, want dat heb jij al gedaan! De boeren hebben geen huizen en ik heb geen meubels meer, dus ik zou niet weten, wat die rovers hier zouden moeten doen!'
'Maar dat is verraad!' fluisterde de rentmeester.
'Verraad!' riepen nu ook de wachters en met rollende ogen grepen ze naar hun wapentuig. 'Grijpt de verrader!'
Toen werd het heer Ollie te machtig. Hij vergat zijn smart en rechtte zich de rug. Met een dreigende wijsvinger wees hij naar de uitgang en riep in grote toorn: 'Er uit! De deur uit, voor ik mezelf vergeet! Nog nooit is een Bommel in zijn eigen huis uitgescholden door gemene lansknechten. Er uit! Hier wordt niet gevochten en hier wordt geen verrader gegrepen! Verdwijn!'
De wachters geraakten in grote verwarring. Ze riepen en liepen door elkaar en toen keerden ze zich om en begonnen naar buiten te hollen...

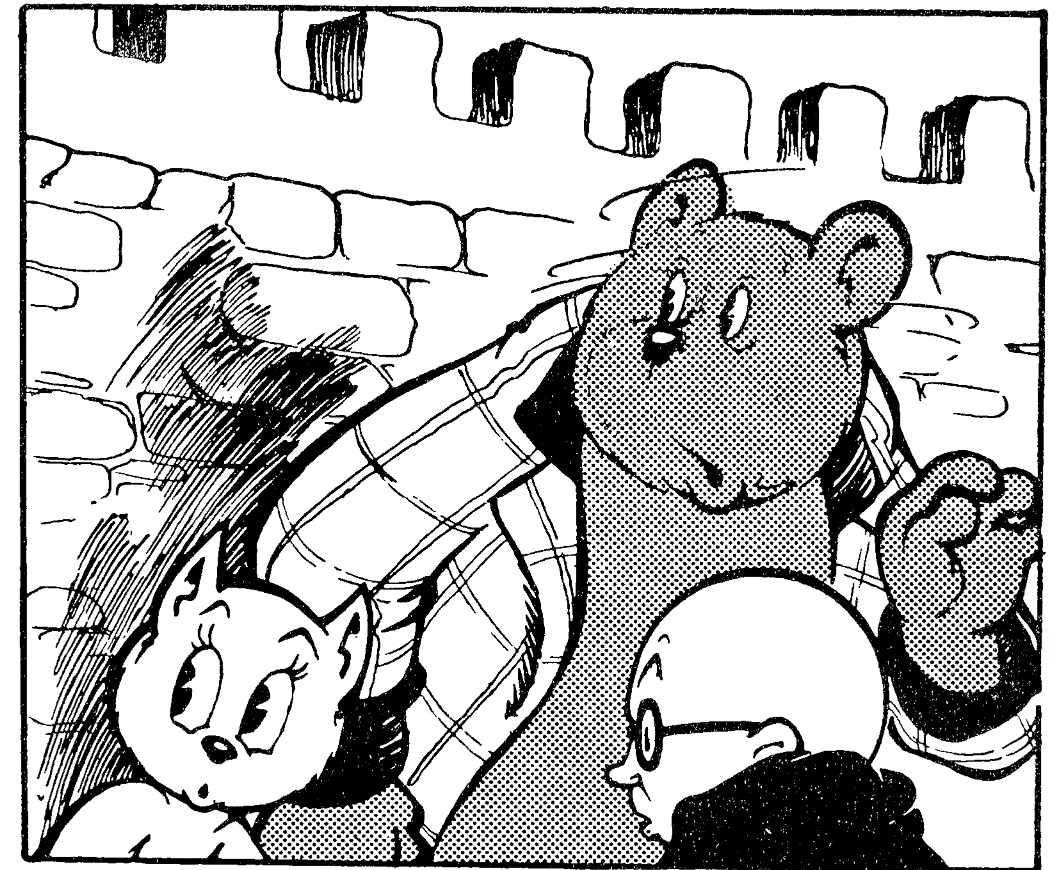

Na zijn woedeaanval, waarbij hij alle wachters had weggejaagd, bleek heer Bommel aan het einde van zijn krachten te zijn. Met een moe gebaar veegde hij het voorhoofd af en keek verwezen om zich heen.
'Het is mooi!' sprak de heer Knipmenis bitter, op de wegtrekkende strijders wijzend. 'Het is prachtig, dat moet ik zeggen!'
'Het is niet mooi!' riep tamboer-majoor Waggel, die was achtergebleven. 'Hoe kan je nu zeggen, dat het prachtig is? Er is niets geen pret meer aan! Iedereen loopt weg en niemand doet meer mee! Wat voor lol is er nu nog te maken?' En de geharde krijgsman barstte in tranen uit.
'Het is hard!' hernam de rentmeester hoofdschuddend. 'Daar heb ik me de haren uit het hoofd gewerkt, daar heb ik me suf geploeterd, daar heb ik geld gemaakt uit nutteloze zaken als versieringen en meubelwerk en waarvoor? Voor een verrader!'
'Oh nee!' zei heer Ollie op doffe toon, 'ik ben veel méér dan een verrader! Ik ben een slecht Heer! Ik heb niet goed voor m'n landerijen gezorgd! Ach, ik ben blij dat mijn goede vader dit niet heeft moeten meemaken!'
In de nu invallende stilte was duidelijk het gezang van de naderende rovers hoorbaar. En geen wonder! De woeste bandieten hadden nu Slot Bommelstein bereikt en Bruno de Barre, de hoofdman, die aan de kop reed, hield zijn rijdier in en verhief zich in zijn stijgbeugels. Met een trotse uitdrukking op zijn wreed gelaat keek hij naar zijn bende, waarvan de laatste resten nu pas over de horizon verschenen.
'We zijn er!' sprak hij met rauwe stem en deze historische woorden gingen fluisterend de rijen langs. Doch op het moment, dat de vooraanstaande rover de ophaalbrug wilde betreden, werd hij tegengehouden door de weggejaagde wachters van Bommelstein...

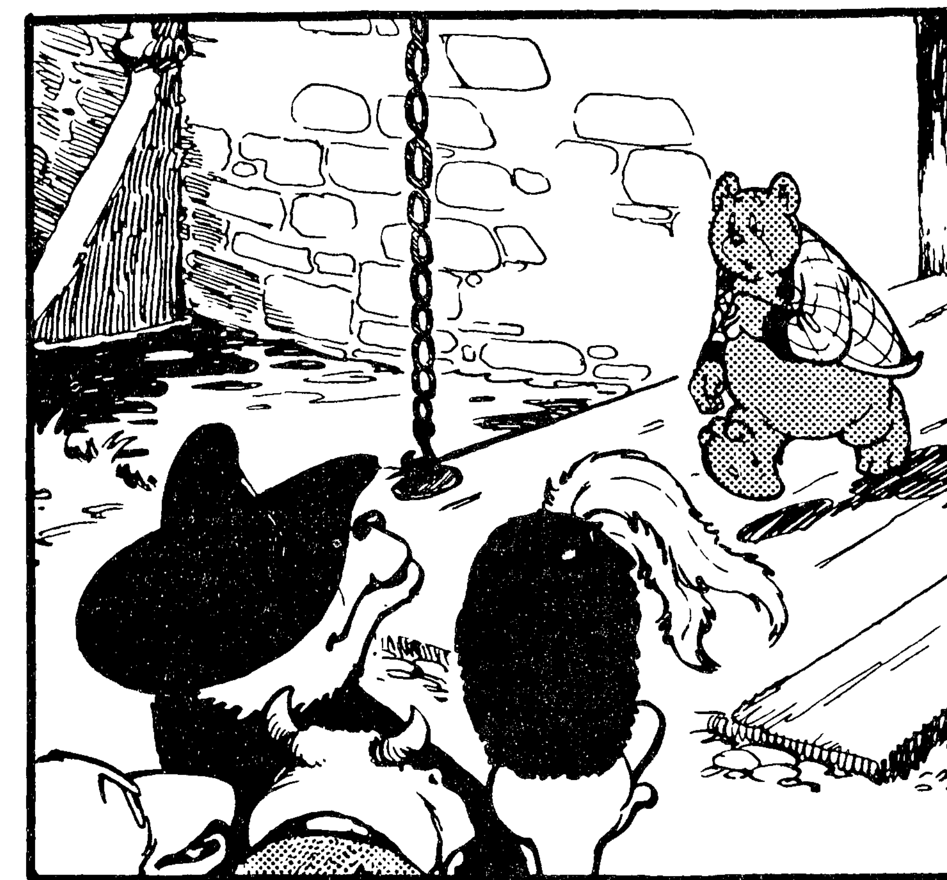

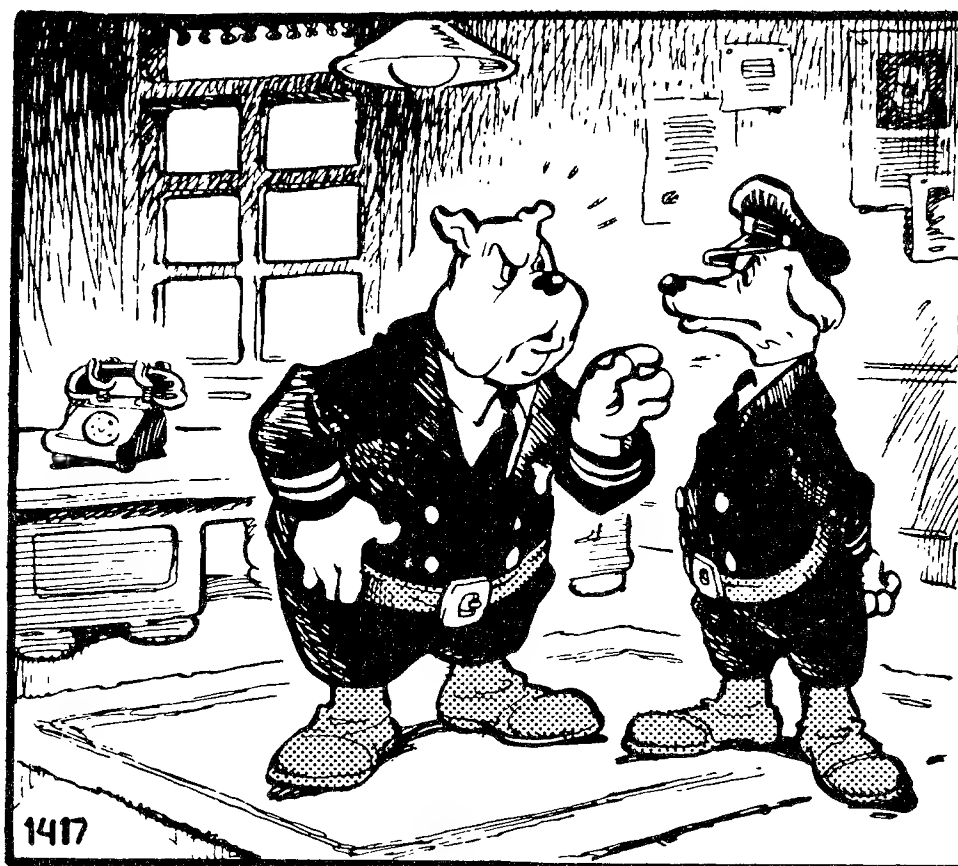

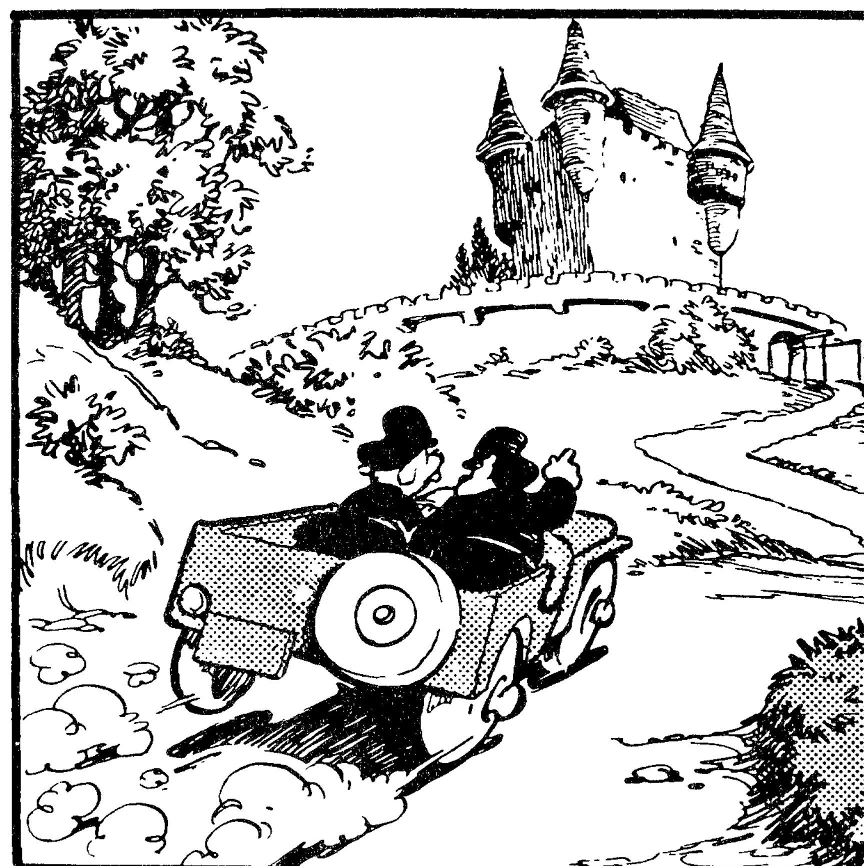
De roversbende had nu dus slot Bommelstein bereikt en maakte zich tandenknersend gereed om de onneembare vesting met groot geweld aan te vallen. Maar de hoofdman, Bruno de Barre, zag met zijn geoefend arendsoog onmiddellijk, dat de ophaalbrug niet was opgehaald en bovendien ontwaarde hij een grote groep ordeloze wachters, die naar buiten kwamen zwermen.
'Hier is iets aan het handje!' riep hij met een schurkachtige lach. 'Het veroveren van deze vesting wordt kinderspel, want de troepen vluchten al vóór het werk begonnen is.'
Wammes Waggel, de tamboer-majoor van de Bommelsteinse wachters, hoorde deze woorden. Hij stond nog steeds op het slotplein te wachten hoe de woordenwisseling tussen heer Ollie en zijn rentmeester zou verlopen, maar het was duidelijk, dat hij zich ernstig verveelde.
Hij draaide wat met zijn trommeltje en frutselde wat met z'n trommelstokken en toen draaide hij zich plotseling om en liep met hoge passen achter zijn troepen aan de poort uit naar de rovers toe.
Tom Poes zag hem gaan en haalde de schouders op. Hij wilde iets zeggen over die krachten, die door rentmeester Knipmenis waren aangesteld, maar net toen hij zijn mond opendeed, barstte er buiten de poort een woest geroep los. Het scheen, dat de rovers in actie kwamen, want een spreekkoor, dat uit ontelbare, geoefende stemmen bestond, begon luidkeels en op hoge toon de uitlevering van de tiran-uitzuiger Bommel te eisen. Heer Ollie verbleekte.
'Be-bedoelen z-ze mij?' vroeg hij stamelend.
'Waarschijnlijk wel, waarde heer!' zei de rentmeester. 'Mijn naam is tenminste geen Bommel!'

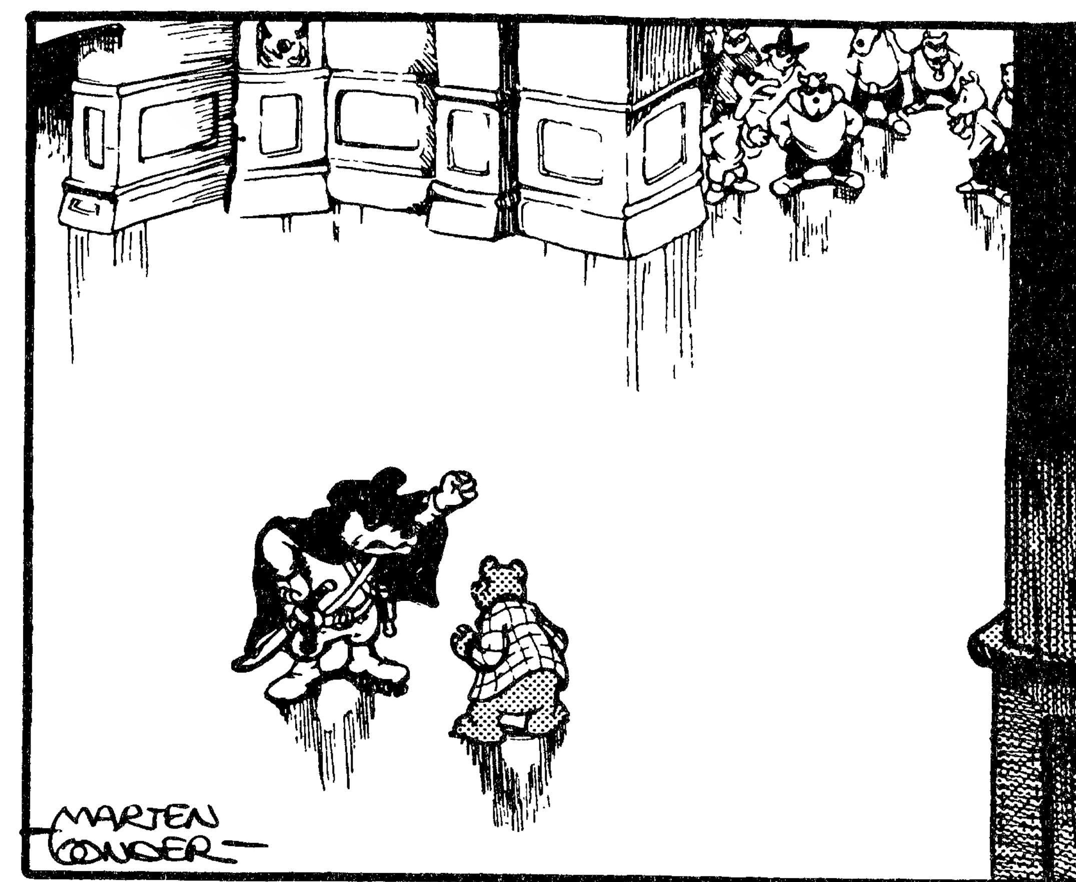

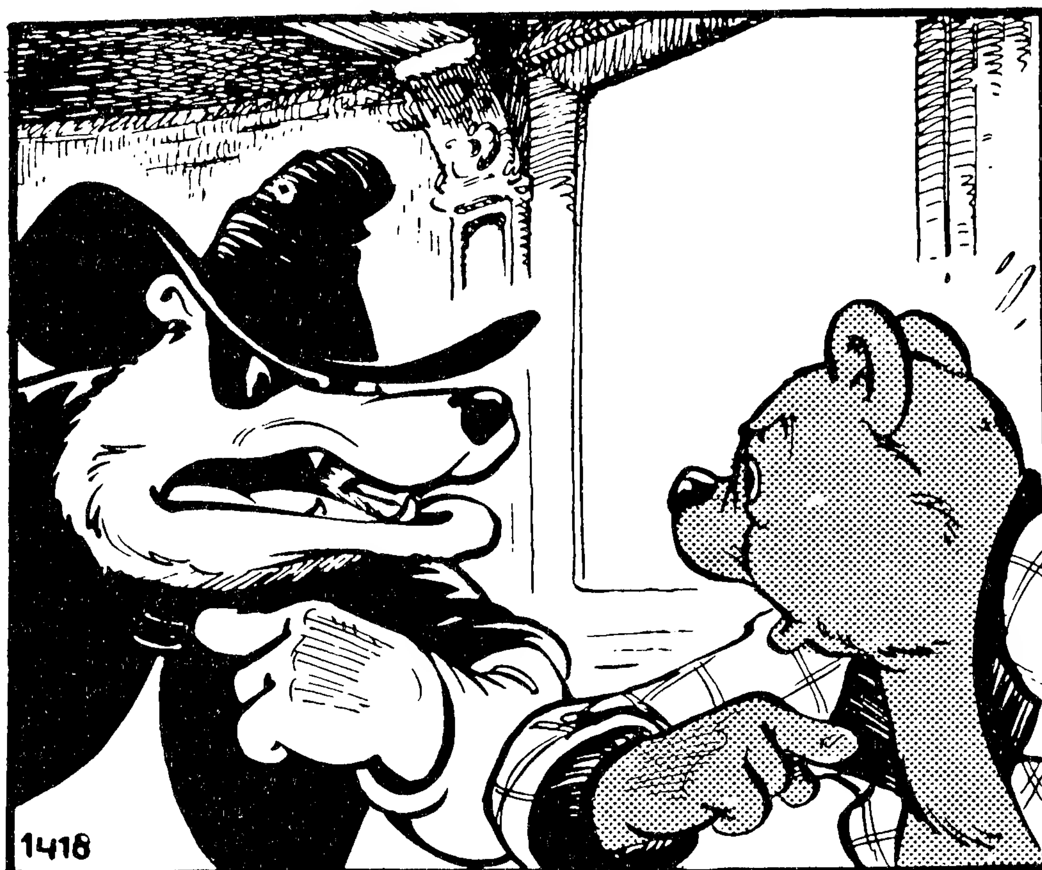
Terwijl het geoefende roverskoor luidkeels om uitlevering van de uitzuiger Bommel riep, wandelde Wammes Waggel over de ophaalbrug heen naar de hoofdman toe.
'Wel, wie hebben we daar?!' riep die verrast. 'Jij hoort toch zeker bij de wachters, die dit kasteel moeten bewaken?'
'Ja, ja zeker!' zei Wammes trots. 'Ik ben de tamboer-majoor, dat kan je aan mijn trommeltje zien! Als ik daar op sla, gaan alle wachters in de maat achter mij aan lopen en dan gaan we met de rovers vechten! Koddig, hè?'
'Reuze!' riep Bruno de Barre. 'Waar wacht je dan op, ventje? Hier staan de rovers en daar staan je wachters. Sla dan op dat trommeltje, dan kunnen we een goed ouderwets gevecht hebben! Leven en beweging, daar houd ik van! Dat is roversaard!'
'Enig!' riep Wammes. 'Dan worden we allemaal rovers!'
'Maar moet je dat kasteel dan niet verdedigen?' drong de hoofdman aan. 'Je kunt toch niet zomaar naar de tegenpartij overlopen?'
'Och,' zei Wammes nadenkend, 'het doet er niet zoveel toe bij welke partij je je aansluit als tamboer-majoor zijnde, als je tenminste maar tamboer-majoor kunt blijven!'
'Haha! Die is goed!' bulderde de hoofdman, 'vooruit dan maar, je mag met ons meedoen!'
'Hoera!' riep Wammes en begon luid op zijn instrument te slaan, 'we mogen meedoen, luidjes! Vooruit! Roepen!'
Nu mengden ook de rauwe stemmen van de wachters zich in het spreekkoor, dat de uitlevering van heer Bommel eiste en heer Ollie, die het hoorde, nam met een diepe zucht afscheid van Tom Poes.
'Ik ben een slecht heer geweest, jonge vriend!' zei hij. 'Ik ben een uitzuiger. Ik geloof niet, dat die schreeuwers heren zijn, maar ze hebben gelijk! Vaarwel!'
En daarop draaide hij zich om en liep met wankele schreden de ophaalbrug over, de rovers tegemoet...

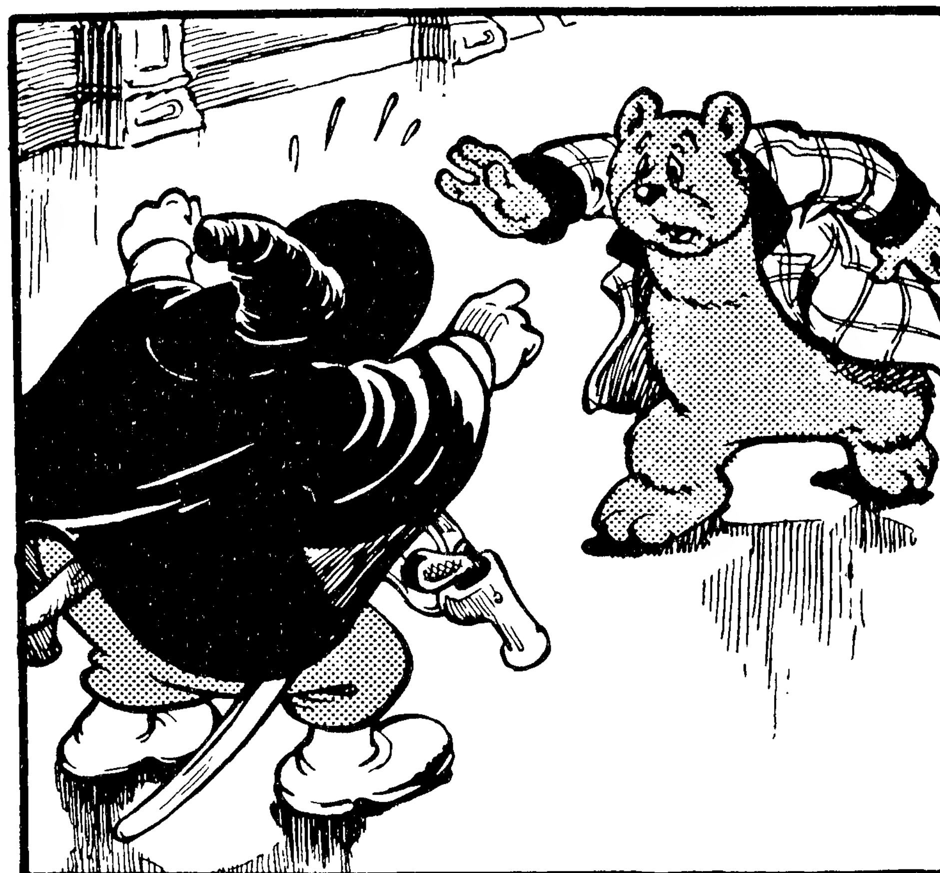
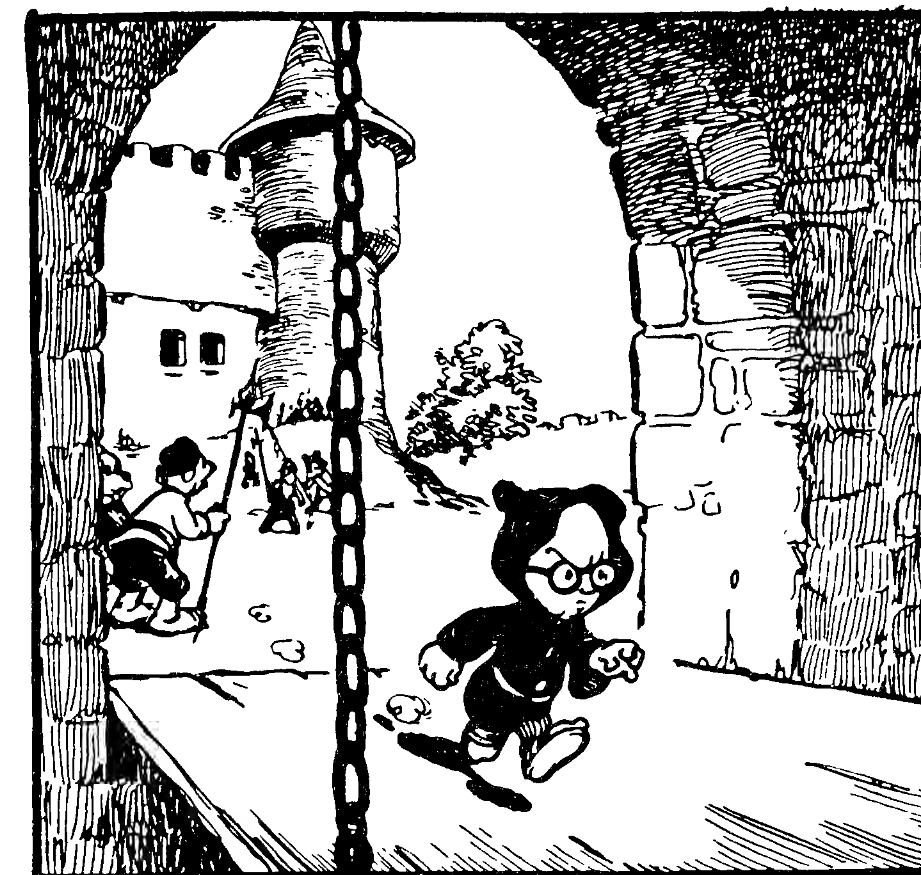

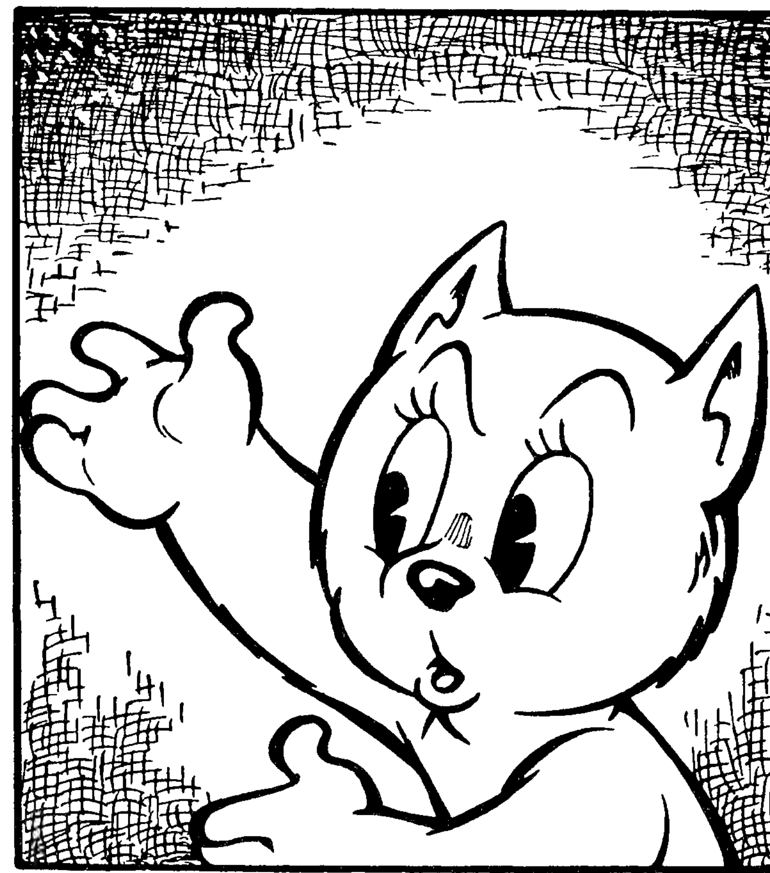
In het politiebureau van de goede stad Rommeldam heerste een gedrukte sfeer. De commissaris Bulle Bas liep er rond met een frons tussen de wenkbrauwen en waar hij verscheen, verbleekten zijn ondergeschikten en bogen zich over hun lessenaars of snelden de straat op om een verbaaltje te gaan maken. Tenslotte scheen de hooggeplaatste politiebeambte een besluit te hebben gevat. Hij ontbood de brigadier Snuf. 'Het is zover!' sprak hij zorgelijk. 'Ik ben zojuist opgebeld door Tom Poes. Hm! De roversbende heeft het slot Bommelstein bereikt en het ziet er naar uit, dat de schurken het perceel zullen bezetten! Hm! Men heeft politiehulp gevraagd. Wat te doen, Snuf?'
'Een lelijk geval, commissaris!' zei de brigadier nadenkend. 'We kunnen die bende niet inrekenen als of het een zakkenroller betrof. Dit is het grote werk en daar zijn we niet op ingericht! Wanneer we een overvalwagen sturen wordt het vechten!'
'Hm! Daar houd ik niet van!' hernam de commissaris. 'We moeten een minnelijke schikking zien te treffen! Tact en beleid, Snuf! We moeten maar eens gaan praten en die rovers op het ongepaste van hun handelingen wijzen! Breng de jeep voor, brigadier!'
'Tot uw orders!' riep de politie-ambtenaar. Hij snelde voortvarend het vertrek uit en even later snorde het betreffende voertuig met grote snelheid in de richting van Bommelstein.
Nu, daar was de toestand er niet prettiger op geworden. Heer Ollie had zich aan de bandieten overgegeven en de hoofdman, Bruno de Barre had zijn intrek genomen in de grote zaal en was nu doende om zijn gevangene een verhoor af te nemen.
'Een kale boel!' riep de rover, om zich heen wijzend. 'Jij bent toch die Bommel die hier de boel heeft uitgezogen en die zijn pachters uit hun huizen heeft laten zetten?'

De roverhoofdman stelde zich wijdbeens voor heer Ollie op en wees met een zware wijsvinger naar hem.
‘Dus jij bent die vent, die alles heeft laten verkopen en die zijn boeren heeft uitgezogen om een muur te kunnen bouwen! Ha! En wat heeft het je geholpen? Niets! Het recht van de Rover heeft je getroffen. Wij, woeste bandieten staan voor niets! Je bent gevallen voor ons geweld!’
‘O, nee!’ zei heer Ollie lusteloos. ‘U kon er niets aan doen. Ik heb u met die muur tot het uiterste gesard, als u begrijpt, wat ik bedoel. U treft geen schuld!’
‘Oho!’ riep de hoofdman ontstemd. ‘Houd je mond, opschepper! Ik ben een woeste rover en vreselijk slecht! Ik heb het hardste gesard! Niemand kan sarren als een woeste rover!’
‘Dat moet u niet zeggen!’ zei heer Ollie met een brok in de keel. ‘U kon er niets aan doen! Als ik mijn bezittingen niet had willen verdedigen en geen muur had gebouwd en blijden en goedendags had gekocht zou u gelijk hebben, maar nu treft mij alle schuld! U bent een heel goed iemand, vol mooie idealen!’
‘Zwijg!’ bulderde de hoofdman in grote toorn. ‘Ik ben niet goed! Als rover zijnde ben ik slecht! Net zo slecht als jij, versta je? Jij bent maar een onschuldige sukkel, die nergens erg in had!’
Nu ontstond er een hevige ruzie in de lege, grote zaal van slot Bommelstein. De wanden weergalmden van de boze stemmen en de rovers, die hun hoofdman vanuit het belendende vertrek toejuichten, begonnen in verwarring te raken omdat het hun niet langer duidelijk was, wie nu eigenlijk de grootste slechtaard was. Er was echter één figuur, die begreep dat dit alles geen zin meer had. Het was de rentmeester, Lieven Knipmenis, die zich hoofdschuddend uit het gewoel losmaakte en over de ophaalbrug het slot verliet. ‘Wat een onzin!’ mompelde hij bezorgd. ‘Goed of slecht speelt immers geen rol!’

De toestand werd met de minuut verwarder. Heer Ollie riep, dat hij de schuld van alles was omdat hij de rovers door het bouwen van een muur gesard had en de hoofdman riep, dat hij een slechte rover was, die het bouwen van een muur had uitgelokt. De strijd liep zó hoog, dat ze elkaar met vuisten te lijf wilden gaan om elkaar goed duidelijk te maken hoe slecht en verdorven ze waren. Maar op dat moment drong Tom Poes zich door de verwarde roversbende heen en ging tussen de beide ruziemakers in staan.

'Schei nu eens even uit!' riep hij, 'zo komen we niet verder! Wat willen jullie nu eigenlijk?'

Er heerste even een diepe stilte. Heer Bommel staarde zijn vriend suffig aan en de hoofdman begon op zijn nagels te bijten – een slechte gewoonte die hij uit zijn kinderjaren had overgehouden.

'Ik zeg alleen maar, dat alles mijn schuld was!' mompelde heer Ollie tenslotte. 'En als ik dat zeg, dan is het zo, want het is het woord van een Bommel en een heer en het is een belediging om...'

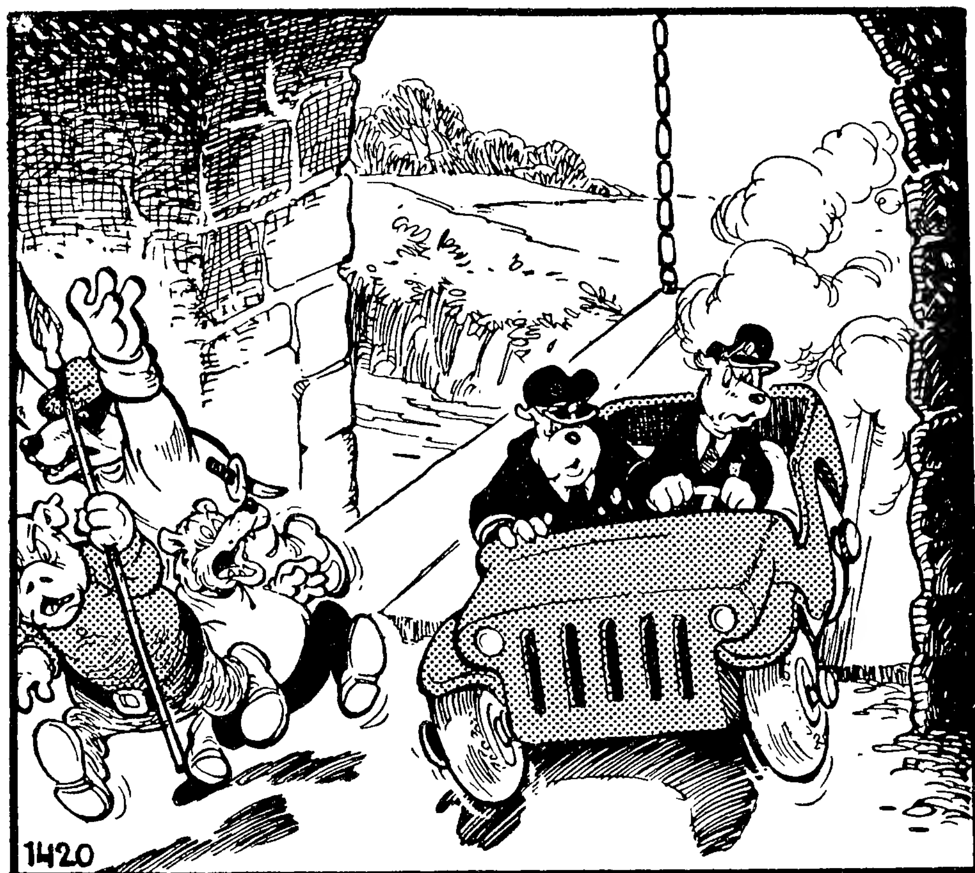
'Het was allemaal *mijn* schuld!' bulderde de hoofdman. 'Ik...'

'Dan was het jullie schuld dus!' zei Tom Poes. 'Mooi! En wat willen jullie nu?'

'Eh... hm!' hernam heer Bommel aarzelend. 'Goed, het was *onze* schuld!'

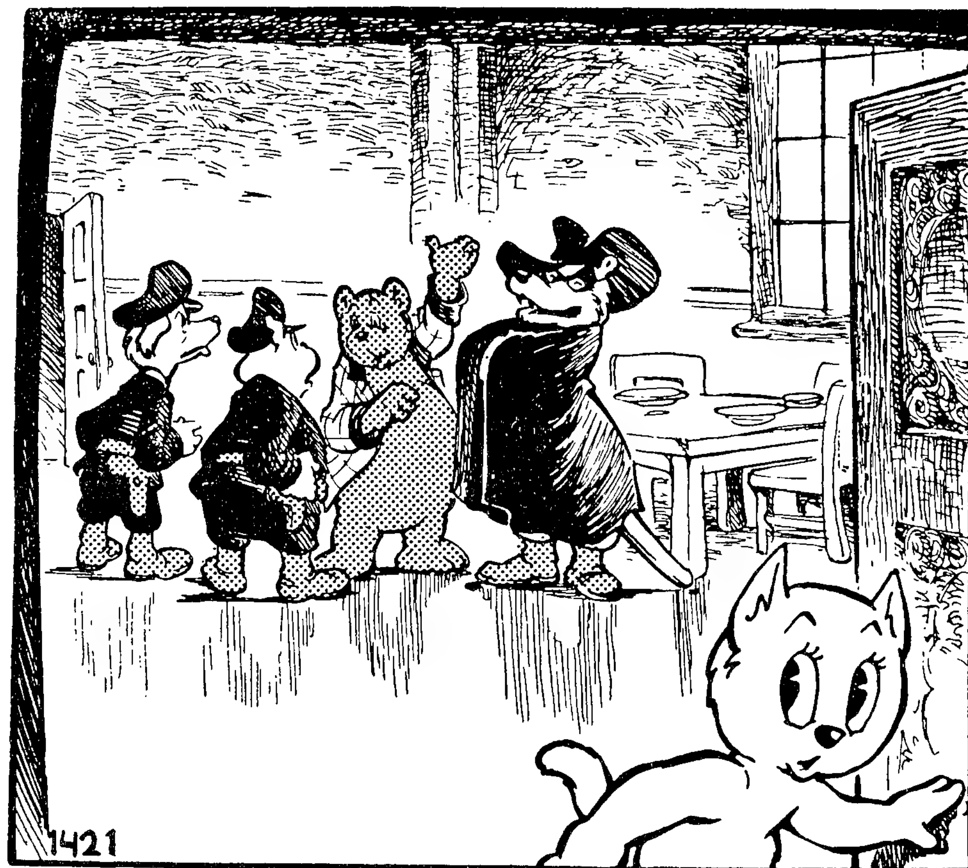
'Wel,' zei de roverhoofdman, 'als je er zo over denkt... goed, het was *onze* schuld!' En hij keek heer Ollie welwillend aan.

Op dat moment opende de bediende Joost de deur op een kier en staarde naar binnen. De trouwe knecht had het plan opgevat om zijn betrekking op te zeggen, omdat hij van een rustige werkkring hield en hij niet aan het geschreeuw van de rovers kon wennen. Maar toen hij zag, dat zijn meester de hand van Bruno de Barre drukte, sloot hij de deur weer en liep naar de keuken om het maal te gaan bereiden...

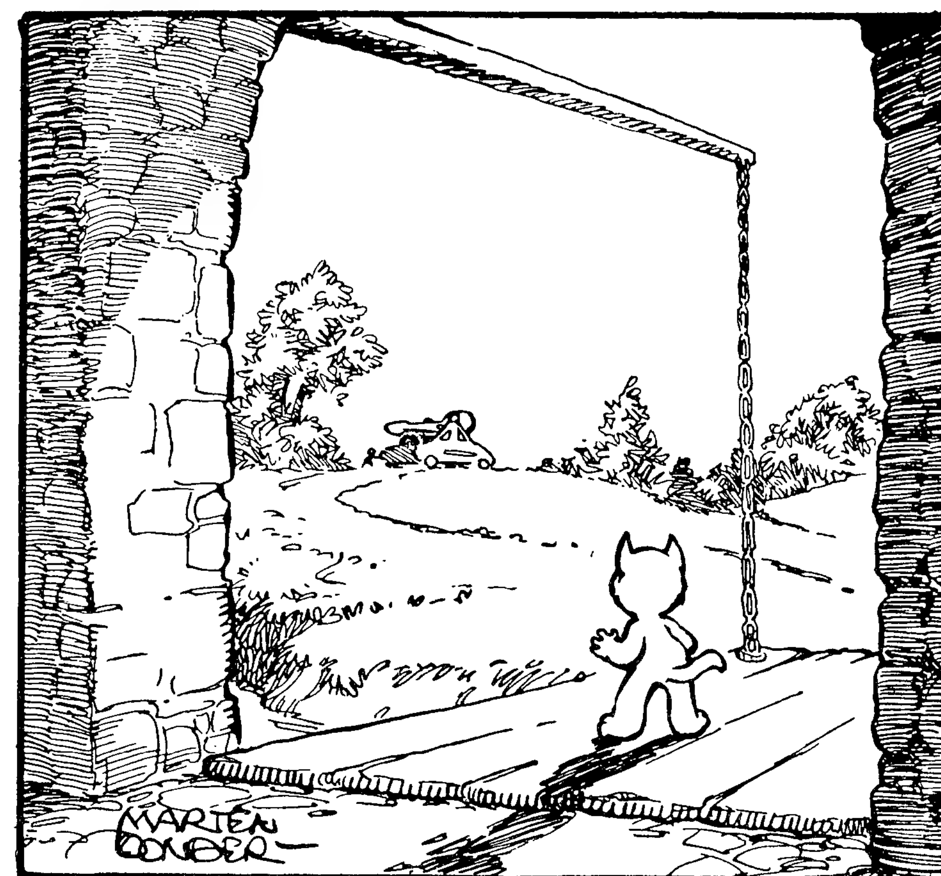

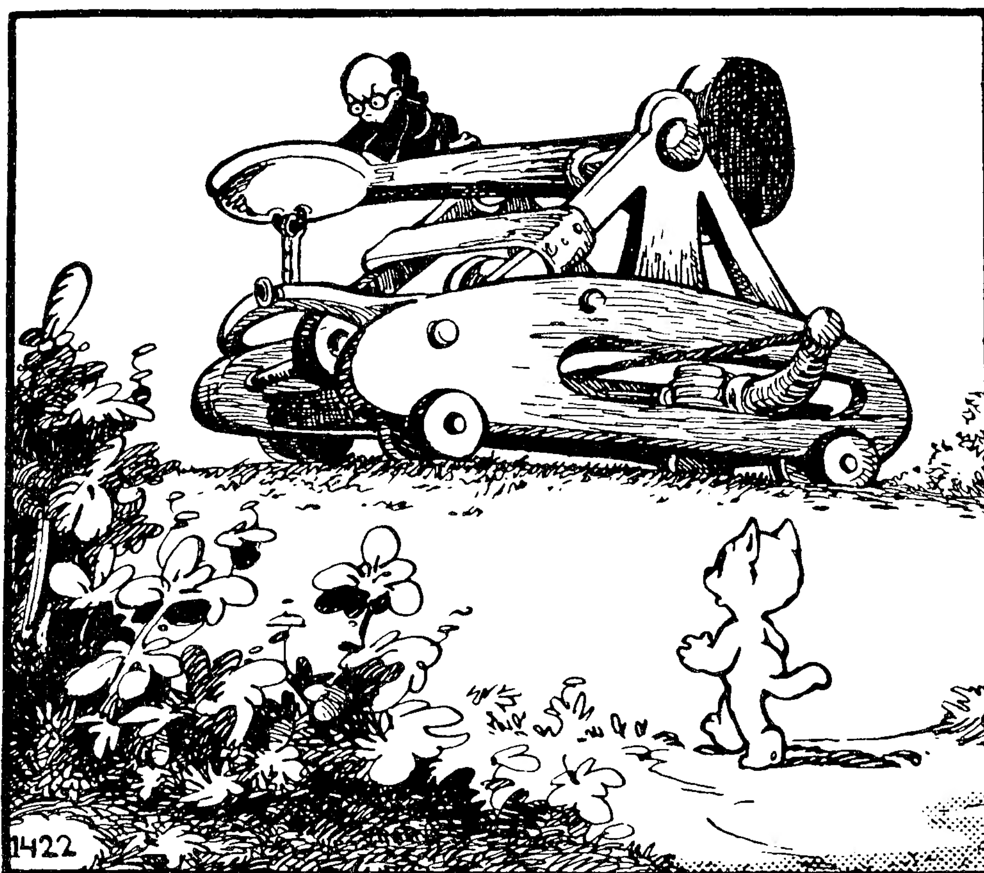

Intussen had de politie-auto met de commissaris en brigadier Snuf slot Bommelstein bereikt en raasde de ophaalbrug over.
'Een samenscholing!' mompelde Bulle Bas, toen ze het binnenplein opreden en tussen de grote menigte, die uit rovers en wachters bestond, terecht kwamen.
'Slecht volk!' mompelde de brigadier, zijn vuurwapen trekkend. 'Gemaskerd en tot de tanden gewapend, commissaris!'
'Geen onbezonnen daden, Snuf!' waarschuwde de bezadigde politiechef. 'Houd die revolver een beetje weg – ze mochten eens denken, dat we aanvallend op willen treden! Tact, Snuf! Tact en goede woorden! Daarvan moeten we het hebben!'
Zo sprekende was hij uit de jeep geklauterd en stapte nu het kasteel binnen. In de gang die naar de grote zaal leidde, was alles stil en rustig. Behoedzaam trok ook hij nu zijn revolver en sloop naar de deur, die hij op een kier opende. 'Houd je gereed om terug te trekken!' siste hij nog. Maar zo ver kwam het niet, want het beeld, dat zich voor zijn ogen ontvouwde was uiterst gezellig en vreedzaam. Rond een eenvoudige keukentafel waren heer Ollie, Tom Poes en hoofdman Bruno de Barre geschaard, terwijl de trouwe bediende Joost, doende was om de snert op te dienen.
'Het is een eenvoudig maal, heer Barre!' sprak heer Ollie verontschuldigend. 'Maar ja, u weet het, ik heb moeten bezuinigen om al die onzin hier te kunnen betalen – ik moet gek geweest zijn!'
'Kom, kom!' riep de hoofdman schertsend, 'het was mijn schuld, ouwe jongen! Ik weet niet wat me bezield heeft!'
'Heb je ooit!' mompelde de commissaris, 'heb je ooit zoiets gehoord, Snuf? Waar moet het met de politie heen als er zulke dingen gebeuren, vraag ik me af?'

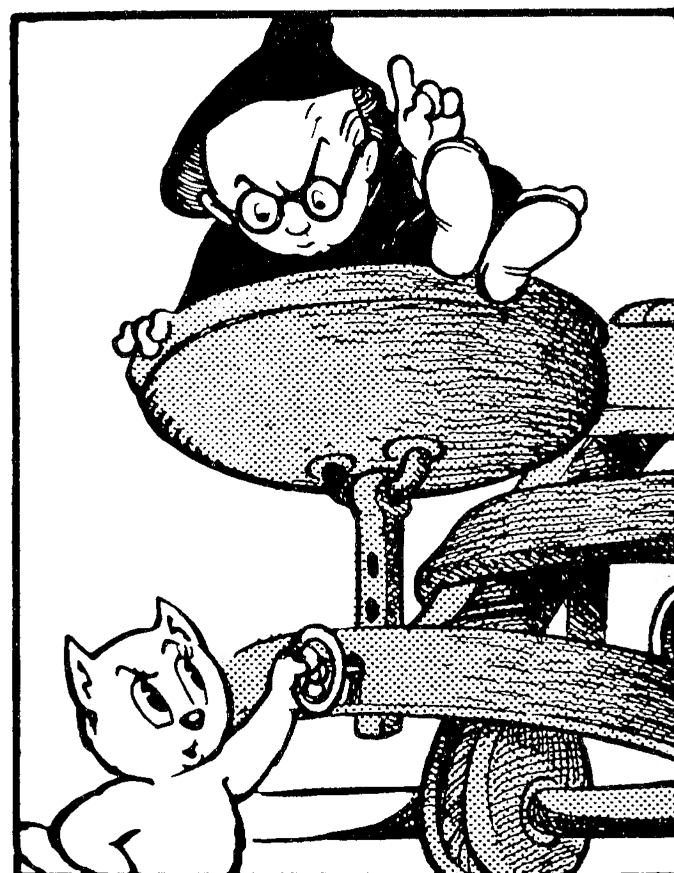

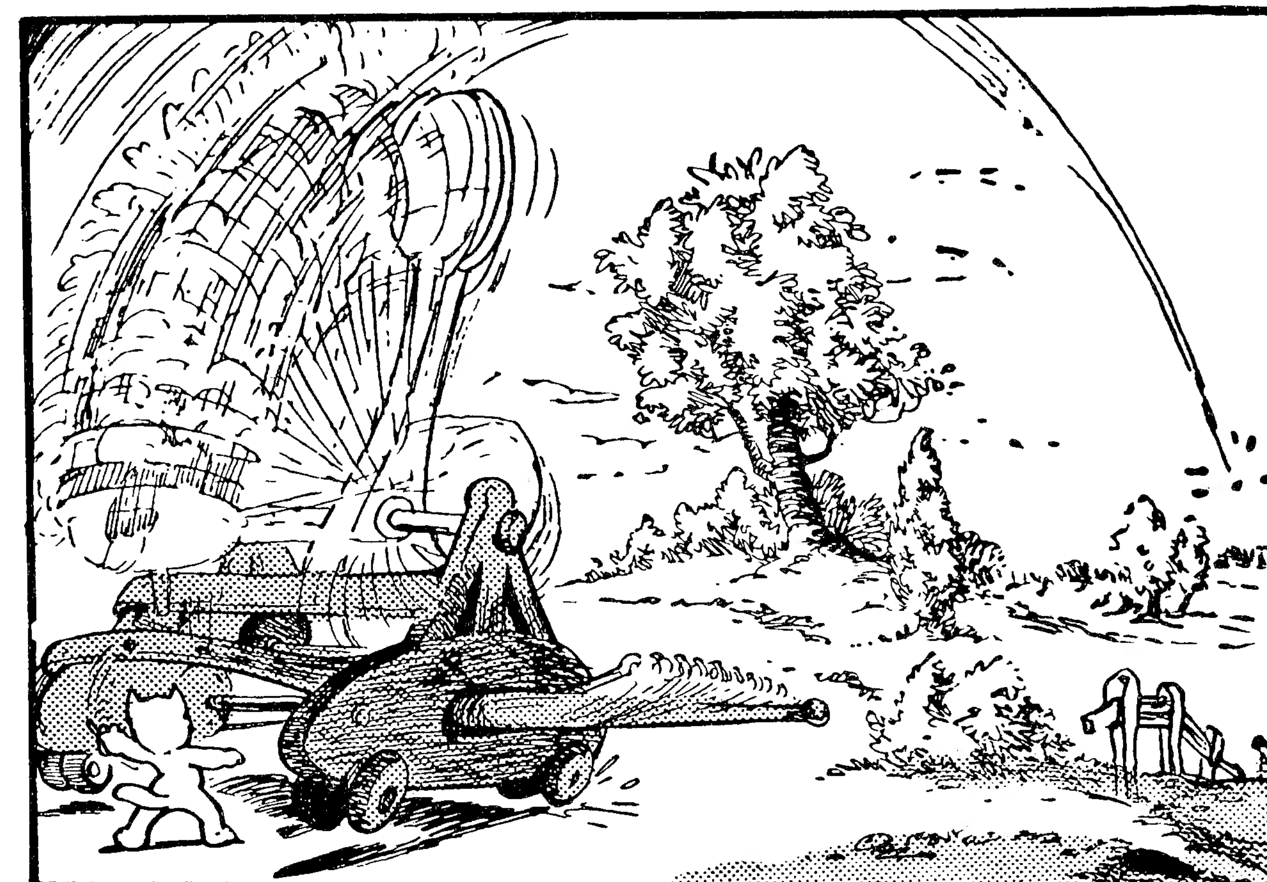

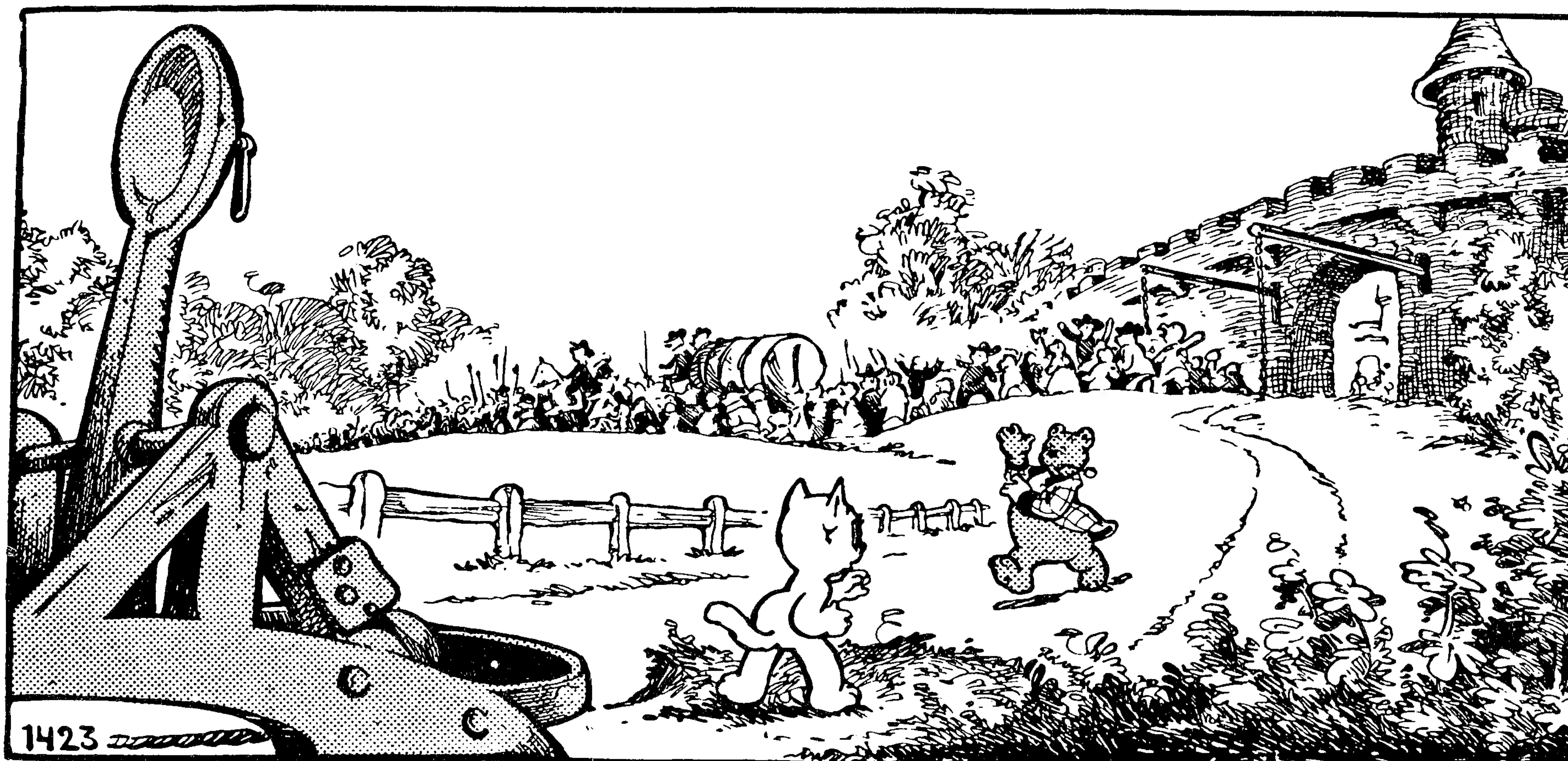
De beide politie-ambtenaren traden nader en de commissaris trok een opschrijfboekje.
'Wat is hier aan de hand?' vroeg hij dreigend.
'Niets, heer Bas!' zei heer Ollie haastig. 'Niets bijzonders! Alleen maar een etentje van heren onder elkaar, als u begrijpt, wat ik bedoel!'
'Onzin!' gromde de politiechef. 'Heren onder elkaar! Het mocht wat. Deze vent is een rover, of ik eet mijn pet op! En een uur geleden werd het bureau opgebeld, dat hier een inval van rovers plaats vond. Hoe zit dat dan, hè? Ik kom hier om de boel te sussen en een schikking te treffen en ik laat me niet met een kluitje in het riet sturen!'
'Kom, kom!' zei nu de hoofdman, Bruno de Barre, 'Zo erg is het allemaal niet. Er was een klein misverstand, smeris! Deze Bommel hier dacht, dat hij even slecht was als ik, maar dat is allemaal bijgelegd, hoor! Allemaal ouwe jongens!'
De commissaris zakte, ondersteund door brigadier Snuf, in een stoel en moest met een bordje erwtensoep worden bijgebracht.
Maar Tom Poes wachtte daar niet op. Hij besloot om buiten de stand van zaken eens op te gaan nemen en liep het slotplein op. Daar was een drukte van belang. De wachters van Wammes Waggel waren samen met de rovers bezig om een kolossale os aan een spit te braden en de stemming liet niets te wensen over. Overal klonk gescherts en gelach en hier en daar steeg een ruw, doch fraai gezongen roverslied op. Tom Poes bleef dan ook niet staan, maar ging verder en wandelde de ophaalbrug over.
En toen zag hij, héél in de verte, de figuur van de rentmeester Knipmenis staan bij een achtergelaten slingerblijde...

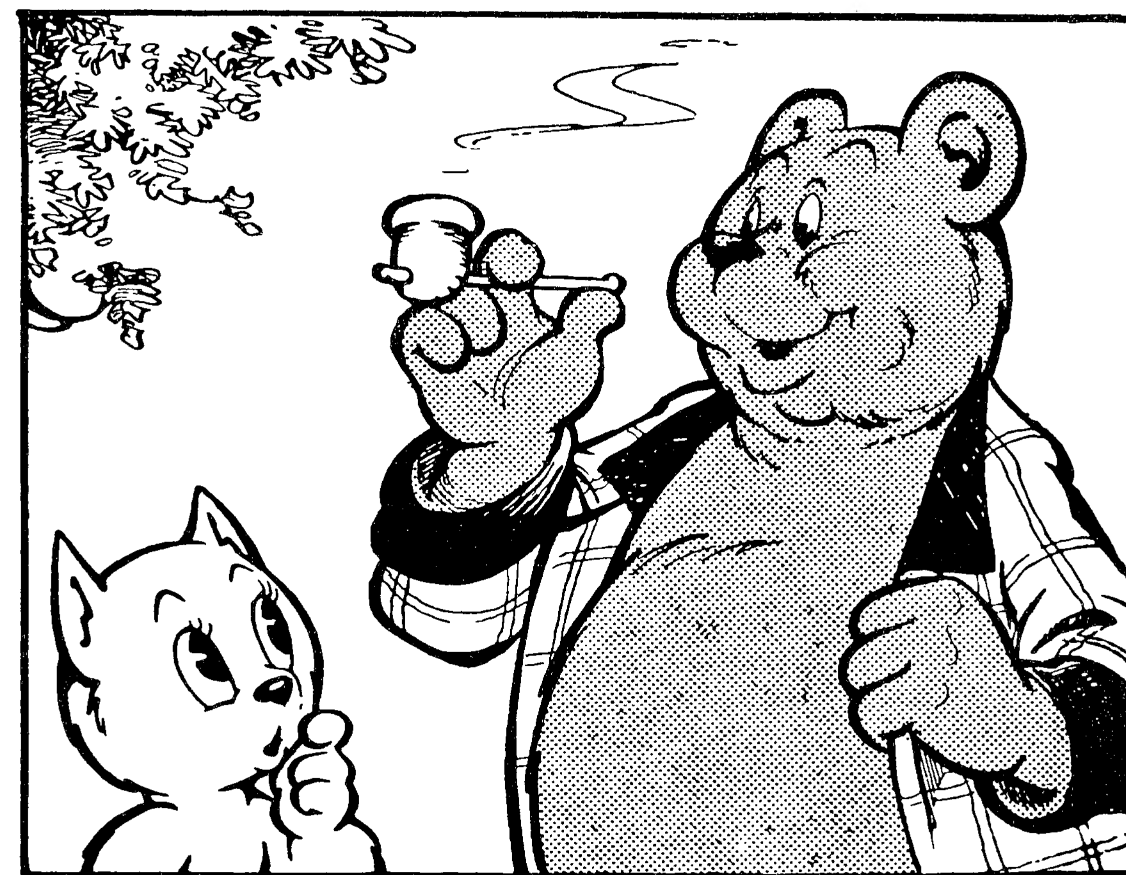

De heer Knipmenis had slot Bommelstein verontwaardigd verlaten en zijn schreden gericht naar een achtergelaten blijde, die niet ver van daar op een heuvel stond. Tandenknarsend bekeek de nauwgezette man het werptoestel en schreed er met driftige stap omheen.
'Alles voor niets!' mompelde hij. 'Daar zit 'm de kneep! Alle versterkingen en alle muren voor niets gebouwd. Alle optellingen en aftrekkingen voor niets gemaakt. Alle deurwaarders en wachters voor niets in een prachtig werkende organisatie ondergebracht! Bah! Maar hier staat een machinerie die mij in staat stelt om alsnog een gebaar te maken!' En hij beklom het toestel en nam plaats op het werphout om de werking na te gaan. Op dat moment trad Tom Poes nader en keek ongerust naar boven. 'Heer Knipmenis!' riep hij. 'Wat doet u daar?'
De wakkere rentmeester boog zich over de rand van de lepelblijde en hief vermanend een vinger op. 'Ik overweeg om een voorbeeld te stellen!' legde hij uit. 'De toestand op Slot Bommelstein is weerzinwekkend. Het verraad viert hoogtij – overal klinkt boert en kortswijl en heer Ollie gebruikt de maaltijd met een roverhoofdman, die de beginselen van een enkelvoudige boekhouding nog niet verstaat! Maar ik weet wat mij te doen staat! Ik ga deze werpblijde richten en een welgemikt schot op deze poel van ongerechtigheid lossen. Help me, het werktuig om te keren, dan zullen we samen een voorbeeld stellen!'
En zonder op een antwoord te wachten wendde de plichtsgetrouwe rentmeester zich af en maakte aanstalten om naar beneden te klimmen. Maar hier wachtte Tom Poes niet op. Op dat moment haalde hij het palletje over, dat het werptuig stelde, en schoot de geleerde man over de horizon, waar hij uit het gezicht verdween.
'En dat,' zei Tom Poes tevreden, 'is toch eigenlijk de hele kneep van Knipmenis!'

Met het verdwijnen van de heer Knipmenis is deze geschiedenis eigenlijk ten einde. Want de oplettende lezertjes zullen hebben begrepen, dat hij de laatste was, die iets tegen de rovers van Bruno de Barre had. Heer Bommel had de strijdbijl al lang begraven. Daar kwam nog bij, dat de hoofdman alle behoefte om te plunderen en te roven had opgegeven toen hij gemerkt had, dat er niets meer te roven en te plunderen viel. Na een eenvoudige maaltijd te hebben gebruikt, steeg hij dan ook te paard en gaf zijn bende bevel om hem te volgen. Toen begon de uittocht. Een lange, lange rij van rovers, aangevuld met wachters en spionnen trok over de ophaalbrug en de kop van de stoet verdween al gauw over de heuvels aan de gezichtseinder.
Tom Poes keek de optocht na, totdat ook de laatste uit het gezicht verdwenen was. Dat was Wammes Waggel, die uit alle macht op zijn trommeltje sloeg – en daarna keerde de rust over Slot Bommelstein weder.

'Hallo, Tom Poes!' zei heer Bommel, die intussen naar de heuvel was komen lopen. 'Eind goed, al goed, al zeg ik het zelf! Dank zij mijn wijs inzicht is dit maar weer mooi afgelopen, dat zul je moeten toegeven!'
'Hm, ja!' zei Tom Poes. 'Maar u bent er toch niet zo best afgekomen, heer Ollie! U hebt een muur, maar verder bent u alles kwijt. En wat is een heer zonder geld?'
'Kom, kom!' zei heer Bommel monter. 'Zo erg is het niet, hoor! In de kelder bevinden zich nog alle goudstaven die mijn vader me heeft nagelaten! Vandaag had heer Knipmenis ze weg willen brengen, zoals je misschien nog wel weet. Maar daar is door de drukte niets van gekomen. En zo zie je maar weer: Een heer en een Bommel is niet voor één gaatje te vangen!'

Einde van dit verhaal.

MV

5 *De Drakenburcht*
6 *Het Verdwijneiland*
7 *De Reuzenvogel*
8 *De rare uitvinding*
9 *Het eiland van Grim, Gram en Grom*
10 *De zieke hertog*
11 *Het monster-ei*
12 *Kaspar de draak*

MV

13 *De laatste Markies van Carabas*
14 *Het land van de blikken mannen*
15 *De betoverde spiegel*
16 *De Bergmensen*
17 *Het geheim van het Noorderlicht*
20 *Tom Poes ontmoet een oude bekende*
21 *De Superfilm-onderneming*
22 *De Meester-Schilder*
23 *De Chinese Waaier*

MV

24 *De wonderdokter*
25 *De watergeest*
26 *De talisman*
27 *De nieuwe ijstijd*
28 *Het monster van Loch-Ness*
29 *De geheimzinnige sleutel*
30 *De grootgroeiers*
31 *De zeeslang*
32 *Heer Bommel stuit de vooruitgang*
33 *De Pierrace*
34 *Het vibreerputje*
35 *Solfertje*
36 *Horror de Ademloze*

MV

38 *Kwetal de breinbaas*
43 *De Partij van de Blijheid*
44 *Mom Bakkesz*
45 *De kneep van Knipmenis*
46 *De geheimzinnige gaper*
48 *Het wroegwezen*

In deze serie verschijnen:

MV 5	*De Drakenburcht*	MV 27	*De nieuwe ijstijd*
MV 16	*De Bergmensen*	MV 30	*De grootgroeiers*
MV 6	*Het Verdwijneiland*	MV 20	*Tom Poes ontmoet een oude bekende*
MV 17	*Het geheim van het Noorderlicht*	MV 33	*De Pier-race*
MV 7	*De Reuzenvogel*	MV 23	*De Chinese Waaier*
MV 22	*De Meester-Schilder*	MV 24	*De wonderdokter*
MV 9	*Het eiland van Grim, Gram en Grom*	MV 25	*De watergeest*
MV 13	*De laatste Markies van Carabas*	MV 38	*Kwetal de breinbaas*
MV 10	*De zieke hertog*	MV 28	*Het monster van Loch-Ness*
MV 21	*De Superfilm-onderneming*	MV 43	*De Partij van de Blijheid*
MV 8	*De rare uitvinding*	MV 32	*Heer Bommel stuit de vooruitgang*
MV 14	*Het land van de blikken mannen*	MV 44	*Mom Bakkesz*
MV 26	*De talisman*	MV 34	*Het vibreerputje*
MV 31	*De zeeslang*	MV 46	*De geheimzinnige gaper*
MV 11	*Het monster-ei*	MV 35	*Solfertje*
MV 15	*De betoverde spiegel*	MV 48	*Het wroegwezen*
MV 12	*Kaspar de draak*	MV 36	*Horror de Ademloze*
MV 29	*De geheimzinnige sleutel*	MV 45	*De kneep van Knipmenis*

Deze deeltjes zijn geautoriseerde uitgaven, waarbij rechtstreeks van de oorspronkelijke tekeningen werd gereproduceerd. De teksten werden aan de hand van de krantenstrips opnieuw gezet. Volgende deeltjes in voorbereiding.